

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagdíj díj:

500 holdig 1/4 q buza egyenértéke	1000	1	"	"
1000 " " " " " "	2000	2	"	"
2000 " " " " " "	3000	3	"	"
3000 " " " " " "	4000	4	"	"
4000 " " " " " "	5000	5	"	"
5000 " " " " " "	6000	6	"	"
6000 " " " " " "	7000	7	"	"
7000 " " " " " "	8000	8	"	"
8000 " " " " " "	9000	9	"	"
9000 " " " " " "	10000	10	"	"

Résztvevők, szövetkezők, vállalatok 3 q buza egyenértéke
1 q buza egyenértéke márciusi félévénél — 3 570.000 K.
Egyéb tagok részére évi tagdíj — 4 aranykorona = 80.000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
Kiadásért felelős: Szilassy Zoltán
az OMGE igazgatója
Felolvasó szerkesztő: Enday Barna
Társaságos szerkesztő: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-08

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:	Külföldieknek:
Egy évre — 200,000 K	Egy évre — 320,000 K
Félévre — 100,000 "	Félévre — 160,000 "
Negyedévre — 50,000 "	Negyedévre — 80,000 "

Külföldre a fenti árak kétszerese
Külföldiek csak napiár negyedévre fogadunk el
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 90-33

TARTALOM:

- A közgazdasági szakosztály ülése.
- A mezőgazdasági hitel ügye az OMGE-ben.
- Cukorvám — cukorrépaár.
- Jogszabályok a földművelésügyi minisztériumban.
- A szójabab termesztése. (Gyárfás József.)
- Különböző burgonyafajták termelési eredménye az 1923. és 1924. évben. (K. Takács Gyula.)
- A gabona hőltése. (Szűcs János.)
- Hortokágyi bikatelep. (Kovács József dr.)
- A népies lótenyésztés kérdése. (Kemény Szilárd.)
- A takarmány-mészóhiányok karos következményei. (Haraszty Károly dr.)
- Kendertermelés jövedelmezősége. (Pálcsó Márton.)
- Az állami gőggyar mai gőzekeje. (Kovács Ede.)
- Új rendeletek.
- Levelezéskönyv. (Féjlesztésben megakadt rosz.)
- Gazdatiszadmalmi mozgalom.
- Egyes közlemények.
- Főszerkesztői hírek.

A tenyésztéskialakítás napirendje és gyűlésnapok a Közteleken:

- Március 23. (Hétfő.) Az eladott állatok elszállítása megkezdődik, de a vásár még nyitva van.
- " 23. (Hétfő.) A mezőgazdasági bizottság gyűlése.
- " 24. (Kedd.) A vásár már bezárva, az általános elszállítás megkezdődik.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYE.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

tejgazdasági bizottságának

március hó 23-án (hétfőn) délután 1/2 6 (17-30) órákor tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

- Bischitz Sándor előadása: „A jövedelmező tejtermelés biztosításának feltételei.”
- Györgyey Adolf dr. előadása: „Kísérletek tehénállományunk tejtermelőképességének javítására lapályfajta behozatalával, illetve keresztezéssel.”

Budapest, 1925. március hó 10.

Inkey Pál báró s. k., a bizottság elnöke.

A közgazdasági szakosztály ülése.

(1925. március hó 11-én, szerdán d. e. 11 órákor.)

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya kebelében Hadik János gróf elnöklése alatt folytatódó értekezlet volt a terményhasznóbérek tárgyában, amelyen résztvettek Somssich László gróf OMGE elnök, Döry Hugó OMGE alelnök, Wekerle Sándor dr. szakosztályi társelnök, a földművelésügyi minisztérium képviselőiben Rónay László dr. min. tanácsos és Fabinyi István dr. min. osztálytanácsos, továbbá a szakosztály tagjai, illetve

az Országos Magyar Földbérleti Egyesület kiküldöttei sorából: Baross Endre dr., Batthyány Lajos gróf, Beyer Károly, Pak Soma, Csodó Lajos, Elek István dr., Essenyi Jenő, az Eszterházy Pál hercegi uradalom képviselőiben Kovács Károly, Földes Mór dr., Festetics Sándor gróf, Guál Jenő dr., Glaser Géza, Kóds Mihály, Kisfaludy Árpád, Kisfaludy László dr., Károly Rezső dr., Moesary Sándor dr., Matta Árpád dr., Nagy György dr., Nagy Dani, Reichenbach Béla, Rosenberg Mátys, Radvánszky Albert báró, Schandl Gusztáv, Schmidt Elek, Széchenyi Géza gróf, Széchenyi Viktor gróf, Szigeti Pál dr., Steinecker Ferenc dr., Széchenyi Bertalan gróf, Wittmann Mihály, Wolfinger Alajos, Zongor János, továbbá az egyesület tiszktára részéről: Szilassy Zoltán igazgató, Buday Barna h. igazgató, Mutschbacher Emil dr. ügyvezető h. igazgató, Rothmeyer Imre és Rege Károly titkárok.

Távolmaradásukat kimentették: Gally Kálmán dr., Mándy Sámuel, Pallavicini A. Károly örgróf, Schiffer Miksa, Teleki József gróf, Nemesy Mihály, Navratil Ákos dr. és Szegő Miklós dr.

Hadik János gróf elnök megnyitotta a folytatódó értekezletet, melyet az OMGE a földművelésügyi miniszter felkérésére hívott egybe, hogy alkalmat adjon a bérbeadó és hasznóbérlő érdekeltségnek arra, hogy a bérbeadó és hasznóbérlő érdekeltség közötti különbséget megállapodást kötésen és felkérte a két érdekeltség megjelölt képviselőit, hogy felváltva fejtsék ki álláspontjukat. Elsőnek Matta Árpád dr. szólalt fel, aki a bérbeadó érdekeltsége nevében annak a felfogásának adott kifejezést, hogy egy évi rossz termés s a buza árának ideiglenes emelkedése miatt a bérlők részéről előterjesztett kérelmet sem jogosnak, sem méltányosnak nem tartja. Ellenez minden újabb bejelentést a magánjogba s a szerződési szabadságba s határozati javaslatot terjeszt elő, melynek értelmében a hasznóbérlők tiltakoznak az ellen, hogy a közép és nagy hasznóbérlőkre vonatkozólag az eddiges években érvényben lévő hasznóbérek hatóságai beavatkozás útján módosítsanak. Ugyanígy tiltakoznak a hasznóbérlők minden olyan irányzat ellen, mely ebben a kérdésben a ma fennálló jogállapothoz bármely irányban való megváltoztatására vagy megváltoztatására vezetne.

Ezután Glaser Géza szólt fel a hasznóbérlők képviselőiben és számadatokkal bizonyította, hogy a bérbeadó és bérlő érdekeltség közötti különbség többé áthidalhatatlan ellentétek. Kimutatta, hogy a hasznóbérlők költött buza minden q-jánál 5-18 aranykorona a bérlők ráfizetése, minthogy azonban a félévi hasznóbérlő a bérlők már kifizették, ez az összeg is felére csökkent. Végeredményben q-kint 4-5 aranykorona marad, mint ráfizetés a hasznóbérlők terhére, aminek az előnyét azonban csak látszólag élveznek a földtulajdonosok, akiknek nagyon nagy érdekük, hogy a bérlőtársadalom anyagilag meg ne inogjon. Ezért méltányos meggyezést tartana szükségesnek, ami, ha mindkét fél méltányolja a másiknak nehéz helyzetét, egyáltalában nem jelentene megoldhatatlan problémát. Ezután Földes Mór dr. szólt fel, aki a hasznóbérlők érdekeltség egy részének Matta Árpád dr. és Széchenyi Géza gróf felhívására megtartott értekezletén kifejezésre jutott és egyhangú megállapodásba foglalt felfogást ismerte fel. Elsősorban kifejtette, hogy a hasznóbérlők egész érvelése téves alapon nyugszik, majd rámutatott arra, hogy a bérlőérdekeltség teljesen figyelmen kívül hagyja, az aranyvásárló erejének csökkenését s lényegileg nem a buzában, illetve terményben való számításról állandó és biztosabb alapra való áttérést, hanem a hasznóbérek leszállítását célozza a háború előtti 10 év buzárainak alapulvételel pontonként cáfola a hasznóbérlők érveit, majd kifejté, hogy a helyes megoldásnak az 1923-1924-ben a felek közt létrejött egyezséghez kell alkalmazkodnia, a hasznóbérlők a valóságos hozadékhhoz kell számolnia, ez pedig a terményárak alakulásának függvénye, minélgyva egyelőre még teljesen biztos és állandó értékmérő és rendezeti valuta

nem lesz, a terményhasznóbérek viszonylag a leghelyesebbeknek tartja. Utána Szigeti Pál dr. arra kérte az értekezletet, hogy ne magánjogi szempontokat tartson szem előtt, hanem emelkedjék az országos érdekek magaslatára, aminek érdekében a hasznóbérlők és hasznóbérlők jogos érdekei között okvetlenül meg kell találni a méltányos kiegyenlítést. Széchenyi Géza gróf kijelenti, hogy a méltányos kiegyenlítést óhajtja maga is, azonban ehhez az volna szükséges, hogy a bérlők is tekintsenek el attól a kívánságtól, hogy a hasznóbérlői szerződések, illetve a szerződéses hasznóbérek hatósági beavatkozás útján megváltoztathassanak. Ebbe a bérbeadók semmi esetre sem egyezhetnek bele, mert szerinte az, hogy mely esetben és melyik félre nézve áll elő a rendkívüli buzaárakulások következtében gazdasági lehetetlenülés, csak esetenként és egyenként lehet elbírálni, esetleg egy e célra alakítandó, teljesen tárgyilagoss és megfelelő tekintéllyel rendelkező egyeztető bizottság útján. Elek István dr. kétségtelennek tartja, hogy a buzaárak nem feleltek meg a hozzáfűzött várakozásoknak, miért is azt az eszmét veti fel, hogy a hasznóbérlők fizetésénél, úgy mint erre már Csehországban már példa is van, a buza az aranykoronával kombináltassék s a terménymennyiségben lerovandó hasznóbér a termény árának emelkedésével fokozatosan csökkentessék. Széchenyi Géza gróf a felvetett eszmére megjegyzi, hogy az igazságosnak látszik, de általánosságban nem vehető keresztül a viszonyok különbözőségére való tekintettel, tehát ez a javaslat is az ő álláspontját igazolja, mely szerint egyeztető bizottság létesítésével a felekre kellene bízni a méltányos meggyezést. Festetics Sándor gróf határozottan ellene van minden hatósági beavatkozásnak s hangsúlyozza, hogy teljesen helytelen buzaárutóról beszélni, amikor csak buzában, illetve terményekben meghatározott hasznóbérlők van szó. Majd kimutatja, hogy az évek során át minő ingadozásnak volt az aranyérték is alávetve, minélgyva, nézete szerint, az sem biztosítaná a stabilitást. Essenyi Jenő a bérbeadó és a hasznóbérlők érdekközösségére s az egységes agrárfront szükségességére hivatkozik, aminek érdekében a békés meggyezés híve s ellenzi az ellentétek kiélesítését. A maga részéről örömmel üdvözli Széchenyi Géza gróf eszméjét, melyből kiindulva, bizonyára meg lehetne találni a méltányos meggyezést alapját. Baross Endre dr. tiltakozik az állami beavatkozás ellen és példaként igazolja a kisebb és középbérlők nehéz helyzetét. Csodó Lajos utal arra, hogy az elhangzott felszólalások egyáltalában nem tudták áthidalni a fennálló ellentéteket, minélgyva javasolja, hogy a szakosztály ne hozzon határozatot, hanem terjessze a bérbeadó és bérlők álláspontját a földművelésügyi miniszter elé döntés céljából. Egyébként az OMGE nevében köszönetet mond az OMGE-nek, hogy a két érdekeltség között eszmegörésre adott alkalmat s végül javasolja, legyen a szakosztály indítványt a földművelésügyi miniszternek oly értelemben, hogy a fizetési nehézségekkel küzdő hasznóbérlők részére fizetési halasztás engedélyeztessék, továbbá, hogy az egyes bérlői szerződésben kikötött s a hasznóbérlőkre nézve aránytalan terhet jelentő mellékszolgáltatásoknak pénzbeli megváltása rendelkezéssel szabályoztassék. Matta Árpád dr. ugyancsak annak a véleménynek ad kifejezést, hogy mivel a két szembenálló álláspont áthidalása nem sikerült, az OMGE terjessze ezeket indoklással együtt a kormány elé. Együttal azonban tiltakozzék elvileg mindenféle állami beavatkozás ellen.

Rosenberg Mátys helyesli Széchenyi Géza gróf javaslatát, de az egyeztető-bizottság működésétől szankció hiányában nem vár kielégítő eredményt. Hangsúlyozza, hogy a bérlők részéről megindított mozgalom nem magánérdekeket szolgál, hanem termelési kérdést és nagyszámú embernek, szorgalmas és jó gazdáknak létkérdése. Végül megállapítja, hogy a békés meggyezés nem a bérlőkön hirsult meg. Pak Soma csak azt kívánja hangsúlyozni, hogy ha a bérbeadók ma a szerződés szentségére s a magánmegállapodás megváltozhatatlanságára hivatkoznak, maradjanak

„Dickow“-féle szabadalmazott

hygienikus önitatóberendezés

működésben a tenyésztéskialakítás látható

szállít és üzemben átad a

Magyarországi vezérképviselő: **Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkező** műszaki és géposztálya, Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

meg ugyanezen az állásponton a buza-konjunktura megváltozása esetén is.

Matta Árpád dr. kijelenti, hogy a maga részéről ezt kötelezőleg elvállalja. Még Széchényi Géza gróf és Glaser Géza hangsúlyozták, hogy kölcsönös jóindulat teszi csak lehetővé az ellentétek kiegyenlítését, mire Hadik János gróf elnök az értekezletet bezáró beszédében megállapította, hogy a bérbeadó és haszonbérletérdekeltség jelenlévő képviselői között nem jött létre megegyezés a buza-haszonbérlet pénzügyi értékeknek állami beavatkozással való szabályozása tekintetében. Ezenfelül az OMGE a földművelésügyi miniszter felkérésének megfelelően a bérbeadók és haszonbérlet állásfoglalását megkezdésükkel együtt a kormány elé terjeszti és sem a haszonbérlet, sem a bérbeadók által előterjesztett határozati javaslatok tekintetében nem foglal állást. Ellenben megállapítja a szakosztály, hogy teljesen egyhangú megállapodás jött létre arra nézve, hogy a haszonbérletre vonatkozólag az értekezlet fenntartja a meg-előző értekezleten elfoglalt eredeti álláspontját s a haszonbérletkérdésének rendezését a kormány mérlegelésére bizza, felkérve egyúttal a földművelésügyi minisztert, hogy erre vonatkozó tervbeveti intézkedéseikhez adjon előzetes hozzájárulást az OMGE-nak és az Országos Magyar Földbérlet Egyesületnek. Végül megállapította az elnök, hogy Széchényi Géza grófnak egyetemes bizottságok alakítására vonatkozó eszméjét minden oldalról rokonszenven fogadták.

Ezután Eszényi Jenő szólalt fel s az OMGE nevében őszinte köszönetét fejezte ki az OMGE-nek és Hadik János grófnak, majd kérte, ne állapítsa meg a szakosztály azt, hogy a bérbeadók az állami beavatkozás ellen, a bérlet pedig az állami beavatkozás mellett van, mert hiszen itt nincs elvi állásfoglalásról, hanem egy ideges szükségletéről van szó s nem tartaná helyesnek az ilyen megállapítást már csak azért sem, nehogy ha majd a viszonyok változtával esetleg éppen a bérbeadók követelményének újabb hatósági beavatkozást, ezt a követelményeket arra alapíthassák, mintha a bérlet a hatósági beavatkozást elvileg valaha is pártolták volna. A moratórium és a mellékszolgáltatások megváltása tekintetében sem kér határozatot, legfeljebb azt lehetne kimondani, hogy ha a kikötött mellékszolgáltatások uszora jellegűek, akkor adassék mód azok megszüntetésére. Végül még Somssich László gróf szólalt fel, aki megállapította, hogy habár a napirenden lévő kérdésben van is a bérbeadó és haszonbérletérdekeltség között bizonyos érdekellentét, mégis mindkét fél átérzi egymásrattalanságát s ennek tulajdonítgatók, hogy a két értekezleten keresztül lefolyt vita sehol sem lépte túl a tárgyilagosság határait. Megállapítja, hogy az OMGE módot kívánt nyújtani a megegyezésre s az ellentétek kiküszöbölésére. Egyébként a földművelésügyi miniszter is felkérte arra, igyekezzen a két álláspont között közlekedést létrehozni s ha most ez nem sikerül, az OMGE kötelezőszerűleg jelentést tesz majd erről a földművelésügyi miniszternek. Többen felhózták, hogy a „Köztelek” hasábjain a buza-haszonbérlet kérdésében pro és kontra megjelent cikkeiben egyes szerzők túlléptek volna a tárgyilagosság bírálat határait. Nézete szerint itt inkább csak félreértésekről lehet szó s reméli, hogy ezek semmi keserű utóíz nem fognak hátrahagyni, miután a „Köztelek” lap is lezárta már a vitát. Meggyőződése szerint a két szakosztályi értekezleten, valamint a „Köztelek” hasábjain lefolyt eszmecsere egyaránt hozzájárul a kérdés tisztázásához és megállapítható, hogy a vitából egyik fél sem került ki, mint győztes, vagy mint legyőzött, hanem mindkét fél nyugodtan bizza a kormányzatra a döntést s bizza a maga igazának érvényesítésében.

Miután még Csóvár Lajos, Szegedi Pál és Somssich László gróf szólottak röviden a kérdéshez, Hadik János gróf elnök bekezesztette az értekezletet.

A mezőgazdasági hitel ügye az OMGE-ben.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület csütörtök délelőtti tartott igazgatóválasztmányi ülésén Mutschenbacher Emil ügyvezető h. igazgató a közgazdasági szakosztály és a pénzügyi bizottság előterjesztései során a mezőgazdasági hitel megszerzésének megkönnyítését célzó intézkedéseket ismertette, kiterjeszkedve az eddigi tárgyalásokra s a jogi és pénzügyi akadályokra. A külföldi és belföldi tőke bizalmatlanságának főoka a földreformtörvény, azonban tiltakozik minden olyan gyanúsítás ellen az OMGE nevében, mintha ennek a kérdésnek emlegetése a földreform elgáncsolását célozná. Tény azonban, hogy gyakorlatilag ez a két kérdés szorosan összefügg s örömmel jelenti, hogy rövid időn belül benyújtásra kerül az OMGE előterjesztéseinek

figyelembevételével elkészített törvényjavaslat. A mezőgazdaság sem a magas kamatozású, sem a rövid lejáratú kölcsönt nem bírja ki, miért is csak hosszabb lejáratú és olcsó hitelről lehet szó.

Bud János pénzügyminiszter a jogi akadályok elhárítását tartja a legfontosabbnak, mert a hitelezők jelenleg kellő biztosítékot nem látnak. Hangsúlyozza ő is, hogy a földreform kérdését senkinek sincs szándékában érinteni. Annak a reményének ad kifejezést, hogy az általa a legközelebbi jövőben benyújtandó törvényjavaslat egy a külföldön, mint a belföldön közmegegyezésre intézi el a hitel kérdését. Annak ismertetését, hogy a jelzáloglevelek az egyes piacokon miképpen vezetessenek be, a jelenlévő Korányi Frigyes báró bizza. Majd áttér a dohánybevitel kérdéssére és kijelenti, hogy az OMGE előterjesztésének indokai folytán a dohánybeviteli árakat az 1925. évről 15%-kal felemelte s ezenkívül emelni szándékozik a dohánytermelőknek juttatott kincstári előlegeket is. Mindent el fog követni arra, hogy a kincstári dohánytermelőknek hitel biztosítsassék, részint célja építkezésekre, részint műtrágya beszerzése céljából s általában a dohánytermelés fokozása érdekében.

Korányi Frigyes báró mindenekelőtt sajnálatosnak mondta, hogy egynemely egyébként komoly sajtóorgánium egy idő óta átengedi hasábjait olyan célra, hogy bizonyos oldalról a földhitelkérdést használják fel valótlanosságok állandó hangoztatására, sőt egyes személyeknek, úgy látszik, egyéni célokból való támadására. Ilyen módon még sehol a művelt világon nem pertraktáltak előkelő lapokban közérdekű hitelkérdéseket. Hiszen a leglaikusabb olvasó is megérzi, hogy ezek a cikkek csak az ország hitelének rontására vezethetnek, amely irányban pedig már elég sokat vétettek a felelőtlen elemek, amelyek kölcsönkötési kísérletei a legkomolyabb külföldi köröket indították arra, hogy a felszólaló figyelmét egyes üzelmekre felhívják. A valótlanosságoknak s üres kombinációknak hosszú sora lehetetlené teszi, hogy azokat egyenként megcáfolja. De valótlán, hogy ő vagy más a kormány elé bármiféle konkrét külföldi ajánlatot terjesztett volna, mert ilyen a kormány részéről eddig senki sem tárgyalt. Valótlán, hogy 18, sőt 20%-os kamat csak említettett volna is az eddig különböző, sőt számos angol financier-rel folytatott beszélgetések alkalmával s ez az állítás csak sajtóhiba lehet, mert mást feltételezni nem akar. Valótlán, hogy protekciók érvényesültek a kormányval szemben, hacsak nem egy régebbi, abban maradt ajánlatra gondolnak az újság-kampány szervezői, ami azonban nem valószínű. Valótlán, hogy 4¹/₂-6%-ra lehetne jelzálogkölcsönöket Angliában kapni. Megjegyzji, hogy a francia Crédit Foncier francia birtokokra 12% kamat mellett ad jelzálogkölcsönöket. Valótlán, hogy több millió font folyószámlakölcsönre történt volna komoly ajánlat, az angol bank kamatába mellett. Valótlán, hogy bárki, aki a kormány közvegeivel érintkezett 4-5% províziót, vagy bármilyen províziót kívánt volna. Valótlán, hogy az angol kormány megbízottjának budapesti utazása bármily közvetítő kedvéért történt. A szülő személyes ismerőse az illető, aki egyébként az iparfejlesztési bizottság tisztviselője s tőle Londonban teljes tájékozást kapott az iparfejlesztési bizottság felfogásáról, amiről még szólni fog.

Ismerteti, miként nyilvánult meg eddig az angol pénzügyvilág érdeklődése a magyar földhitelvisztség iránt. Még pénzügyminisztersége idején fordultak egyes birtokosok megbízottai az angol iparfejlesztési bizottsághoz, gépek és műtrágya vásárlása végett a Trade Facilities alapján kérve ötéves hitelt, minek biztosítására a közvetítők felajánlották a jelzálogbiztosítékon felül a birtokosok gabonatermesztésének egy lekövetendő részét. A bizottság ezenfelül még kikötötte a kormány erkölcsi garanciáját és pedig úgy, hogy minden egyes miniszter kifejezetten vizsgálja meg az ügyet és fejezze ki formászerűen hozzájárulását. Ezt a kormány nem teljesíthette, mert a magyar gépipar s a munkásság súlyos helyzetén kívül figyelembe kel-

lett venni, hogy ilyen precedens után ugyanezt a garanciát kívánta volna minden külföldi kölcsönnyújtó és mert a kormány a Népszövetség és a Jövótéli Bizottság hozzájárulása nélkül nem vállalhat még morális garanciákat sem. Ezen mult a dolog, nem pedig egyes cikkekben támadott személyiségek közbelépése révén.

Egyes más javaslatokról kiderült, hogy az azokat tevő bankok a pénzt csak akkor folyósíthatnák, mikor az idegen értékpapírok elhelyezése tekintetében a londoni piacon ezidőszerint fennálló tilalom megszűnik. Kisebb, mintegy egyegyedmillió fontos előlegekre lehetne számítani egy-két oldalról. Ezeknek jogi modalitásai még nem voltak tisztázva.

Két módszert követhetünk. Az egyik, hogy rábizzuk a bankokra és üzletemberekre, hogy szabadon keressenek kölcsönöket a londoni piacon. Lehet, hogy így jutnának szétszórt tételre, amelyek egyike-másika a 3-400.000 fontot is elérhetné talán. Ez esetben kérdés azonban, hogy a jövőben lehetne-e számítani jelzáloglevelek állandó elhelyezésére és nem kell-e tartani attól, hogy ezek az elszórt források egy-két ilyen üzlet után elapadnak, vagy attól, hogy később, ha jelzálogleveleket a nyílt piacon lehet elhelyezni, ezek a kisebb, különböző kibocsátású pakéták egyenként törpe papíronként merülnek el a londoni piacon. Lehetséges azonban, hogy a konkrét tárgyalásoknál az fog kiderülni, hogy ez az egyetlen alkalmazható mód. A másik módot az lehet, hogy több londoni nagy bank, amely érdeklődik, alakít egy Trust-Company-szerű szervezetet, amely más üzletek mellett állandó célul tűzné ki a magyar jelzáloglevél bevezetését a londoni piacon. Ez esetben természetesen egy egységes típusra volna szükség, amely bizonyos idő múlva általánosan ismert, jelentékeny értékben forgó és a lehető legelső bankok által patronizált papírrá válnék. Ez csak úgy volna lehetséges, ha a jelzálogkibocsátó intézetek Budapesten is megalakítanak a maguk szervét, amely az egységes típusú magyar jelzáloglevél kibocsátáná.

Mindezekről azonban csak akkor lehet Londonban komolyan tárgyalni, ha Budapesten tisztában lesznek a szervezési és jogi kérdésekkel. Azoknak, akiknek majd Londonban tárgyalniuk kell, teljes tájékozással kell bírniok, hogy ha egyik, vagy másik módszer látszik majd lehetőségre vagy előnyösebbnek, annak alkalmazása esetén magyar részről az egyes feltételek tekintetében mi a véglegesen kialakult nézet, hogyha tényleg valamely egységes központi szervre van szükség — amilyen egyébként Londonban már megalakult —, az milyen lesz alakilag s jogilag, hogy a földhitel még korlátozott törvényes és kormányzati intézkedések miként módosíthatnak stb. s csak akkor lehet Londonban tájékozódni, hogy mely csoportok mire hajlandók s illetve konkrét tárgyalásokba bocsátkozni a részletes feltételeket s az összegeket illetőleg, valamint abban a tekintetben, hogy az ottani felfogás szerint milyen intézkedéseket kell tenni a kormányban, hogy a jelzálogkibocsátás elhelyezésének törvényes kereteit és esetleges szervezési előmozdítását biztosíthassa.

E tekintetben legutóbb folytak bizalmas megbeszélések, amelyekből kiszakított részletek és elferdített hírek kerültek indiszkréción utján egyes lapokba. A kormány igyekezett minden eshetőségre gondoskodni a legelőkelőbb jelzálogkibocsátásról és bankok közreműködésének biztosításáról. De végleges elhatározásról, vagy éppen végleges külföldi feltételekről nem is lehet szó, míg e tekintetben Londonban konkrét tárgyalások nem lesznek. Lehet, hogy egyeseknek nem tetszik, hogy esetleg az összes tekintetben jövő hitelintézetek kooperációjára lehet szükség egy céltudatos, jól átgondolt, a jövőbe tekintő terv szerint, mert egyesek maguk egyedül jobb üzleteket csinálhatnának, talán súlyosabb feltételek mellett is, mert bizony egyeseknek mégis csak kisebb hitellük lenne Londonban, mint az összes jelentékeny magyar jelzálogkibocsátóknak. De ezért valótlanosságokkal és ferdtésekkel félrevezetni az amugy is idegessé tett gazdaközönséget mégsem szabadna.

FORDSON-TRAKTOR	AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE:	HALTENBERGER VILMOS	SZÁNT, HAJT, VONTAT
	445	Budapest, VI., Nagymező-utca 19. Telefon: 8890nyelm; 68-15 Fordson Budapest	petróleummal Legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve. Elsőrendű felszerelések a legnagyobb gazdaságokból.
Fordson-traktor prompt kapható			

Fordson	petróleum	motorolaj	motorbenzin	Speciális minőségben
				7394
„STEAU”				Kőolajkereskedelmi R.T.
Budapest, V., Nádor-utca 8.				Telefon: 194-38, 194-39 Távírási cím: Petroszeg

For

Fajtsz

Telefon

MA

Telefon

Gaze

Az összeget illetőleg már számokat is emlegetnek s fitymálólág beszélnek holmi egymillió forróról, ami tudvalevőleg 24 millió aranykorona. Összegekről sem lehet most beszélni. Különösen az első időben nem szabad nagy összegekre reményt nyújtani a közönségnek, mert hiszen addig, amíg a londoni piac külföldi papírok nyilvános forgalmának meg nem nyitják, a londoni bankok csak saját maguk s illetve egyes klienseik számára vehetnek záloglevelet, amelyeket esetleg hosszabb ideig is zsebükkben kell tartani.

Még azt sem tudhatja senki, hogy az angol bankok a záloglevélrendszer elfogadják-e, mert hiszen az angol piacon ez a rendszer ismeretlen és ismeretlen a mi egész jelzálogi és telekkönyvi rendszerünk. A franciák a háború előtt hiába igyekeztek zálogleveleiket angol piacon elhelyezni. Ha ez esetleg nekünk sikerülne fog, legnagyobb bizonyítéka lesz annak, hogy Anglia komolyan óhajta Közép-Európa gazdasági rekonstrukcióját.

Ezután Somssich László gróf előnk meleg szavakkal köszöni meg a pénzügyminiszternek és Korányi Frigyes bárónak megjelenését és a hitelügy részletes megvilágítását, ami a gazdaközönség körében megnyugvást és bizalmat okoz, a hitelügyek bizonytalansága által előidézett idegességgel és nyugtalansággal szemben.

Pallavicini György őrnagy: A híresztelések folytán a gazdaközönség ideges és nem lát tisztán. Például a Pester Lloyd cikke, amelyre Korányi báró cáfolata jelent meg, részletesen körvonalazza a feltételeket és tizennégyszázalékos öt évig fel nem mondható jelzálogkölesönökről tesz említést olyanféle feltételekkel, hogy a záloglevelek máshol, mint Angliában nem lennének kibocsáthatók. Örömmel fogadja, ha ezek tárgyatlan dolgok és a riasztó hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Helyesli, amit Korányi báró arról mondott, hogy állami garanciával ilyen nem lehet csinálni. Az államnak ehhez semmi köze, elvégezte a kötelességét akkor, amikor a jogi akadályokat megszüntette. Véderedményében azonban monopóliumnak látja az egész tervet, legalább is burkoltan, mert nem adja meg a lehetőséget arra, hogy mások is kibocsáthassanak jelzálogleveleket. Így ez a jelzálogkölesön-típus petrifikálódik, a konkurrenciá ki zan zárva és soká lesz, mire olcsóbb típusokra térhetnek. Ezért nincs bizalma a kormány mostani tárgyalásai iránt.

Korányi Frigyes báró: Ismerteti a tárgyalásoknak egyes részleteit.

Egyes közléseknél történtek indiszkréciók, valóságos és látszólagos félreértések, ezekkel szemben megállapítja, hogy a tényállás az, amelyet kifejtett. Monopóliumról semmiféle formában nincsen szó, sem pedig hajmeresztő feltételekről. Természetesen háború előtti feltételek mellett szó sem lehet hosszú időre hiteltől. A garancia kérdése is egészen más elbírálás alá esik ma, ezért lehet a kérdés megoldásának helyes alapja a szervezett csoport után való kibocsátás, amely megfelelő garanciát nyújt a hitelezőknek.

Természetesen lehetnek a megoldásnak különböző modalitásai, a részleteket még nem állapították meg, azonban feltételezhető olyan megoldás, hogy bizonyos időbeli megszorítás legyen későbbi záloglevelek kibocsátására nézve, legalább egyidőre, mert másképpen nehéz vagy egyáltalán lehetetlen lenne az első kibocsátásnak a teljes elhelyezése. Szó lehet például hat hónapról, de ez mindenféle más kölcsönügyletnél is szokásos ugy belföldön, mint külföldön. Konkrét formában azonban erről nem volt még szó angol intézetekkel szemben.

A céljuk az, hogy minél nagyobb eredményt érjenek el és ehhez minden segítőeszközt és kezét igénybe vegyenek, de viszont csak olyan érdekelt-ségeket kapcsolhatnak be, amelyeknek ez nem egyszeri alkalmi üzlet. Ismétli, a kormányának eme akciója iránt a legteljesebb bizalommal lehetnek, a

maga részéről teljes mértékben támogatja és mindenkinek ezt ajánlja. (Élénk helyeslés.)

Hadik János gróf úgy látja, hogy eddig a tárgyalásoknak egyetlen pozitív eredménye, hogy az angol pénzügyi körök figyelmét és érdeklődését felkeltették a magyar mezőgazdasági hitel iránt. Ez nagyon még nem pozitív eredmény, mindenestre azonban olyan siker, melyet lekicsinyelni nem szabad és csak örömmel vehetik tudomásul. (Általános helyeslés.)

Különösen akkor, mikor nagyon jól tudják, hogy Angliában egyáltalán ismeretlen dolog volt a mai napig a záloglevél alapján kibocsátott jelzálogkölesön. Ez még a háború előtt, rendes gazdasági viszonyok között is nagy nehézségekkel járt volna. Az ország mostani helyzetében még sokkal több nehézséggel jár, amelyeket le kell küzdeni, hogy odakinn meghonosíthassuk ezt a fajta hitelt.

A tárgyalásokban nem vett részt, azokról csak az újságokból tud. Azonban ismeri a kezeket, amelyekben az ügy van, a pénzügyminiszter vette kezébe a vezetést, aki a mezőgazdaság jogos érdekeit az egész vonalon a legnagyobb energiával igyekszik előbbrevinni; ismeri a lelkiismeretességét, képességét, a külföldi gazdasági és pénzügyi viszonyokhoz az alapos ismeretét, amellyel Korányi Frigyes báró viszi a tárgyalásokat, ezért a legnagyobb bizalommal tekint a további tárgyalások elé. Ma még nem lehet beszélni biztos eredményről, azt nem tudhatjuk, hogy minő érdekek lépnek közbe, hogy megakadályozzák a tárgyalások sikerét és annak a lehetőségét, hogy Magyarország az angol pénzpiacra megteremthesse magának a pozícióját, azonban megvan a remény, hogy sikerül az összes nehézségeket leküzdeni és az új típusú záloglevelet az angol piacon bevezetni. (Ugy van.)

Köszönetet mond egy a pénzügyminiszternek, mint Korányi Frigyes bárónak, hogy eljötték és megadták a gazdatársadalomnak az eddigi tárgyalásokra vonatkozó felvilágosításokat. Mindenki láthatja, hogy a lapokban megjelent beállítások milyen alaptalanok és tendenciózusak voltak és világos, hogy olyanok részéről erednek, akik csak rontani akartak. (Élénk helyeslés és taps.)

Bud János dr. pénzügyminiszter: Teljesen magáévá teszi, amit Hadik János gróf mondott. Kéri Pallavicini őrnagyot, ne adjon hitelt azoknak a híreszteléseknek, amelyek csak ártani akarnak az ügynek, de nem használni az országnak. Olyan munkatársakat akarnak lehetetlenné tenni, akikre nagy szükségük van.

A monopólium gondolatát Korányi báró már cáfolta. Itt a megindításról van szó. Olyan országok, amelyek a háború előtt érdeklődtek volna a jelzálogleveleink iránt, kikapcsolódtak vagy tartózkodókká váltak. Oda kell fordulni, ahol tőke van. Befelől nincsen monopólium, mert senkit sem zártak ki, aki eddig jelzáloghitelekkel foglalkozott. Mindenkit felszólítottak nyilatkozatra, részt óhajta venni vagy sem.

Az angol piacot illetően a leghivatottabb körök állítják fel azt a tételt, hogy itt egységes szervezetet kell csinálni, ezzel szemben pedig nekünk nem lehet szavunk, ők szabják a feltételeket és alkalmazkodnunk kell azokhoz. Más piacok tekintetében pedig teljesen szabad a keze minden intézetnek, bármely intézet, bárhol máshol elhelyezhet, ha tud, zálogleveleket. Ezt a tényállást megnyugvással vehetik.

Itt az egész mezőgazdaság legégetőbb kérdéséről van szó, nemcsak arról, hogy a közép- és nagybirtok hitelhez jusson, amely nélkül nem lehet gazdasági élet, de meggyőződése, hogy ha itt nem indul meg az egészséges folyamat, akkor el fog pusztulni a kisgazdatársadalom is, mert csak ez az egyetlen út a kisgazdatársadalom hitelszükségletének kielégítéséhez s a birtokreform finanszírozásához. Helyesen mutatott rá Korányi Frigyes báró, meg kell adni a hitel lehetőségét, amely maga után fogja vonni azokat a hitelformákat, amelyeket a gazdasági élet az egész vonalon követel. (Élénk helyeslés.)

A maga részéről minden erejével rajta lesz, amint eddig is bebizonyította már, hogy tudatosan és határozottsággal csinálja ezt, mert az egész országnak a gazdasági jövője függ az ehhez, hogy a magyar földbirtokot hitelképesse tegyék és megteremtsek a hitelnek a lehetőségeit, másrészt ebben a kérdésben is mindenkor megadják a módot a gazdatársadalom hivatott tényezőinek, hogy az általuk is helyesnek talált módokat fogják alkalmazni. (Élénk helyeslés és taps.)

Elnök teljes mértékben helyesli, amit a pénzügyminiszter hangoztatott, hogy csak olyan jelzálogintézetekről lehet szó, amelyek eddig is foglalkoztak ilyen üzletekkel. Arról nem lehet szó, hogy most a mezőgazdasági hitel nyújtása révén esetleg jövedelmezővé váló üzletekre olyan pénzüzetek is rávéssék magukat, amelyek eddig sohasem foglalkoztak vele. A külföldi elhelyezés sikeréhez fontos, hogy azok a pénzüzetek, amelyek ebben részt vesznek, bizonyos szervezet révén az egész tranzakciónak biztosítsák a szoliditását, ne pedig egyes intézetek a maguk kis apró üzleteivel a helyzetet összezavarják és bizonytalanná tegyék, mert ebben az irányban mutatkoznak tendenciák, de ilyenbe nem hajlandók belemenni, hogy a mezőgazdaság kiszolgáltatassa magát mindenféle pénzüzeteknek, olyanoknak is, amelyek nem foglalkoztak ezzel a dologgal.

Szigeti Pál dr. a kérdéssel kapcsolatban nyomatékosan felhívja a pénzügyminiszter figyelmét arra, hogy a kérdés jogi részére nagy súlyt helyezzenek. Arra gondol t. i., hogy ha nem teremtik meg ennek a hitelnek a kellő levegőjét a magántulajdon teljes biztonságában, egy nagyobb rizikót kell belokalkulálniok a hitelnyújtóknak, de viszont az ellenkező oldalon maguk a hitelfeltevők is mint nagyobb rizikó számolják el, hogy a megszervezendő külföldi hitelnyújtás ellenében olyan megkötöttség támadna a birtokokra, hogy pl. esetleges likvidálásoknál a birtok vagy birtokrész teljes értékét nem tudnák kihúzni. Ebben a tekintetben nagyon rossz tapasztalatokat nyújtottak az utolsó esztendő különleges rendelkezései.

Elek Ernő azzal a fölényes hozzáállással és tájékozottsággal szemben, amellyel a pénzügyminiszter és Korányi Frigyes báró ezeket a kérdéseket közismert módon kezelik és a legnagyobb önzetlenséggel és jóindulattal vezetik a tárgyalásokat, nem találna helyénvalónak a kérdés érdemében hosszasan szólni, a gazdák a maguk részéről csak a legteljesebb elismerésüket és hálájukat fejezhetik ki úgy a pénzügyminiszter, mint kiváló munkatársa iránt és köszönetüknek adhatnak kifejezést eddig kifejtett fáradozásáikért és kéri az Istent, adjon erőt nekik, hogy ezt a nagy munkát sikeresen befejezhessék. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Pallavicini György őrnagy félreértett szavait magyarázza meg. Korányi Frigyes báró szavai teljesen megnyugtatók abban a tekintetben, hogy a hitelkérdés megoldásánál a legjobb kezekben látják az előkészítő tárgyalásokat a külföldi érdekeltségek részéről is, akik nagy szolgáltatásokat tesznek az országnak.

Elnök határozatilag kimondja, hogy a választmány az előterjesztést tudomásul veszi és ismételt köszönetüknek adnak kifejezést Bud János dr. pénzügyminiszternek és Korányi Frigyes bárónak szives megjelenésükért és az értékes felvilágosításukért. (Általános élénk helyeslés és nagy taps.)

Egyről-másról.

Cukorrám — cukorrépaár.

Tudvalevő, hogy az autonóm vámtarifában megállapított 26 aranykoronás cukorrám életbeléptetése tárgyában a cukorgyárosok még múlt év végén felterjesztést intéztek a kormányhoz. Ezt az alkalmat az OMGE a cukorrépatermelők érdekében megragadta és arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a

Fordson-Traktor ekével azonnal raktárunkból szállítható Alapítva: 1898-ban. — AUTORIZÁLT KÉPVISELET Malis és Pintér, Szombathely — Budapest 7371 Budapest, V., Széchenyi-u. 3. Telefon: 7-60

MAUTHNER ÖDÖN Fennáll 51 év óta

MAGTERMELŐ ÉS MAGKERESKEDELMI R.-T.

Központ: VII., Rottenbiller-u. 33. **BUDAPEST** Fióküzlet: IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Legkiválóbb minőségű gazdasági magvak.

Fajtiszta, legmagasabb csiraképességű konyhakerti és virágmagvak.

Legjobb gyártmányu kertészeti eszközök. 7133

Telefon: József 40-83, 40-84 Diszesen kiállított új árjegyzék ingyen és bérmentve. Sürgőnycim: Magudvar

MAUTHNER ÖDÖN magkiviteli és behozatali R.-T.

Telefon: 172-89 és 192-66 **BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 2.** Sürgőnycim: Mauthnerexim

Gazdasági magvak, gabona, olajmagvak, hüvelyesek vétele és eladása.

cukorvám életbeléptetése kérdésében ne döntön mindaddig, amíg a cukorgyárosoknak és a repáttermelőknél a cukorvámvédelemből eredő előny kihasználásának aránya nem tisztázott. A pénzügyminiszter — attól az elvtől áthatva, hogy a cukorvámvédelem nemcsak a cukortermelést, de a cukorrepáttermelést is támogatni hivatott — ugy a cukorrepáttermelőket, mint a cukorgyárosokat tárgyalásokra utalta, addig pedig, míg az érdekeltségek egymás között tisztázzák a kérdést, a cukorvám szabályozását, illetve az autonóm vámtarifában megállapított vámtételét függőben tartotta.

Az OMGE és az Országos Mezőgazdasági Kamara képviselői, valamint a cukorgyárosok megbízottjai január eleje óta folytattak tárgyalásokat, melyeknek első eredménye egy előzetes állásfoglalás volt. A gazdatiszadsádom ebben az előzetes állásfoglalásban a cukorgyárosok részéről vállalt kötelezettségeket nem tartotta kielégítőnek, amint ennek az OMGE igazgatóválasztmányának január havi ülésén Hadik János gróf kifejezést is adott.

A cukorgyárosokkal felvett tárgyalások tehát tovább folytatók Hadik János gróf vezetésével. Ezeknek a tárgyalásoknak az lett az eredménye, hogy a cukorgyárosok képviselői a pénzügyminiszterhez felterjesztést intéztek, amelyben kötelezően kijelentik, hogy amennyiben a m. kir. kormány a q-kinti cukorvám kihasználását legalább 19 aranykorona erejéig nyomban lehetővé teszi és ezt a számot 1926. szept. 15-ig fenn is tartja, ez esetben a cukorrepáttermelőknél az 1924. évi termésű és a cukorgyárnak beszállított tisztasulvú cukorrépa minden q-ja után legkésőbb f. é. márc. 31-ig legalább 36,500 K-t fizetnek, illetve a termelőknél már kifizetett összeget ennyire kiegészítik az egyes szerződésekből megállapított mellékszolgáltatások (trépaszet, melasz, ingyencukor stb.) értelmétől hágyásával. A cukorrepaforgalmi adót abban az esetben, ha erre vonatkozó külön szerződési megállapodás nincs, ezután is a termelő viseli és ha a forgalmi adót a termelő helyett a gyár lefizette vagy lefizeti, ugy az levonásba hozható, kötelezettséget vállaltak a cukorgyárak arra nézve, hogy az 1925. évi termésű cukorrépa átvételi árákért tisztasulvú q-kint legalább 255 aranykoronát fizetnek azoknak a termelőknél, akik a répa métermázsánként 1/4 kg. ingyencukrot igénybe nem veszik, míg azoknak, akik ezt a cukrot igénybe veszik, 240 aranykoronát fizetnek az egyes szerződésekből megállapított mellékszolgáltatások értelmétől hágyásával.

Kötelezettséget vállaltak továbbá a cukorgyárak arra is, hogy a cukorrepáttermelőket prémiumban részesítik a következő alapon: Amennyiben a cukornak 1925. október—december és 1926. jan.—márc. hónapokban való szállítására szóló londoni átlagos pénzügyjegyzése (typ. A.) a londoni szabadraktárból cwt-kint a 20 sh.-t meghaladja, a cukorrepáttermelőknél prémiumként fizetnek 20 sh.-től 23 sh.-ig minden teljes sh. után 3 aranyfillért tisztasulvú repáttermézsánként, továbbá 23 sh.-en felül minden teljes sh. után 6 aranyfillért. Ezeket az aranykorona-értékben vállalt fizetéseket a cukorgyárosok az aranykorona nemzetközi értékelésének megfelelő összegű papirkoronaiban lesznek kötelesek teljesíteni.

A cukorgyárosok képviselőinek a pénzügyminiszterhez intézett felterjesztését a gazdatiszadsádomi érdekeltségek, tehát ugy az OMGE, mint az Országos Mezőgazdasági Kamara a maguk részéről a pénzügyminiszter figyelmébe ajánlották, kifejezést adván ezzel annak, hogy a cukorgyárosok részéről a termelőknél fizetendő ellenértékeket minimumként kielégítőnek tartják.

Ezzel tehát egyelőre nyugvóponttra jutott a cukorrepáttermelés nagy hullámokat felvert kérdése. A cukorgyárosok ismertett kötelezettség-vállalása a szerződésekből lefektetett jogokat és kikötéseket, amennyiben azok ennél a minimumnál a termelőkre

nézve kedvezőbbek, nem érintik és nem érintik azokat a szerződéseket sem, amelyek oly kikötést tartalmaznak, hogy a cukorrépa ára az lesz, amit az OMGE és a cukorgyárosok érdekeltsége egyetértőleg megállapít, mert itt most csupán a cukorvám kihasználásából származó előny megosztására történt megállapodás.

A fent ismertett kötelezettségvállalás számokban kifejezve annyit jelent, hogy ha például a londoni átlagjegyzés 25 sh.-nek fog megfelelni 1925. októbertől 1926. márciusig, akkor a cukorrepáttermelő fog kapni 255 aranykorona-alaparat, 20-tól 23 sh.-ig 3 x 3 aranyfillért, vagyis 9 aranyfillért és 23 sh.-től 25 sh.-ig 2 x 6 aranyfillért, vagyis 12 aranyfillért és összesen 276 aranykoronát. Összehasonlítva a felvidéki cukorrepáttermelők helyzetével a szűkebb magyarországi cukorrepáttermelők helyzetét, azt találjuk, hogy a felvidéki termelők, akik 18 esek koronát kapnak az 1925-iki termésű repáért, vagyis 37,800 magyar koronát, illetve 240 aranykoronát, 16 aranyfillérrel kapnak kevesebbet 25 sh.-es londoni cukorár mellett.

Jogszuralom a földművelésügyi minisztériumban.

A „Köztelek“ évek hosszú sora óta panaszkönyvet vezet arról, hogy az agrárminisztériumban a gazdasági szakképzettség nem érvényesül kellően és ugyanezt mondhatják magukról a mérnökök, állatorvosok és erdészek is. Darányi Ignác miniszterségéig ugyszólván abszolút volt a jogszuralom, attól kezdve képzett gazdák is szerephez jutottak a központi közigazgatásban, de a fogalmazói kar által megszállott fellegvárba csak keveseknek sikerült bejutniok s gyakorlati szakismereteket feltételező, fontos osztályok vezetése jogászok kezén maradt és van a mai napig is. Közöttük sok kitünően bevált, jeles tisztviselő akadt, akik ellen semmiféle személyes harcot nem viseltünk, de igenis támadtuk azt a rendszert, amely a gazdasági kvalifikációnak a mezőgazdasági adminisztrációban csak alárendelt szerepet juttatott. Most már a közgazdasági egyetem minősít ugyan a fogalmazói karba is, csak hogy egyelőre nincs számukra hely, mert hiszen nem szaporítják, hanem apasztják a tisztviselői létszámot, a létszámosökkentésnél pedig megint a jogásztisztviselőket részesítik nagyobb kiméletben.

Erről a kérdéstről avatott beszédet mondott Szabóky Jenő a penzsetgyűlésen a földművelésügyi tárca tárgyalása során. Beszédének azt a részét, amely a bennünket legközelebből érdeklő adatokat tartalmazza, alább ismertetjük:

Körülbelül 40 esztendővel ezelőtt — mondotta Szabóky —, amikor a minősítési törvény elkészült, mezőgazdaságunk még kezdetleges stádiumban volt, a szaktudományok még nem voltak kellőképpen kifejlődve s így egész természetesen kéltszött az, hogy az akkori legnagyobb képzettségű emberek, a jogászok foglalták el a vezető pozíciókat a földművelésügyi minisztériumban.

Azóta azonban igen nagy haladást tettünk előre ugy a mezőgazdaság, mint a szaktudományok terén, specializálódunk a szaktudományokban, ugyhogy az azokban való jártasság egészen különleges szakképzettséget igényel. Ezután Szabóky adatokat hoz fel arra, hogy az előléptéseknél milyen nagy előnyökben részesül a jogász s a létszámapasztásnál is a fogalmazói kar élvezi a legnagyobb kiméletet. A jogot végzett tisztviselő 4—5 évvel előtű halad a műegyetemet végzeteknek. A többi főiskolát végzetek még inkább lemaradnak. A létszámapasztás is meglepő eredményt mutat. Mezőgazdaságunkat tehát régi avult rendszer szerint igazán nehéz irányítani és adminisztrálni és az a legsúlyosabb feladatokat rója az általam igen tisztelt, nagyrabecsült, sőt egyenesen csodált fogalmazói szakra, amely szak tagjainak olyan munkálatokkal is kell foglalkozniok, amelyekhez szakképzettségük nincs.

A fogalmazói létszám 1916-ban 151 volt, amely leapadt 117-re, vagyis megmaradt a fogalmazói kar 77%-a. A vízügyi mérnökök száma 1916-ban 237 volt, a létszámosökkentés következtében leapadt 121-re, az apadás tehát 51%. Az erdészek száma 880, a mai létszám 289, tehát megmaradt 32.5%. Az állatorvosok létszáma volt 645, a mai létszám 261, tehát a létszám leapadt 40.5%-ra. Mi következik ebből? Amíg az ország összszerződése folytán a termeléssel foglalkozó szakok vagy felére, vagy egyharmadára vannak redukálva, addig a fogalmazói karunk háromnegyedrésze megmaradt. Ha pedig az előléptetések skaláját vesszük és egy kis összeállítás készítsünk a II—VI. fizetési fokozatokról, akkor megállapíthatjuk, hogy a földművelésügyi minisztériumnak az 1921—1924. évekig 235 esetben volt alkalma ezekben az osztályokban előléptetni a tisztviselőket, illetve címmei vagy jelleggel ellátni. A 235 főnyi létszámból 117 fogalmazói létszámot véve, előlépett 125 ember, ellenben a vízügyi mérnökök, állatorvosok, erdészek, gazdasági felügyelők létszámánál, ami együttvéve 862 főt tesz ki, csak 110. A fogalmazói kar jobbra vezetőállásokba jutott az elmúlt négy évben, vagy pedig címekben részesült, ellenben a termeléssel közvetlenül foglalkozó szakemberek közül csupán minden nyolcadik részesült előléptetésben. Ha a magasabb állásokat vesszük, még torzabb a kép. Akkor azt látjuk, hogy a helyettes államtitkári és államtitkári címmei és jelleggel vagy címmei előléptetett 22 egyén, ezek közül 16 volt jogász, míg az előléptetett mérnökök, erdészek, állatorvosok, gazdaszok száma összesen 6. Tehát míg a jogászok közül előlépett minden nyolcadik, a szakosztály emberei közül előlépett minden 144-ik. A földművelésügyi minisztériumnak, ugy látszik, az a véleménye, hogy az állaterészségügyi, mezőgazdasági, árvízvédelmi, öntözési, patakszabályozási, kísérletügyi, szakoktatási, meteorológiai és geológiai intézet, főzgetermelés stb. legfelsőbb irányítására ténnyelcezőr alkalmasabb a jogász, mint a szakember.

Ha valaki csodálattal adózik a földművelésügyi minisztérium fogalmazói kara iránt, akkor éppen csekélységem az. Ha ugyanis az a hatal jogvégzett ember bejut mint segédfogalmazó a földművelésügyi minisztériumba, akkor annak nagy tudása embernek kell lennie. Például ha az V. főosztályba teszik, értenie kell a jogi tudományokon kívül az árvízvédelemhez, a vízrendezési munkálatokhoz, a vízmosások megkötéséhez, talajjavításhoz, vízvezetési munkák tervezéshez, közérdekű öntözőcsatornákhöz, öntözési ügyekhez és a többi hasonló műszaki ügyekhez; ha bekerül a VI/3. ügyosztályba, tudásnak kell lennie a gazdasági házipar terén; ha a IX/3. főosztályba jut, akkor a kísérleti ügyekhez kell értenie, agrarológiai talajelemzéshez, a szikes talajok javításához, meteorológiához; ha a X. osztályba jut, a birtokrendezéshez, tagosítások végrehajtásához; ha a X/b. osztályba kerül, értenie kell a földbirtokpolitikához, gazdasági ügyek vezetéséhez, házilyrendezéshez; ha pedig a XII/b. osztályba jut, értenie kell a mezőgazdasági géptechnikához, gépversenyekhez, gép-propagandához, főzgetermeléshez. Bármennyire is tiszteltetl vagyok a jogi tudományok iránt, mégis a magam részéről emyi tudást egy jogásztól nem tudok feltételezni.

Sokszor hallottam, hogy adminisztratív csak a jogászember tud. Azt mondják, hogy közigazgatási jog az, amely képesít az adminisztrációs tudományra, ez az a tudomány, amelyből az adminisztráció titkos tudománya kifejlődik. Ha igaz ez a tétel, akkor minden mérnököt oda kellene tenni osztályvezetőnek, mert hiszen vizsgátnia kellett a közigazgatási jogból, sőt az állatorvosokat is oda lehetne tenni bármely osztály élére, mert hiszen ők is tanulnak állaterészségügyi közigazgatást. Ha tehát az a baj, hogy nem a tudományegyetemen végezték a szakemberek a közigazgatási jogot, méltóztassék a földművelésügyi minisz-

CHINOIN GYÖGYSZ. ÉS VEGY. TERM. GYÁRA R-T. TELEFON: 163-36, 132-54, 85-30

UJPEST Mezőgazdasági osztály

Rügyfakadás után permetezze GYÜMÖLÖSFÁIT

MONILIA (gyümölcspenész) ellen: **SULFAROL** ALMAMOLY ellen virágzás után: **ARZOLA**

A vértetű terjedését megátolja: **ALMOLA** Minden sebhelyet, különösen az almafánál, be kell tapasztani!

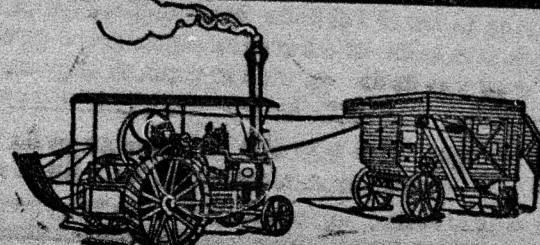
Peronospora ellen: **PEROSAN** permetezésre. Méz nem kell hozzá!

Fürt-, lombperonospora és lisztharmat ellen: **VERDOLA** porózásra.

Amerikai módszerrel készült tüköracél kormány- acélekket, gőz- és motoros ékékhöz beküldött minta szerint készített szántóvasakat, acélboronákat, sima és rögtöröhengereket, fogatos kapákat, szécska- és repavágókat, kukoricamorzsolókat, szabatosan működő **AGRAR-DRILL** vetőgépeket, szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R-T.

gyárában készült cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinkomobliokat, gőzmagánjárókat, gazdasági malmokat, szivógáz-motorokat 160 lóerő teljesítményig a legjobb kivitelben ajánl

az **AGRARGLOBUS** MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.

Távírási cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST

TELEFON: József 153-54, József 153-76 és József 125-79

ter ur...
a mér...
sége...
gyakor...
tudom...
egyes...
gatali...
ember...
képp...
embere...
is, me...
nagyon...
ki csu...
jogász...
kiváló...
aki egy...
dott el...
művel...
hasson...
Nem...
olyan...
nem ál...
nem ir...
De az...
utól, h...
szünt...
megtes...
nak a...
dandó

Pótló...
megjele...
termesz...
Ami...
get kiv...
ideje...
A faj...
be. Haz...
hazánk...
kein a...
korán...
igénye...
meszthe...
A szój...
Magyar...
telek" l...
tem és...
fejlőd...
növeked...
ságot a...
minél...
nél fog...
Ezért...
idejű sz...
Talaj...
szójab...
talajok...
Homok...
hideg...
séhez...
tovább...
de nem...
termése...
hanyit...
vályog...
az ezek...
azok egy...
Igy kell

*) L. a...
számában.

W

ter urnak ezen segíteni és elrendelni, hogy amiként a mérnöknek, ha kulturmérnök akar lenni, kötelessége elfáradni Magyaróvárra és ott gazdasági tárgyakról levizsgázzon, úgy fáradjon el mindenki a tudományegyetemre is és azt hiszem, hogy minden egyes szakember le fogja tenni a vizsgát a közigazgatási jogból. Ha pedig igaz az, hogy csak jogászember tud adminisztrálni, akkor kérdelem, hogy miképpen van az, hogy azok, akik egyszersmind szakemberek, de privát diligenciából elvégezték a jogot is, még azok sem mehetnek előre. Ismerek egy nagyon derék állatorvost, aki véletlenül dr. juris is, ki csupán azért nem mehet előre, mert nemcsak jogász, de véletlenül állatorvos is. Ismertem egy kiváló jogvégeztet vizimérnököt és kiváló vízjogászt, aki egy nagyon megtisztelő állást csak azért fogadott el, mert nem volt kilátása arra, hogy a földművelésügyi minisztériumban vezető pozícióba jusson.

Nem panaszkodni akartam, csak rávilágítani egy olyan rendszerre, amely, azt hiszem, a mai világban nem állja meg a helyét. Isten látja a lelket, hogy nem irigylek semmitéle előnyt a fogalmazói kartól.

De azt igenis kérhetjük a földművelésügyi miniszter úrtól, hogy iparkodjék ezeket az anomáliákat megszüntetni. Meg vagyok róla győződve, hogyha ezt megteszi, helyesen, bölcsen fog cselekedni és magának a mezőgazdasági politika irányításában maradandó emléket fog állítani.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MŰTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

A szójabab termesztése.

Pótlóan a szójababról nemrég a „Köztelek”-ben megjelent cikkemhez*) az alkalommal a szójababnak termesztését kívánom ismertetni.

Ami az *éghajlati igényeit* illeti, a szójabab sok meleget kíván, annál többet, minél hosszabb a tenyészideje. A legmelegebb vidékekről származó későn érő fajták hoznak nem valók, mert nálunk nem érnek be. Hazánkban magának csak a korai fajták, illetve hazánk melegebb, de azért eléggé csapadékos vidékeinek a közepes hosszú tenyészidejű fajták közül a korán beérők termesztendők. E korai fajtáknak hőigénye kb. akkora mint a paszulyé és sikerrel termesztendők mindenütt, ahol a kukorica megterem.

A szójabab hazánkban legtöbb meleget még a Nagy Magyar Alföldön találhatjuk. De — amint azt a „Köztelek” 1924. 14. számának 169. oldalán már kifejtettem és példával megvilágítottam — ha ott kap is fejlődéséhez elegendő meleget, sokszor nem kap növekedéséhez elég nedvességet. A szójabab a szárazságot a közönséges babnál jobban bírja ugyan, de minél későbbben érő valamely fajta, lassu fejlődésénél fogva annál jobban megerzi a tartós szárazságot. Ezért az Alföldre sem mehetünk a hosszú tenyészidejű szójababfajtákkal.

Talajigényeit tekintve, sok megfigyelés szerint a szójabab a kötött talajoknál jobban diszlik a könnyebb talajokon, hacsak nem szárazak és soványak. Homokos talajon rendszeren korábban is érik. Nedves, hideg talaj termesztésére alkalmatlan. Kellő fejlődéséhez vizet jól átteresztő, de azért nem száraz, továbbá meleg, de nem sülevényes, jó erőben lévő, de nem tulságosan buja talajt kíván. A legjobb terméseket tehát a mélyen művelt, kellően átporhanyított, jó erőben lévő, tevékeny televényes homokos vályogon és márgatalajokon adja. De azért diszlik az ezeknél kötöttebb vagy lazább talajokon is, ha azok egyébként a szójabab igényeinek megfelelnek. Így kellő megművelés és trágyázás után a nagyon

*) L. a „Köztelek” 1924. évfolyamának 13., 14. és 21-ik számában.

kötött talajt is elbírja, továbbá jóminőségű homokon, nem száraz mész- és televénytalajon, sőt kellően lecsapolt és jól átdolgozott tőzeges talajon is sikerrel termesztendő.

A *vetéskorba való behelyezése* könnyű, mert elővetemény dolgában nem kényes; mégis mint kapást rendszeren két kalászos közé iktatják. Jó elővetemény, mert a talajt beeredetten hagyja vissza úgy mint a közönséges babunk, de az utóbbival szemben előveteménynek hátrányban van azzal, hogy hosszabb a tenyészideje és a későn, csak október-novemberben beérő fajták után inkább már csak tavaszi jöhet.

A szójabab jól megfér magával is, azaz ismételtlen termesztendő egymás után ugyanazon a földön anélkül, hogy talajuntság állana be.

A *talaj előkészítése* az elővetemény szerint változó ugyan, de mindig ahhoz igazodjék, hogy a szójabab kellően szellőztetett, porhanyó és beeredt talajt kíván. A földnek azonkívül a vetésre eléggé apróra, kerteszerűen elműkáltnak kell lennie.

Hasonlóan törtéjük tehát a szójabab részére a talaj előkészítése mint a cukorrépa alá.

A talaj helyes előkészítése azért is fontos, mert jól megmunkált földön a szójabab sokkal jobban képes a szárazságnak ellenállani.

Trágyázására nézve tudnunk kell, hogy magának friss trágyába vetni nem tanácsos, mert akkor buján fejlődik ugyan, de magot alig köt. Másrészt annál közelebb tegyük a trágyához, minél soványabb a föld. E tekintetben tehát a paszulyhoz hasonlóan viselkedik, vagyis a talaj ereje szerint a második vagy a harmadik évben jöjjön az istállótrágya után.

A *mész iránt* nem érzékeny, mint amilyen pl. a csillagfürt. Ahol a meszesítés szükségessége fennforog, pl. savanyu vagy tulságosan kötött tevéketlen talajon, a szójabab alá akár közvetlenül is meszezhettek.

A mesterséges trágyák közül egyébként a szójabab elsősorban a foszfor-savtrágyát halálja meg, tőzeges talajon vagy homok a kálcitrágyát is.

Ami *nitrogénigényét* illeti, tudnunk kell, hogy oltás nélkül háromszor-négyszer is kell egymásután ugyanazon a földön természetesen, meg rajta gyökérgumók bőven fejlődnek. Addig pedig a szójabab, mint általában a nem nitrogéngyűjtő növények, a talajból fedezi a nitrogénigényét és nitrogénben szegény talajon ez okból sem oly jó elővetemény, mint a közönséges babunk.

Annál nitrogén, amennyi a szójababnak kell, jobb talajainkban meg szokott lenni. Sovány talajon a szójababot minél közelebb kell tenni az istállótrágyához, vagy nitrogénmútrágyát kell alá adni, illetve oltani kell.

Az *oltás* egyébként a szójabab fejlődését és termőképességét is előmozdítani szokta, de nem elengedhetetlen feltétele a szójabab sikerültének, sőt eredménytelen is maradhat.

A *vetés idejére* az volt eddig az általánosan elfogadott nézet, hogy a szójababot csak április vége felé, május havában szabad vetni. Azonban hazai kísérleteknél is a szójabab a fagygal szemben kevésbé érzékenynek bizonyult, mint a paszuly, a tök vagy a kukorica, tehát ezeknél korábban vethető, oly időtájt, amikor a répát szokás vetni. Kedvező meleg időben a szójabab elvetése után 1-2 hétre kikel, ha pedig az idő hidegre fordul, romlás nélkül hetekig is elhever a talajban, hogy a föld felmelegedésével gyorsan kikeljen.

A szójababnál a korai vetés nemcsak azért fontos, mivel vele a tenyészidőt megnyújtjuk, hanem mert a korán kelt és kezdetben gyorsabban fejlődött szójabab később a szárazságnak jobban ellenáll.

A *sor- és növénytavolság* nemcsak a talaj és trágyázottsága, de még inkább az egyes fajták szerint vagyis azok tenyészideje, illetve testük nagysága szerint is változó. Minden fajtára az illető gazdaságban megfigyeléssel és próbálgatással kell az ott legjobb tenyészterületet megállapítani, annál inkább, mert nem kis mértékben függ tőle is a termés nagysága. Ha ugyanis tulságos sűrűre vetjük, magja

nem érhet be rendszeren; ha pedig ritkán áll, jól beérik ugyan, de kevés lesz a holdankinti termése.

Az igen korai vagy a legkisebb testű — inkább csak Közép-Európának hűvösebb, csupán az igen korai kukoricát megtermő vidékeire való — fajtákat a talaj soványabb vagy bujább volta szerint 20-30 cm-re vessük úgy, hogy a sorokban egyik növény a másiktól 10 cm. körül álljon. A nálunk leginkább termesztendő korai, illetve az alacsony növésű fajtáknak 30-40 cm. sortávolságot és a sorokban 15-20 cm. növénytavolságot adjunk. A nálunk még beérő koraközepes vagy a magasra nővő fajtákat 10-50 cm. sor- és 20-30 cm. növénytavolságra tehetjük. A nálunk már be nem érő nagytestű fajtákat Amerikában 70-80 cm.-re is vetik.

Ezek a számok csak tájékoztatók kívánunk lenni. Egyáltalában minél korábbi, illetve kisebb testű az illető fajta és minél kedvezőtlenebbek a termelési viszonyok, minél kisebb bokrot fejleszthet a szójabab, annál sűrűbbre kell venni, hogy termése kielégítsen. Eszerint változik a vetőmag mennyisége is, sorbavetésnél kat. holdankint 17-20-35 kg. közt, ami természetesen függ attól is, hogy az illető fajtának mekkora a magja. A szójabab átlag kisebb a paszulynál, de nagysága felette ingadozó, mert fajta szerint 1000 szem sulya 60-300 gramm között ingadozhat.

Minél kisebb a mag — egyforma csirázóképesség esetén —, annál kevesebb vetőmag lesz szükséges bizonyos területen egyforma számú növény elérésére. A vetőmagmennyiséget kezdetben csak próbálgatással állapíthatjuk meg. Szójabab és szójabab közt nagy a különbség és azért az eladótól, honnét a vetőmagot beszereztük, meg kell tudnunk azt is, hogy korábbi vagy későbbi, kisebb vagy nagyobb testű-e a vetendő szójabab és eszerint, valamint a mag nagyságának és talajunk erejének mérlegelésével beállítjuk a gépet 20-50 cm. sortávolságra, úgy hogy a sorokban a növények 10-30 cm.-re álljanak egymástól.

Ami a szójababnövény nagyságát illeti, a korai fajták nálunk 40-50, a közepes érésűek 70-100 cm. magasságot szoktak elérni, de akadnak a koraiak közt olyan fajták is, melyek 100-140 cm. magasra megnőnek, tehát ritka vetést (40-50 cm. x 30 cm.) igényelnek.

Különösen most, hogy magja nagyon drága, a szójababot fészekbe is vethetjük. Nálunk például *Blascok* Ferenc nagy hive a szójababnál a fészkes vetésnek; vele egyenletesebben osztja el a növényeket és ha a fészkelés drágább is, annyit vagy többet megtakarít a vetőmagban, mert fészekbe vetve körülbelül csak a fele mag kell, mint a soros vetéshez. De egy-egy fészekbe, nem mint a paszulynál 5-6, hanem jól csirázó magból csak két szemet tegyünk, mert a sűrűbb állást a szójabab nem bírja. Fészkeléshez elegendő a táblát csak egy irányban megvonatolni és a sorban a fészkeket szemmértékre kivágni.

Csak csekélyen, 3-5 cm. mélyre tegyük le a magot.

Ha korán vetünk, vetés után nem szükséges a földet lehengerezni. Cserepedésre hajló talajon különben is kerüljük a *vetés után* a hengerezést, vagy legalább sima hengert ne használjunk hozzá. De ha már a talaj lazasága vagy szárazsága miatt a vetés után kell hengerezniünk, a henger után egész könnyű, csak a talaj tetejét felporhanyító boronát járassunk.

A *Apolása* a paszulyhoz hasonlóan a szükség szerinti kapálásokból áll.

Beérésére befolyással van nemcsak a talaj minősége és a vetés ideje, hanem az időjárás is. Ha az kedvező, vagyis a szójabab a kellő csapadékon kívül a teljes kifejlődéséhez szükséges hőmennyiséget rövidebb idő alatt kapja meg, az érés hetekkel előbb állhat be, míg korán beköszöntő hideg őszi időben vagy aszályos nyár után a szójabab esetleg be sem érik.

Még inkább függ a beérés ideje magától a fajtától. Az eddigiekben már többször említett igen korai fajták nálunk már augusztusban beérnek; az ezeknél

VEZÉRKÉPVISELET: **„LIGO” R.-T.** BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31. TELEFON: 154-11. Sürgőnycim: LIGORT, BUDAPEST

KERÉKES ÉS TANKRENDSZERŰ **TRAKTOROK** 25 ÉS 50 LŐERŐS **MOTOREKÉK** 80 LŐERŐS **WD**

SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA **WD**

NEHÉZ TALAJOKRA IS EGYARÁNT ALKALMAS TARTÓS, ÜZEMELTETŐS NÉMET GYÁRTMÁNY PÓTALKATRÉSZEK 1752 JAVÍTÁSOK

Svájci precíziós munka! **S. R. O. GOLYÓSCSAPÁGY** **Kartellen kívül!**

ALAPÍTÁSI ÉV 1890 TELEFON: 161-49 7464

Lerakat: **S. R. O. GOLYÓSCSAPÁGY R.-T.** BUDAPEST, VI., GYÁR-U. 28.

ági osztály
LA
porozásra.

LOBUS
ERESKEDELM
ASÁG 1137
utca 1. szám.
US BUDAPEST
153-54,
sef 125-79

valamivel hosszabb tenyészidejű, de még mindig korai fajták beérésének ideje nálunk augusztus vége szeptember havi; a közepes érésűek közül a korán beérők nálunk szeptember-októberben szoktak beérni, míg a közepes érésűek közül a későbbiek jó, ha nálunk meleg fekvésben és kedvező nyár után október-novemberben még úgy ahogy beérnek. Mert akkor is még sok szokott rajtuk a félig érett és éretlen hüvely lenni.

Az idejében való beérés kívánatos azért, hogy a szójababot még kűm a földön eléggé megszáritani lehessen, különben megpenészedik és elrothad.

Másrészt igaz, hogy a szójabab sokat képes utáni. A kései fajtákat, ha a mag nem is fejlődött ki teljesen, még földön is arathatjuk, mikor szelős helyen felaggatva vagy száraz időben csomóba kötve és a földön lobrokra rakva még jól csirázó magot adnak. Magvas zöld hüvelyek még letépvé is beérlelik száraz helyen magjukat. Mindez azonban csak kicsiben lehetséges.

Aratásával ezért ne siessünk, különben sok lehet a bajunk az utánérleléssel és csépléssel, sőt magtári kezelésével is. Leghelyesebb tehát természetesen olyan fajtákat választani ki, melyek még az esős, hideg őszi idő beállta előtt biztosan beérnek, amelyeknél tehát az aratással nem kell sietni, hanem hagyhatjuk a szójababot jól beérni.

Másrészt aratásával nem lehet addig várni, míg majd minden hüvely beérett, különben száraz melegben erős magpergés állhat be.

Aratáshoz legjobb akkor nekilátni, ha leveleink körülbelül fele lehullott, amikor az első hüvelyek már beértek. A későn érő fajtáknál október-novemberben a levélhullás sokszor elmarad.

A pergés csökkentésére száraz, meleg idő esetén lehetőség szerint harmatban vágassuk. Nyirkos időben ellenben pergés nem áll be, mert a hüvelyek megszivósodnak. Legkisebb a pergési veszteség, ha felnyúvetjük, de ez inkább csak kicsiben tehető meg, azonkívül a kinyúvással sok föld keveredik a maghoz. Egyik-másik fajtánál meg oly éles a hüvely hegye, hogy felvérzi a nyílvó munkás kezét. Nagyban inkább sarlóval, esetleg kaszával vágják, vagy ha olyan fajta, hogy hüvelyeit nem közel a föld színéhez hozza és szára felálló, illetve ha szélvihar és zápor össze nem kuszálta, géppel aratják le.

Nedvességi állapota, illetve a közte előforduló zöld gyom mennyisége szerint rouden rövidebb-hosszabb ideig megszikkadni hagyják és azután vontatókba vagy petrencékbe gyűjtik, ahol jó időben pár nap alatt teljesen megszárad. Szokták különösen a hosszúra növő fajtákat kévékbe is kötni és azokat sátrakba vagy gulyákba összeallogatni.

Megszáradása után ponyvás szekereken hordandó be. Ha kazalozzák, legfeljebb 3 méter széles kazalba rakják, ügyelve arra, hogy a kazalba egész szárazon kerüljön, különben kivált akkor, ha nem volt teljesen beérve, az olajban gazdag mag gyorsan megromlik. A kazal tetejére a beázás ellen szalmát kell rakni. Mivel a nyulak nagyon szeretik, a kazal oldalaira védelmiül galyat vagy szarát teszünk. A tarlón maradt hulladékot lógerelyével huzathatjuk össze, de külön csépljük el, mivel sok föld keveredik hozzá. A tarlóra kipergett magot sertéssel, a lehullott levelet juhval legeltethetjük fel.

Cséplése könnyű akkor, ha a szójabab jól beérett. A későn, azaz már kűdős, csépegős időben aratott szójabab cséplése legjobban télen, száraz hidegben sikerül.

Kicsiben a magot kihüvelyezik, vagy vasalatlan, illetve beburkolt hadaróval verik ki. Hogy sok mag össze ne törjék, géppel épp úgy kell csépelni, mint a többi hüvelyest.

Kicséplése után szelőlőrostával megtisztítjuk, a magtárban vékony rétegben kiöntjük és teljes megszáradásig átlapatolhatjuk. Egyébként a szójabab nem penészedik meg oly hamar, mint például a csillagfürt.

Termése nemcsak a fekvés, talaj, időjárás stb. szerint változik, de elsősorban a fajta szerint. A legkésőbb érő fajták átlaga a legelővebben termők, mert ezek fejleszthetik a legnagyobb testet és képezhetik a legtöbb hüvelyt, de nálunk, mivel be nem érnek, magnak nem termeszthetők, legfeljebb csak szalastakarmánynak vagy zöldtrágyának. A hüvelyek száma már csak a fajta szerint is nagyon eltérő; Magyaróvárott különböző fajtáknál eddig 35-200 hüvelyt olvastunk meg egyegy növényen; egy-egy hüvelyben 1-5, a legfőbbször 2-3 mag található.

A külföldi terméseredmények, de a hazai tapasztalatok nyomán is nagyon meg lehetünk elégedve, ha hazánkban a szójababot akkora átlagterméseket érünk el, amekkorát a paszulynál, vagyis kat. holdankint 6-13 q magot.

Szalma- és hüvelytermése, mely feltakarmányozható, fejlettség és fajta szerint a magtermésnek 1/3-2-2/3-szerese szokott lenni. III. súlya 65-75 kg. közt ingadozik.

Növényi és állati ellenségek nálunk nem igen bántják. Nagy kárt csak a nyul okozhat benne, amely annyira szereti, azaz oly alaposan lelegeli, hogy szójababot kis parcellákon bekerítetlenül nem is lehet természeteni.

Szalastakarmánynak a szójababot kétszer-háromszor oly sűrűn kell vetni, mint magnak. Vágotni akkor kell, mikor a hüvelyképződés már javában megindult, de mielőtt levelét hullatni kezdené. Szénának bajos megszáritani, mert szára lassan szárad.

A szójabab természetében tehát semmi különös nincsen, az még leginkább a közönséges babéhoz hasonlít. Nem is a természet mikéntjén mulott, hogy gazdáink a szójababot fel nem karolták, hanem mint azt előző cikkemben már előadtam, azon hiúsult meg nálunk eddig a szójabab meghonosítása, hogy megfelelő fajták nem állottak rendelkezésre, másrészt a szójababot nem keresték és érte nem fizettek olyan árat, hogy természetét a gazda jövedelmezőnek találta volna.

Gyárjás József.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS

ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

Különböző burgonyafajták termelési eredménye az 1923. és 1924. évben.

II.

Lapunk múlt számában közölt adatoknál feltétlenül fontosabbak azok, amelyek egy-egy gazdaság különböző fajtájú burgonyáinak terméseredményeire vonatkoznak. Ezen adatokból ugyanis megbízhatóbb képet nyerhetünk az egyes fajták hazai termelési értékére vonatkozólag. (I. a II. és III. kimutatást.) A kimutatásban felvett gazdaságok legfőbbje termelt Wohlmann-burgonyát, amiért is ha a Wohlmann-burgonya terméseredményét 100-nak vesszük és ha az egyes fajták terméseredményét arányszámokkal

jelöljük, akkor a fenti kimutatások alapján a terméseredmények szerint az egyes fajták a következőképpen sorakoznak:

1923. évben arányszám		1924. évben arányszám	
1. Krüger	118	1. Pirola	130
2. Deodara	113	2. Ella	121
3. (Primel)	112	3. Jubel	119
4. Pirola	106	4. Krüger	116
5. Ella	104	5. Industrie	115
6. Wohlmann	100	6. Deodara	114
7. Jubel	97	7. Weisse Riesen	102
8. Weddigen	89	8. Wohlmann	100
9. Rózsa	88	9. Kukuk	93
10. Gratiola	85	10. Rózsa	76
11. Weisse Riesen	85	11. Fröheste	74
12. Kukuk	85	12. Juliniere	70
13. Alma	81	13. Weddigen	70
14. Industrie	78	14. Kifli	46
15. Juliniere	70		
16. Fröheste	61		
17. Up to date	44		
18. Kifli	31		

Ennél a terméseredmények szerinti osztályozásnál figyelmen kívül hagytam az egyes fajták érési idejét és minőségi tulajdonságait, amelyek pedig termelési érték szempontjából jelentős tényezőként szerepelnek. Nem mindegy az sem, hogy a burgonyámmal júliusban jövedelmez-e a piacra — amikor még magas ára van annak —, avagy ha már csak az ősszel vagy a tavasszal mint tömegburgonyát értékesíthetem.

Az egyes burgonyafajták keményítőtartalmára vonatkozólag ugyancsak több adat áll rendelkezésünkre az 1923. és 1924. évekből. A keményítőtartalom vizsgálatok egyrészt mi magunk, egyrészt a M. Kir. Növénykörtani Allomás, egyrészt pedig a termelő gazdaságok maguk végezték; a vizsgálatok eredménye a következő volt:

Az 1923. évi keményítőtartalom vizsgálatok eredménye:

1. Korai Rózsa: 18, 18,7, 15,2, 16,2, 18,9%.
2. Fröheste: 17,4, 17,5, 19,5, 19,9%.
3. Kukuk: 13,2, 15,4, 12,2%.
4. Juliniere: 15,3, 13,7, 14,3, 13,6, 14,1%.
5. Ella: 16, 16,1, 21,8, 20,5, 19,5, 18,1, 19,8, 21,9%.
6. Jubel: 19,4, 21, 20,5%.
7. Weisse Riesen: 15,2, 15,4, 17,1, 16, 15,7, 16,8, 15,4, 18,2%.
8. Parnassia: 18,3, 20%.
9. Deodara: 18,5, 16,7, 18,9, 17,1, 16,8, 20%.
10. Industrie: 17,8, 18,8, 18,5%.
11. Wohlmann: 19,5, 18,6, 21,8, 18,8, 17, 21,7, 22,2, 23,9, 15,6, 16,7, 19,8, 21,9, 21,7, 22,5, 19,5, 19, 22, 20, 22, 22, 17,1, 20,6%.

II. Kimutatás

az egy-egy gazdaságban termelt különböző burgonyafajták 1923. évi kat. holdankinti terméseredményéről q-ban.

Sorszám	A termelés helye	Vármegye	Talaj	Rózsa	Fröheste	Kukuk	Juliniere	Kifli	Ella	Alma	Primel	Jubel	Weisse Riesen	Up to date	Gratiola	Industrie	Deodara	Pirola	Weddigen	Wohlmann	Krüger
1.	Erdősokonya	Somogy	homok	—	—	—	—	—	92	—	—	—	—	—	—	—	122	115	—	115	—
2.	Belesapuszta	"	homokos agyag	—	—	—	—	—	126	—	160	—	—	—	—	—	—	133	122	105	166
3.	Ótvöskönyi	"	homok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	—	73	—
4.	Óreglak	"	vályogos agyag	—	—	—	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—
5.	Kétyárpuszta	"	vályog	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	—	92
6.	Majsa	Tolna	homokos vályog	—	—	—	—	—	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	—
7.	Bonyhád	"	agyag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	—
8.	Törje	"	karéjos homok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	—
9.	Simongát	Somogy	vályog	—	39	—	50	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	77	—	70	—
10.	Kereszhegy	"	homok és vályog	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	62	84	102	—	—	70	138	172
11.	Tuskepuszta	Tolna	löszpéti agyag	—	—	—	—	—	135	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126	142
12.	Nacserece	Zala	agyag	—	—	101	69	—	121	—	112	—	115	—	—	—	—	—	—	—	—
13.	Tápiógyörgye	Pest	homok	—	—	28	34	8	—	27	—	—	—	—	—	—	72	—	—	66	—
14.	Nagyatény	"	dunahordalék	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	40
15.	Tököl	"	homok	40	—	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—
16.	Czegléd	"	homok	—	—	—	—	—	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	—
17.	Szepespuszta	Hajdu	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18.	Nyirbátor	"	"	—	—	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	—
19.	Görögcsallás	Szabolcs	homokos vályog	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76	—	—	—	—	74	88
20.	Nyirma	"	"	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21.	Oros	"	homokos agyag	—	—	—	—	—	79	—	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22.	Péke	"	vályog	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	76
23.	Rétköz	"	homok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	48
24.	Mezőrs	"	laza, televény	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	60
25.	Kápolnásnyék	"	vályog	48	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	154	104
26.	Bodakajler Felsőszentiván	Fejér	agyag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	68	62	—	—	80
27.	Tőzeggyár	Sopron	homok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	46
			laza, hom. agyag	61	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68
									40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos, Budapest, IX., Sertésvásártér.

Levélcím: Réti Zoltán, Budapest, IX., Sertésvásártér
Távirát-cím: Réti Budapest Sertésvásártér
Telefon: Józ. 66-29, Józ. 43-03
Lakástelefon: József 18-II

Foglalkozik: a ferencvárosi vásárokon sertés, szarvasmarha, borjú és juh bizományi eladásával. Hizott és sovány sertések, zsir, szalonna és hus adás-vételének közvetítésével.

Kívánatra vásári jelentéssel díjmentesen küldöm és szakszerű felvilágosítással szolgálak

III. Kimutatás

az egy-egy gazdaságban termelt különböző burgonyafajták 1924. évi kat. holdankinti terméseredményéről q-ban.

Sorszám	A termelés helye	Vármegye	Talaj	Terméseredmények (q/ha)														
				Rózsa	Frühste	Kukuk	Juliniere	Kifli	Ella	Jubel	Weisse Riesen	Industrie	Deodara	Pirola	Weddigen	Wohltmann	Krüger	
1.	Kistápé	Fejér	homok	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—	30	—
2.	Mezőőr	Komárom	fekete homok	—	90	—	86	—	125	—	—	—	100	—	—	—	90	—
3.	Otvóskónyi	Somogy	agyagos homok	—	—	—	—	—	40	—	—	—	100	120	—	—	—	—
4.	Alsóhidvég	Tolna	humózus homok	—	—	—	—	—	—	—	—	65	—	97	—	—	53	—
5.	Tata	Komárom	középkötött vályog	—	46	—	62	—	112	—	—	135	—	120	—	—	130	130
6.	Majsa	Tolna	homokos vályog	—	60	96	80	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7.	Szentegát	Baranya	vályogtalaj	40	—	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—
8.	Petneháza	Szabolcs	homokos agyag	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	50
9.	Szentpálpuszta	Győr	homok	52	—	—	—	—	—	—	—	63	—	—	—	—	71	—
10.	Erdősokonya	Somogy	"	20	—	—	—	—	86	—	—	—	82	85	—	—	57	—
11.	Abony	Fest	"	—	—	36	—	—	72	—	—	—	—	—	—	—	40	—
12.	Mosonszentmiklós	Moson	homokos agyag	—	—	—	—	—	98	—	—	—	—	—	—	—	81	—
13.	Belcsapuszta	Somogy	homok	—	—	—	—	—	103	—	—	—	—	—	53	93	—	91
14.	Nyírbátor	Szabolcs	"	43	—	—	—	30	56	108	—	—	—	76	—	—	64	96
15.	Bodakajtor Felsőszentiván	Fejér	humózus homok	90	75	—	—	—	65	60	—	—	—	70	—	—	85	90
16.	Simongát	Somogy	homok	—	35	—	25	—	26	—	—	—	—	42	—	28	—	—
17.	Baracs	Fejér	televényes homok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108
18.	Dunakiliti	Moson	homokos vályog	96	—	—	—	—	132	—	—	—	—	—	—	—	—	—

- 12. Pirola: 17.1, 16.2, 15.1, 13.8, 18.5, 18.6, 18.5, 14.3%
- 13. Krüger: 19, 15.2, 16.5, 18.5, 15, 18, 15.2, 16.5, 16, 14.2, 14.2, 15.5, 15.3, 12.8, 19.3%

- 14. Egyéb fajták keményítőtartalma: Alma 20, Erfolg 17.5, 18.9, 20.3; Magdeburgi kék 16.3, 18.4; Weddigen 17.5, 13.4, 17; Lotos 12.9, 16.4; Gratiola 18.5; Riesen Niere 10.7; Hamburgi sárga 18.5; Kifli 15.5, 17.8; Auf der Höhe 20.6; Primel 19.8, 20.4; Beseler 20; Orosz hagyma 20, 18.8; Margonyai 22 19.4%

Az 1924. évi keményítőtartalmak eredménye:

1. Korai rózsza: 18, 17.4, 15.5, 18.1, 16.8%
2. Frühste: 19.7, 17.6, 21.4, 20.2, 20.9%
3. Kukuk: 16.4, 20.7%
4. Juliniere: 14.5, 16.2, 14.4, 14.4%
5. Ella: 17, 17, 16, 16.2, 17, 17.2, 20.7, 16.6%
6. Jubel: 18.5, 17.4, 18.2%
7. Weisse Riesen: 14, 14.5, 14.5, 16.1, 18, 14.4, 13.4%
8. Parnassia: 20.6%
9. Deodara: 18.8, 18.2, 19.3, 17.5, 17.4%
10. Industrie: 20, 15.2, 20.5, 20.7, 19.7, 16.4%
11. Wohltmann: 22.5, 20.8, 20.2, 21.9, 23.6, 21.8, 18, 18.5, 20.6, 21.2, 20, 18.5, 19.9, 22, 19.9, 23.8, 20.6, 22.7%
12. Pirola: 16.4, 17.0%
13. Krüger: 19.5, 19.4, 19.7, 16.4, 15.4, 17.3, 16.9%
14. Egyéb fajták keményítőtartalma: King Eduard 15.2; Fürst Bismarck 18.3, 18.5; Gratiola 17.9; Bellona 20.4, 18.7; Norma 20.3; Szász Hagyma 18.9%

A fentiek alapján az egyes fajták keményítőtartalmát a következő volt:

	1923. évben:	1924. évben:
1. Rózsa	17.4%	16.6%
2. Frühste	18.1%	19.9%
3. Kukuk	13.6%	18.5%
4. Juliniere	14.2%	14.8%
5. Ella	19.2%	17.8%
6. Jubel	20.3%	17.5%
7. Weisse Riesen	16.2%	14.9%
8. Parnassia	19.1%	20.6%
9. Deodara	18.0%	18.2%
10. Industrie	18.9%	18.7%
11. Wohltmann	20.2%	20.9%
12. Pirola	16.5%	16.7%
13. Krüger	16.0%	17.8%

Jelen cikkemben a gazdaságok által nagyobb területen termelt burgonyák termelési eredményeinek összehasonlításáról szöveltem, a Gödöllői M. Kir. Burgonyatermelési Telep és az egyes magángazdaságok által kis területeken végzett, de pontosan beállított összehasonlító kísérleteket nem akartam ezen adatok közé keverni, azokról egy más alkalommal külön fogok beszámolni.

Budapest.

K. Takáts Gyula
m. kir. gazd. felügyelő.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovartvezető: Jahlonowski József.

A gabona hőütése.

A legnagyobb mértékű megszorulást a hőség — tapasztalatom szerint — azokon a táblákon okozta, amelyek már ősszel a hosszas, rendellenes meleg folytán megrozsdásodtak. Azután még ott volt a megszorulás nagy mértékű, ahol a hófúvások a rozsvetést nagyrészt megfűllasztották és ahol az ezután csak nehezen tudott kisarjadzani, valamit, ahol azt a juhokkal lelegeltették. Itt a sarjadzás folytán az érés későbbre maradt, tehát a hőség még éretlenül érte. Az ilyen részeken a termés alig volt 2-3 q.

Szunyogh Gáspár ur ítévedett, ha a hófokok összehasonlításából következtet s oda jut, hogy más években is volt hasonló fokú meleg és még sem volt megszorulás. Am hó és hó között óriási különbségek vannak. Száraz, meleg, kötött talajon nem okoz megszorulást még 35%-nál sem, míg a tropikus meleg már 25-30%-nál is okozhat megszorulást kötött talajon. A megszorulás azután fokozódhatik 20-30-50-60%-ig is, ha a buza rozsdás is és rovarkáros is. Ilyenkor lehet több is! A hőütést mérsékelheti a szeles idő. Mérsékeli vagy teljesen meg is gátolhatja a talaj felszínének beárnyékolása, különösen kötött talajon. Erre alkalmas a lóhere vagy más pillangós, sőt a szöszösbükköny is. Ezt mind saját gyakorlatomból állítom, amelyről annakidején a „Köztelek”-ben is beszámoltam. Persze ez költségesnek látszik, de csak az első évben, mert ha ezt a rendszert állandóan folytatjuk, mindig lesz elegendő hereanyagkészletünk. Csapadékos években a here a kalászosokra vetve mindig sikerül. Pedig főleg a csapadékos június és július eleje szokta a kalászosokra a délszaki hőséget hozni. A lóhere a felesleges nedvességet is magába veszi, fejlődésére fordítja, másfelől a talajt beárnyékolva, nem engedi azt, hogy felmelegedjék és ki is száradjon annyira, hogy hőütés következzen be. Nedves, érlelt időben a keményítő is lassabban tud lerakodni, megkeményedni. Azért a nedves időben következő hőütés mérete nagyobb, mert a keményítő tovább van folyós állapotban és így a kőd vagy a délszaki hőség fokozottabb megszorulást okozhat, mint az olyan hőütés, amely a növényt meleg és száraz időben éri.

Mi idézi elő azonban a megszorulást homoktalajon? Szunyogh ur nem érti, hogy rozsból miért csak egy mázsával lett kevesebb a termése? Egyszerűen azért, mert a rozsvetés korábban fejlődött, mert korábban is vetették el és így érettebb állapotban érte a hőség. Másfelől a rozs sohasem is szokott úgy megszorulni, mint a buza, mert rozsdállóbb a

buzánál. A Nyírségen, tehát a homokon nem a délszaki hőség okozta a megszorulást, mert itt csapadék nem is volt, hanem a hosszas száraz idő. Soha nem hittem volna, hogy homoktalajon is lehet megszorulás, mert gyakorlatom alatt, noha 10 éven át voltam olyan gazdaságokban, ahol hozoktalaj is volt, ilyen eset nem fordult elő. Csakis a hosszas száraz idő folytán állt elő a megszorulás oly alapon, hogy a gyökérzetnek nedvességet felvenni nem volt honnan, a növény egyszerűen megszáradt, összeaszott. Ez az szemem előtt ment végbe s én tehetően voltam ellensúlyozni, mert esőt teremteni nincs hatalmamban. A hőhullám három napig tartott, de ezalatt aztán végzett is alapos munkát. Ekkor én már láttam s többek előtt jeleztem, hogy jó ha féltérmeünk lesz. A végeredmény még ennél is lesújtóbb volt, mert a rozsból 3 q-as átlagunk volt kisholdankint szemben a múltévi 8 q-val. Persze a laposabb és kissé kötöttebb részeken buzavetés volt, amelyet a sok őszi és koratavaszi sok eső előzta. Noha a buza kevésbé volt rozsdás, mégis ezt is megszorította a hőség, mert itt még volt altalajnedvesség. De itt inkább légzésiány folytán állt elő a megszorulás, ami a növény normális vegetációját akadályozta meg. Am agyagtalajokon a vármegye sik területein nagyon sok olyan gazdaságban, ahol víz alatt állt a vetés, alig 50-100 kg. 60 kg.-os fajsúlyu buza termett. De nemcsak buza, hanem rozs-, árpa-, zabtermés is ilyen rossz volt.

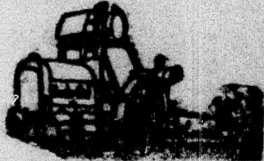
A Nyírségen igen beválván a petkusi rozs és ennél fogva majdnem mindenütt ezt termesztik. Tudvalevő, hogy ez bőtermő a maga helyén, de igen nagy hibája, hogy később ér és így nálunk az érése belesik a július első felébe. Ez is fokozza aztán a termés csökkenését.

Szunyogh ur is talán régi magyar fajta rozstól termeszt, amely korán ér s így nincs ugy kitéve a hőütésnek, mint a petkusi. A szeptember 10-én vetett rozs nálunk sem szorult meg úgy, mint a korai vetésű és a lelegeltetett részek. Ebből tehát azt lehet következtetni, hogy a késői vetések mentesek lévén a rovarkártól és a legeltetéstől, főleg pedig a rozsdától, csupán csak a hófúvások okoztak benne kárt.

Eszert tehát elsősorban a rozsdá okozta a megszorulást. Másodsorban a szigorú hideg tél és nagymértékű hófúvás. Harmadsorban a rovarkár, de a legnagyobbat, a negyediket, a hőhullám okozta. Azonban a hőhullám egymagában véve nem okozott volna olyan végzetes csapást, ha a többi három azt meg nem előzte volna. Dunántúlon a sok csapadék a már a múlt évben rozsdától megfertőzött buza- és rozsvetésekét még jobban meglepte. Ez a magyarázata annak, hogy ott az alacsonyabb hőmérséklet mellett is nagymértékű volt a megszorulás. Ugy látszik, ott már kalászrozsdá is volt, amely nedves, délszaki időben 25 C. fokon is szorulást okoz. Ha a kalászos növények levélzete elszáradt, mielőtt a gabona megérte, ez olyan fontos a növény életére, fejlődésére, mint az emberre a tüdeje. Nem lehet csodálkozni sem tehát, ha az ilyen buza szemé megszorul. Persze tudok számtalan esetet, hogy az ilyen rozsdás búzából is 7-8 q termés lett 78-80 kg. fajsúlyban. De ehhez száraz június és július kell, nem tulabnormis hőmérséklettel.

Az, hogy az Alföld egy részén az idén is jó kalászos termés volt, onnan nyeri magyarázatát, hogy ott június-júliusban nem volt csapadék, tehát a kötött talajokon kedvező volt a száraz, meleg idő és bizonyára megfelelő légáramlatok is voltak, továbbá nem volt ez a vidék rozsdával sem fertőzve és ha volt is, az jelentéktelen lehetett.

Mindezeket az elmondottakat saját gyakorlatomból szereztem és ismétlésekbe kellene bocsátkoznom, ha azokat újból felsorolnám, hogy jöttem reá arra, hogy a lóhere meggátolja a megszorulást és hogy megszorulás lehet rozsdá nélkül is, de ez aztán nem is oly veszedelmes mértékű. A kőd is csak akkor okoz nagymértékű, 40-50%-os megszorulást agyagtalajokon, ha a talaj agyon van ázva s a kőd hideg. Ilyenkor a hideg légréteg megakadályozza a növény légzését (? Rv.), mert a kőd mintegy pancél lebeg felette s így a növény sejtei megrepedeznek (? Rv.)

BIZTOSAN és GAZDASÁGOSAN
SZÁNTÁSÉPEL EXCELSIOR MOTOREKÉNK
 35-40 HP
 TESSÉK ISMERTETÉST KÉRNI TÁVIRATI-CIM:
MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R.-T. DAIMAGPUCH. BUDAPEST
 AUSTRO-DAIMLER-MAG-PUCH TELEFON: 5-72
 Magyarországi elosztó: BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 9.

CSICSÓKA-VETŐGUMÓ

s az összes mezőgazdasági magvak beszerezhetők a

Magyar Magtenyésztési R.-T.-nál
 Budapest, IV., Szép-utca 1. szám

Telefon: József 148-28, 148-29

Sürgőnycim: Granarium

és a szem megszűnik élni. A ködöközta szoruláshoz nem kell még 20°-os meleg sem. Az még 6-10 C^o-nál is bekövetkezik. Ez a folyamat is saját szemem előtt történt Arad vármegyében reggel napfelkeltekor, június hó első felében. Akkor azonban június 20-ikán már aratni kellett.

A rozsdaeleni védekezés módja eddig ismeretlen. Ugy vélik, hogy nemesítéssel elérik ezt. Én ezt lehetetlennek tartom. Szuperfoszfórással agyagtalajokon nagyon szép siker érhető el, de teljes védekezésnek ezt sem lehet tekinteni. Igen alkalmas ennek a bajnak az elhárítására továbbá a késői vetésű buza is. Egy ízben Hőgyészen 60 hold buzát december és januárban voltam kénytelen vetni a korán beállott fagy miatt. A következő évben mindenütt előfordult a rozsdá már február hóban, amikor nappal rendellenes meleg, éjjelenként pedig fagyok voltak. Ez az idő még márciusban is folytatódott, úgy hogy a korai őszi buzákat mindenütt megrozsdásodtak, csak a késői őszi vetésűek maradtak rozsdától mentesek. Az eredmény a rozsdás táblákon 7-800 kg., míg a január-decemberben vetett részen kis holdankint 11 q volt.

Szatmár-Cseke.

Szűcs János
bérő.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

Hortobágyi bikatelep.

A „Köztelek” 20. számában „Meg kell a magyar marhát menteni” címen megjelent közlemény teszi indokoltá, hogy megemlékezzem az utolsó évek során a debreceni gazdáknak a magyar marha megmentése és fejlesztése érdekében megindított akciójáról, amely általános közérdeklődésre s a megengedett viszonyok között pedig követésre tart számot. A köztenyésztés szempontjából pedig az a jelentősége van meg, hogy innen gondos kiválasztás és nevelés után felnevelt magyar fajta bikák kerülnek ki a népies köztenyésztésbe.

A debreceni gazdák az oláhok itteni garázdálkodása alatt belátták már azt, hogy a magyar marha teljesen háttérbe szorul, ha megmentése érdekében valamit nem tesznek. Az oláhok kitakarodása után rögtön munkához láttak s a meghagyott anyagból első sorban is a hortobágyi, u. n. cifra gulyába gyűjtötték össze ama magyar fajta teheneiket, melyek a tenyésztés szempontjából az előirt mértéket megüölték s válogatták hozzá a megfelelő bikákat. 1922-ben egy még nagyobb szabású akcióba kezdtek bele a hortobágyi bikatelep létesítésével, mely kezdeményezés hova-tovább kiszélesedő kereteket vett fel s ma holnap már országos jellegűvé válik.

A bikatelep története 1922. évre nyúlik vissza, amikor a város tulajdonát képező Kis-Álomzug nevű 422 holdas pusztá bérlete lejárt s a város nem volt hajlandó azt a hortobágyi legelőhöz visszacsatolni. A gazdaközönység, hogy ezt a területet az állattenyésztés javára megmentse, a várostól kérte annak bikatelep céljaira való átengedését. A város nem zárkózhatván el a kívánság elől, az említett területet az első esztendőben 30, azután pedig 65 kg. buzabér mellett 12 évre bérbeadta. A hortobágyi legelőre jogosult gazdákból kivált bikatartó gazdák legelőtársulattá alakultak s a gazdáknak ez az alakulata vállalta a bérleményért a felelősséget a várossal szemben s intézte a szükséges beruházásokat s a telep vezetését.

A bikatartó legelőtársulatnak 44 gazdatagja s ezeknek együtt 140 üzletrészlük van. Egy üzletrész egy birkatartásra jogosult. Egy üzletrészre befizetett alapítóke 8 q buza volt. Az évi hozzájárulás minden bika után pedig 3 q buza. Az alapítóke fedezte a szükséges beruházásokat, az évi hozzájárulás pedig a bikák eltartását és gondozását.

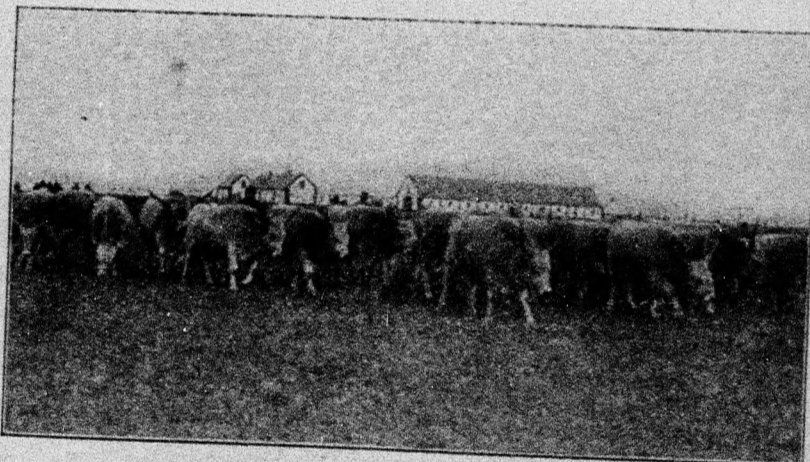
1923. október hó 1-én vette át a gazdaközönység a bérlemény tárgyát, amelyen egy hasznavehetetlen kuton kívül semmi sem volt. A gazdák hamarosan munkához láttak, az alapítókeből rendbehozták a kutakat, vályogot vettek, téglát s a 33 km. távolságra fekvő Debrecenből épületanyagot hordítottak. Rövid idő alatt felépítették a két nagy bikaistállót a szükséges kilitókkal, egy irodát, vendégszobát és a gulyás lakását magába foglaló házat, ezenkívül a magtárt, cselédistállót. Ez év tavaszán pedig a telep körüli fásításokat is megkezdték.

1924. április 1-én történt a bikák első kihajtása, amikor a cifra gulyából származó azokat a bikaborjúkat vették fel a telepre, amelyeket az előzetes állatorvosi vizsgálat köztenyésztésre való felnevelés céljából alkalmasnak talált. A felvételkor eszközölt szigorú bírálaton kívül évenként az állományt átvizsgálják s a köztenyésztésre alkalmatlan borjúkat kiselejtezik.

A bikák száma jelenleg 85 egyéves, 28 két éves, összesen 113 darab. A telepre 140 drb hajtható ki. A bikák tavasztól őszig a legelőre járnak. A téli takarmány szükségletet azáltal biztosítják, hogy a legelő jobb részeit megkaszálják, a szükséges szalmát vásárolják, részint pedig megtermelik. A bikák egész évi eltartása biztosítva van. A bikákat ridegen tartják, nyáron legelőn, télen pedig az istállóban nyernek elhelyezést.

A telep személyzete egy gulyás, nyáron két, télen pedig három bojtárból áll. A két hortobágyi állatorvos pedig a borjúk egészségügyi állapotát állandóan ellenőrzi, s az állatorvosi teendőket ellátja. Ezenkívül pedig a társulati elnök, alelnök és a választmányi tagok gyakorolják az állandó felügyeletet és ellenőrzést. Az évi bikabérből nyer fedezetet a személyzeti kiadás, a szénakaszátás s a befektetett tőke kamata. A buzában befizetett bért a szükséglet szerint használják fel.

A debreceni gazdáknak minden városi és állami támogatás nélkül megindított ez az akciója teljes elismerésre és közérdeklődésre tarthat számot. A cifra gulya létesítésével biztosítják a jó tenyészanyag fenntartását és fejlesztését, ahonnan a jobb anyag készül a telepre. A bikatelep létesítésével pedig lehetővé vált az, hogy a községek kívánalmainak megfelelően nevelt elsőrendű magyar fajta tenyészbika-telepről fedezhessék szükségüket. Jóllehet, a telep még csak kétesztendő, azonban a

24. ábra. Hortobágyi bikatelep, háttérben az új majossal.

gondos kiválasztás útján a magasabb igényeket is ki fogja idővel elégiteni, s nagy szolgálatot fog tenni nemcsak a magyar marha megmentése, hanem annak fejlesztése érdekében is. A köztenyésztésre alkalmas bikák eladása már kezdetét vette, s a községek részéről állandó érdeklődés nyilvánul meg.

Kovács József dr.

LÓTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Döhrmann Henrik.

A népies lótenyésztés kérdése.

Február hó 1-én, a Szent-György Othon Lovas-sport Egyesületben (Andrássy-ut 3. sz.) Molnár István ezredes felolvasást tartott arról, hogy milyen lótenyésztés volna legindokoltabb nálunk a köztenyésztésben.

A felolvasás kapcsán feltett kérdésekre válaszolva, többek között én is felszóltam, s annak a meggyőződésnek adtam kifejezést, hogy Magyarországon a köztenyésztésben — érve ezalatt a népies lótenyésztést — a Mezőhegyesen és Gödöllőn kitenyésztett erősebb, csontosabb angol félvéreké (nagy és kis Nónius, Furioso, Gidran és Northstar) a jövő, amely kijelentésem általános helyeslései találkozott, s e tekintetben maga az előadó sem tett ellenvetést. Röviden kifejtettem azt is, hogy a köztenyésztés szempontjából — nézetem szerint — nem lehet az egész országot egy kalap alá venni, hanem a különböző éghajlati, talaj- és egyéb helyi viszonyok figyelembe vételével az országot körzetekre kellene felosztani s körzetenként, a különleges helyi viszonyoknak legmegfelelőbb válfajta tenyészítését kellene kötelezővé tenni a köztenyésztésben.

Ez az utóbbi nézetem az előadó véleményével nem egyezett, amennyiben ő arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jelenlegi szűk határaink között a köztenyésztésben az egész ország területén egy ugyanazon válfajta tenyészését lehetne elrendelni, mert a klimatikus és talajviszonyok között, vidékenként nincsenek olyan nagy különbségek, amelyek indokoltá tennék különféle lótipusok tenyészését.

Sajnos, a felolvasás színhelyén nem volt alkalom újabb felszólni és észrevételeimet megtenni, tehát addig is, amíg ezt esetleg egy más alkalommal, élőszóval megtehetem, ezután kísértem meg az igen tiszteit ezredes urnak ezt a — szerintem — téves felfogását megcáfolni, abban s reményben, hogy ezzel a tárgyilagos fejtegetéssel a közérdeknek tesztek szolgálatot. Mindenekelőtt szükségesnek tartom röviden körvonalazni, hogy milyennek gondolom én azt a ló-ideált, amelyet a köztenyésztésre legalkalmasabbnak tartanék.

Kétségtelen, hogy ennek a lónak első sorban jó igáslónak kell lenni, mert hiszen az őstermeléssel foglalkozó földművelőnek főleg erre van szüksége. Ennek a lónak tehát erős csontozatu, jó kötésű, arányos testalkatu, tetszetős külsejű, zömök állatnak kell lennie, amely azonban nemcsak terhet huzni, hanem szükség esetén kitarotán ügteni és ügtesben egy kilométert legalább 4-5 perc alatt megtenni képes. De ez még nem elég, mert hadászati szempontból a magyar lónak nyereg alatt is használhatónak s emellett olyannak kell lennie, hogy szükség esetén ágyú és tréncocsi elé is

belehessen fogni abban a biztos tudatban, hogy azt sem fogja a sárban hagyni. Legyen továbbá az a ló az idő viszontagságaival szemben edzett, a takarmányozás szempontjából igénytelen, továbbá élénk vérmérséklete mellett jóindulatu, könnyen kezelhető, mert hiszen — hogy csak egyet említsék — nem képzelhetek a gazdára nézve nagyobb bosszúságot, mintha a gazdasági munkára használandó jó csökönnyös természetű. De nem kisebb hiba ennél a rugós, vagy harapós természet sem. Végül talán mondanom sem kell, hogy köztenyésztésre való lónak lehetőleg minden átörökölhető hibától, testalkati és különösen szervi hibától mentnek kell lennie.

Amint tehát ezekből látható, a népies lótenyésztésben használandó lóval szemben nagyon sok követelése van. Nem könnyű feladat olyan lovat állítani elő, amely mindezeket a jó tulajdonságokat — ha nem is éppen a legnagyobb mértékben, de legalább közepes mértékben — magában egyesitené. Ugy hiszem azonban, nem tévedek, ha azt állítom, hogy ezt az általam felállított ló-ideált — honi fajtánk közül — leginkább megközelítik a már fentebb említett angol félvérek. Köztenyésztésünket tehát — szerény véleményem szerint — kétségkívül ezekre kell alapítanunk. Emellett azonban, ugy vélem, az állami ménésbirtokokon, mint regenerátorok, az időnkint szükségessé váló vérfriessítés és nemesítés céljából a tényleges szükségletnek megfelelően csökkentett számban az angol és arab félvérek és a lipicaiak is további tenyészendők.

Ami már most a másik kérdést illeti, e tekintetben Molnár ezredes urral nem érthetek egyet és határozottan azon az állásponton vagyok, hogy a különböző éghajlati talaj és egyéb helyi viszonyok figyelembe vételével az ország körzeteire volna fel-

F & S GOLYÓSCSAPÁGYAK

Telefonok J. 39-02, 51-99

VECSEY JENŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK

BUDAPEST, VIII. KERÜLET, KISSTÁCIÓ-UTCA 11. SZÁM

Sürgőny cím: VECSEY ÉN.

osztandó s minden körzetben az ott leginkább be-
 való lófajta tenyésztését kellene bevezetni. Mindjárt
 kijelentem és hangsúlyozom azt is, hogy sok körzet
 felállítását és sokféle típus tenyésztését én sem tar-
 tanám célszerűnek, mert ez esetben az egyes kör-
 zetek kereteit — természetes határok hiányában —
 nehéz volna épségben tartani s az egyes körzetek-
 beli fajták rövid időn belül összekeverednének.
 Azonban feltétlenül szükséges volna szerintem lega-
 lább két kategóriának, vagyis két körzetnek a fel-
 állítása és pedig egyik körzetbe volna sorolan-
 dók a jobb termőképességű, belterjesebb gazdál-
 kodásra alkalmas kötött talajok, a másikba pedig a
 gyengébb minőségű és inkább külterjes gazdál-
 kodásra való sovány homoktalajok és kopár szikes
 területek. A tenyésztési körzetek határainak pontos
 megállapítása az egész ország területén egy külön
 e célból összeállítandó 4—5 szakemberből álló bizott-
 ságra volna bízandó.

Ennek megfelelőleg az előbbi körzetben a nagyobb
 testű és inkább az angol jelleg felé hajló félévek,
 s elsősorban a nagy Nonius (az utóbbi körzetbe
 pedig a kisebb termetű és inkább az arab jelleg felé
 hajló félévek kis Nonius, Gidrán) tenyésztése volna
 indokolt. Ugyanis, aki az állattenyésztéssel nemcsak
 elméletileg, de gyakorlatilag is hosszabb időn át
 foglalkozott, annak tisztában kell lennie azzal, hogy
 a természet erőszakot nem lehet elkövetni és a
 klimatikus és talajviszonyoknak nemcsak a növények,
 de az állatok fejlődésére is gyakorolt hatását meg-
 szüntetni nem áll módunkban. Ebből tehát önként
 következik, hogy a dusan termő, vizenyősebb ter-
 mészetű s nedvesebb klímájú, agyagos vegyületű
 talajjal bíró vidékeken felmúlt, s évszázadokon át
 ahhoz szokott, nehéz testű, nyugati jellegű lovakat
 hiába akarjuk a száraz klímájú, sivat, homokos és
 szikes területeken meghonosítani, s viszont meddő
 igyekezet volna a kopár, meleg, sovány talajokhoz
 és száraz klímához szokott kisebb testű, keleti
 jellegű lovakat a nedves klímájú, vizenyősebb talaju
 vidékeken tenyészteni, mert azok ott fajtajellegüket
 és ezzel kapcsolatos jó tulajdonságaikat aránylag
 igen rövid idő, 8—10 év alatt el fogják veszíteni és
 értéktelen, degenerált, selejtes utódokat fognak nem-
 zeni. Ha tehát köztenyésztésünket ennek a vissza-
 fejlődésnek és elértéktelenedésnek kitenni nem akar-
 juk, akkor ezt a körülményt a tenyészkerületek
 beosztásánál figyelmen kívül hagyni semmi esetre
 sem szabad.

De hiányos volna ez a fejtegetésem, ha végezetül
 még néhány szót nem szentelnék az ugynevezett
 tájfajta lótenyésztő egyesületeknek, melyek a bennük
 tömörült gazdák lovainak kötelező törzskönyvezése
 és a legkiválóbb szakembereink személyes közre-
 működése mellett eszközölt párosítások révén nagyon
 jelentékeny, üdvös befolyást gyakorolnak hazai ló-
 tenyésztésünk fejlesztésére.

E tekintetben csak egy példára, a D'Orsay Olivér
 gróf volt méneskari ezredes, a magyar népies ló-
 tenyésztés atyamestere által létesített mezőhegyesvidéki
 tájfajta lótenyésztő egyesületre akarok hivatkozni,
 amelynek 12 városra, illetve községre kiterjedő kör-
 zetében, a háborút közvetlen megelőzőleg, alig 26
 esztendei munka eredményeképpen, mintegy 10,000
 darab kiváló szép kanca került párosításra és 170
 darab ménlő fejtett ki a lótenyésztés fejlesztése érdekében
 szinte megbecsülhetetlen tevékenységet.

Sajnos, ezt az értékes lóállományunkat a háboru,
 s az azt követő szegényletes proletárdiktatura és
 oláh rablás megtizedelte s a 12 állomás közül ötöt
 elvesztettünk, de ennek ellenére a mezőhegyesi táj-
 fajta, jelenlegi 2000-re tehető kancaállományával
 ma is nagyon számottevő tényezője népies lótenyész-
 tésünk további fejlesztésének s mintaképpül szolgál-
 hat mindazoknak, kik ezen a téren akarják szak-
 tudásukat és munkakészségüket a régi Nagy-Magyar-
 ország helyreállítása érdekében önzetlenül érvénye-
 síteni.

A példa tehát előttünk áll, csak követnünk kell!
 Ajánlom e szerény észrevételeimet a lótenyésztés
 iránt érdeklélő bíró magyar gazdaközönség és első-
 sorban a m. kir. földművelésügyi minisztérium ló-
 tenyésztési ügyosztálya új és kiváló vezetőjének,
 Flósz Béla dr. főigazgató ur öméltóságának szives
 figyelmébe.
 Kemény Szilárd.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: **Hutya Ferenc dr.**

A takarmány mézsóhiányának káros következményei.

A M. Kir. Állatorvosi Főiskola járványtani inté-
 zetében négy év alatt gyakran láttam az angolok
 okozta pusztításokat malacok és süldők között, mely
 betegségeknek legtöbbször éppen a legjobban táplált
 állatok esnek áldozatul. A szaklapokban utjabban
 sokszor jelennek meg olyan cikkek, amelyek a
 szemestakarmányok elégtelen mézsótartalmára,
 illetve eme sok helytelen arányára s az ezzel járó
 veszedelemre hívják fel a figyelmet; közölnek egy-
 uttal számításokat is, amelyekkel a takarmányhoz
 keverendő mézsók mennyisége pontosan megállá-
 pítható, az eljárás azonban körülményes s alig
 remélhető, hogy a közönséges gyakorlatban általá-
 nos alkalmazást találjon.

Hogy a sertések nevelésével és hizlalásával kap-
 csolatban megfigyelhessem az angolok legelső
 tüneteit s hogy ellene gyakorlatias és egyszerű véde-
 kezési módot találjak, a múlt év május havában 12
 darab 3 hónapos koru, egyenkint mintegy 7 kg.
 testsúly malacot vásároltam. Állandó tartózkodási
 helyük deszkapadlózatú ol volt, melyel mészhabarcs-
 sal beöntött téglapadozatu kifutó volt kapcsolatban;
 ahonnan nem engedtem ki a malacokat, úgy hogy
 nem turhattak. Elesegük 2:1 arányban kevert buza-
 korpá és rozstakarmánylisztből állott, melyet tejsavó-
 val felsűrű péppé kevertem el s melyből annyit
 adtam, amennyit az állatok elfogyasztani képesek
 voltak. Utána fejenkint 100 gr. szemesárpát adtam
 s ivóvíz helyett tejsavót, melyből nagy mennyisé-
 get (naponta átlag 125—150 l) fogyasztottak. Növe-
 kedésükkel arányban a napi takarmányadagot fő-
 képpen tengeridarával egészítettem ki.

A malacok pár nap alatt hozzászoktak a bő takar-
 mányozáshoz és szépen fejlődtek. Ezt a fejlődést
 megakasztotta ugyan a sertésorbáncsal párosult ser-
 téspestis, melyben valamennyi megbetegedett s egy
 mangalica el is hullott, de két hét múlva a meg-
 maradt 11 malac újra jól evett és szépen fejlődött.

Ezt követően, mintegy a 10-ik napon kezdtek
 jelentkezni — véleményem szerint — az angolok
 tünete. Az eddig szépen összeszokott kezes állatok
 ijedősek lettek, egymás felül-farkát véresre harapták,
 a kifutó padlózatát felturták s az etetés alatt és
 után görcsös rángások mutatkoztak a hátsó lábakon.
 A két legszebben fejlett malac sokat feküdt, evés
 közben kutya módjára leült és többször elülő lábain
 „térdelve” kuszott. Hasmenés több ízben jelentkezett
 valamennyimél, amit részint a lezajlott járvánnyal,
 részint a savanyu tejsavóval hoztam összefüggésbe.

Ekkor, vagyis az állatok beállítását után egy hó-
 nap múlva kezdtem először adagolni takarmány-
 meszet, még pedig minden etetéshez malaconkint
 egy-egy evőkanálnyi, a takarmányepében egyen-
 letesen elkeverve. Az állatok az így kiegészített
 takarmányt jó étvágyal fogyasztották s hat nap
 múlva az említett tünetek fokozatosan elmaradtak.
 Tizennégy nap múlva beszüntettem a mézsó ada-
 golását, mire a leirt tünetek pár nap múlva újból
 jelentkeztek, az újabb mézsóadagolásra azonban
 egy héten belül ismét elmaradtak és a hasmenés is
 megszűnt. A leirt eljárást 2½ hónap alatt még négy-
 szer ismételttem meg, valamennyi esetben azonos

eredménnyel s legfeljebb annyi eltéréssel, hogy az
 állatok elnehezdedésével arányosan a beteges tünetek
 is felülbővebbek lettek.

A kísérletet, ellenőrzés céljából, sajnos, nem egé-
 szíthettem ki legalább egy olyan állattal, melytől
 teljesen megvonva a mézsókat, megbetegedését
 s esetleg elhullását bevérdhatam volna, tekintetbe
 véve azonban a felvett nagy tápértékű, de mézsó-
 ban szegény és savanyu kémhatásu nagy mennyi-
 ségű takarmányt, az állatok gyors növekedését és
 hizását (6½ hónapos korban átlag 70 kg-osak vol-
 tak), joggal hiszem, hogy az állatok még súlyo-
 sabbban betegedtek volna meg angolokóban, ha nem
 gondoskodtam volna a takarmány mézsóhiányának
 pótlásáról.

Tanulmányosnak tartom állatorvosi gyakorlatomból
 származó hasonló eseteim közlését is.

1. Lakóhelyemen a gazdák túlyomóan a gyors-
 san fejlődő, angolkeresztelésű sertést tartják s ezt
 ólazzák: az állatok legfeljebb az udvarra mehetnek
 ki, úgy hogy turásra csak itt-ott nyílik alkalmuk.
 Több esetben kerestek fel a tulajdonosok azzal a
 panasszal, hogy „a koca nem tud soká állni, nehezen
 jár, sokat térdel, vagy fekszik”, vagy, hogy a mala-
 cok „szivgörsök” között hirtelen elpusztulnak. Ahány
 esetet láttam (leginkább előrehaladottan vemhes, vagy
 sokmalacú kocák, továbbá egy hatalmas berkshirei
 kan) mindenütt feltűnt a tenyészállatoknál a szokat-
 lanul jó tápláltság, a lábizületek duzzadt és fájdal-
 mas volta és jó étvágy mellett a folytonos fekvés,
 a kutyamódra való ülés, vagy térdelés. Elesegül
 majdnem kivétel nélkül vágóhidról származó vért,
 konyhamoslékot, szemestakarmányt (hüvelyest egy
 esetben sem), korpát, vagy takarmánylisztet kaptak.
 Ugyanígy tartották a malacokat is, melyek szintén
 igen jól tápláltak voltak. Minden esetben fejenkint
 és etetésenkint 1—1 evőkanálnyi mézsót ajánlottam
 s a legsúlyosabb beteg is már egy hét alatt fel-
 tűnően javult. Ezekben a helyeken azóta is takarmány-
 mésszel egészítik ki a szokásos eleséget és panaszra
 azóta semmi ok sincsen.

2. Két jöltejelő anyakecskének, amíg az utszéli
 füvet legelhette, semmi baja nem volt, az ősz be-
 álltával azonban, amióta istállózták őket s csupán
 kevés korpával kevert konyhamoslékot kaptak, rövi-
 desen térdelni kezdtek, úgy hogy körmeik hosszúra
 kinőttek s egymás szőrét ugyszólván teljesen lerág-
 ták. Mézsók adagolása után állandó javulás a
 gyógyulás következett be.

3. A múlt év nyarán észlelt súlyos sertésorbánc-
 és sertéspestis-járvány alkalmával azt tapasztaltam,
 hogy olyan esetekben, midőn a belek voltak súlyo-
 san betegek és az állatoknak makacs hasmenésük
 volt, az állatok a szérumozás után sokkal gyorsab-
 ban és biztosabban gyógyultak, ha takarmányukba
 mézsókat is keverték.

Az előadottak alapján az a véleményem, hogy
 ahol a mézsóhiány szegény takarmányon tartott serté-
 seknek naponta és fejenkint 2—3 evőkanálnyi mézsót
 adnak, az angolok komoly bajt soha nem fog okozni
 s hogy ott talán a fertőző eredetű bélbetegségek sem
 lesznek annyira veszedelmesek. Végül megemlítem, hogy
 a takarmány mézsópótlására felváltva alkalmaztam a
 kilogrammonkint átlag 18,000 koronás iszapolt kréta-
 port és az újpesti Chinoin-gyár által forgalomba
 hozott kg-onkint 2500 koronás, vagyis aránytalanul
 olcsóbb „Futor“-t és minden esetben a kívánt ered-
 ményt értem el.
 Haraszdy Károly dr.
 főállatorvos.

ÁLLATORVOSI BELGYÓGYÁSZAT

Irta: **Dr. HUTYA FERENC** és **Dr. MÁREK JÓZSEF**
 I. kötet: Dr. Hutya Ferenc: Fertőző betegségek, ára 154.000 K
 II. kötet: Dr. Marek József: A szerves étvágytelenség, ára 308.000 K
 Postaküldeményben külön fizetendő!
 „Páris” r.-t. könyvnyomtatás, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Központ)

MIKLÓS ÉS TÁRSAI ELEKTRO-KULTIVÁTOR VÁLLALATA, BUDAPEST

V., Szabadság-tér 17.

Telefon: 179-21 és 34-89

Ajánlja Szab. elektrokultivátor-készülékeit

mely a legideálisabb **többtermelő** eszköz. Hatása 1000 □-ökre terjed készülékenként.

Mütrágyanélküli terméseredmények a normális háromszorosa.

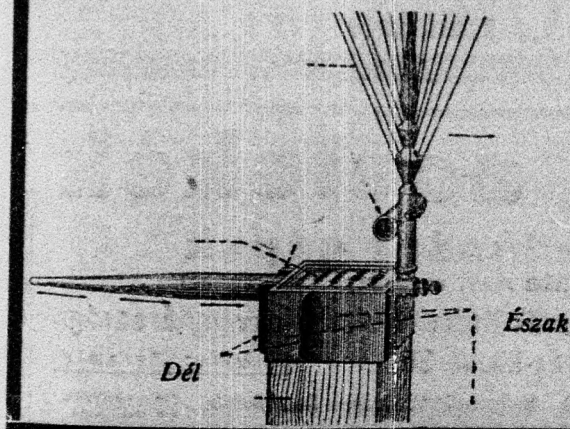
Lényege: a légköri elektromosságot felfogja, hő- és galvánelektromosságot termel és gyűjt és 1000 méterig vezethető drótvetésekkel, a földmágnesség bekapcsolásával, a talajt állandó elektromágneses izgatásban tartva, ammoniákat és nitrogént visz a növényzethez, mütrágya nélkül.

Ára darabonként, ab budapesti raktárunk, drótvetések nélkül **2,000.000**— korona.
 Drótvetéteket 3^m/m cinkeztet, vagy közönséges minőségben napi áron szállítunk.

Kérjen prospektust!

7473

Rendeljen meg a készlet tart!

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormándy János.

A kendertermelés jövedelmezősége.

Az elmúlt évben határozottan igazolni látszott az, hogy a kendertermelés a nevezetesebb gyári növényeinknek természetével szemben, mint pl. cukorrépa, dohány jóval nagyobb jövedelmet biztosított a termelőknek. A kender talaj iránt sem változatos és termelése sokkal egyszerűbb a többi gyári növények termelésénél. Hogy ezt az állítást jobban megvilágítsam, így az általam kezelt gazdaságban 1924. évben termelt 50 kat. hold kender és 25 kat. hold cukorrépának összehasonlító jövedelméről teszek számítást és pedig egy kat. hold kender és egy kat. hold cukorrépát veszek számítási alapul.

Egy kat. hold kender termelése belékerült:

1. Földhasználat	28	aranykorona
2. Vetőmag 45 kg.	32	"
3. Őszi szántások	28	90
4. Tavasi talajmunka és vetés	12	"
5. Acatolás	10	"
6. Levágás, lombosítás, kévébekötés	30	"
7. 29-50 q kenderkóró termésénél 20 km-re leszállítása és vagonbarakása	12	"
8. Általános költség	5	"
9. Anyagfelhasználási költség	150	"
10. Trágyázási költség	40	"

Összes kiadási költség: 199,30 aranykorona.

29-50 q kenderkórót a 45 kg. búzának okt. 1-én levő tőzsdei ár szerint átadva, vagyis 29,5 x 191,250	5.641,875	papirkorona
Ezt az összeget 17,000 K.-s alapon átszámítva kitesz.	331,17	aranykoronát
Levonva a termelési költséget	199,30	"

Jövedelem volt kat. holdanként 132,57 aranykorona.

Egy kat. hold cukorrépa termelése belékerült:

1. Földhasználat	28	aranykorona
2. 16 kg. vetőmag	14	"
3. Őszi szántások	28	90
4. Tavasi talajmunka és vetések	12	"
5. Háromszori kapálás és egyesítés	60	"
6. Kiszedés, fejelés és tisztítás	47	"
7. 135 q répa beszállítása 2 km.-ről és vagonbarakása	45	"
8. Általános költség	5	"
9. Anyagfelhasználási költség	150	"
10. Trágyázási költség	40	"

Összesen: 281,30 aranykorona.

135-00 q cukorrépáért a 34,000 K.	4.590,000	papirkorona
3375 .. cukorrépafejért, levélért a 10,000 K.	337,500	"
270 .. répaszelet értéke	589,340	"
13 1/2 kg. cukor értéke	175,500	"

Összesen: 5.492,340 papirkorona.

Ez az összeg átszámítva 17,000 koronás alapon kitesz	323,07	aranykoronát
Levonva a termelési költségeket	281,30	"

Jövedelem volt holdanként: 41,77 aranykorona.

Összehasonlítás.

Kender kat. holdanként jövedelmezett	132,57	aranykoronát
Cukorrépa	41,77	"

Különbözeti jövedelem a kender javára: 90,80, aranykorona.

Vagyis ezt az összeget szorozzuk 17,000 koronás alappal — 1.543,600 papirkoronával többet jövedelmezett a kendertermelés kat. holdanként.

Megjegyzem, hogy cikkemmel nem akarok a kendertermelésnek propagandát csinálni, csupán

azért irtam ezt meg, hogy mindazok a gazdátársak, akik még kendertermeléssel nem foglalkoztak, tájékozódva legyenek annak jövedelmezőségéről.
Harány. Palcsó Márton
urad. intéző.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Kneusel-Herdliczka Ernő.

Az államgépgyár mai gőzekéje.

A traktorok az utóbbi időben annyira magukra vonták az érdeklődést (és kétségkívül teljes joggal), hogy sokan ebben már a gőzekék feleslegessé válását látják. A valóságban pedig úgy áll a dolog, hogy a gőzeké, mint a mély művelés jelegzetes és legalkalmasabb eszköze ezidőszert semmiféle más géppel nem pótolható. Ezt belátva hazai gyáraink, annak ellenére, hogy a nehéz pénzügyi viszonyok folytán a kereslet megesáppant, ma is gyártják jól bevált gépeiket.

Hazánkban eddig három gyár készített kétféle gőzekét: a Ganz-gyár, mely már 1904-ben kezdte meg egészen nagy, 20 névleges lóerejű garnitúrák készítését, a Magyar Kir. Államvasutak Gépgyára, mely eleinte kisebb, jelenleg azonban közepé nagyságú készleteket és utóbban a Hofherr-Schranz-gyár, mely egészen kicsiny, 10 névleges lóerejű gőzekéket gyárt. Az egészen nagy gőzekék utóbban mindent hátrébe szorultak, a Ganz-Danubius már évek óta teljesen beszüntette a gyártást, úgy hogy hazánkban jelenleg csak két gőzeké típus készül. Az angol gőzekék behozatala, azok magas ára miatt a világháború kitérőse óta teljesen szünetel és a németek közül is — eltekintve egyes kivételektől — csak a nálunk már régóta kedvelt Kemna-gyártmányok vannak forgalomban.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyára 1911-ben helyezte üzembe első kétféle gőzeké készletét. Az első garnitúra 10 névleges lóerejűek voltak, 12 atm. üzemnyomású kazánokkal és 40 lóerő állandó munkaképességű konpond-gépekkel. A nyert tapasztalatok alapján és a technika haladásának megfelelően az idők folyamán lényeges módosításokat és tökéletesítéseket végzett gépein a gyár, ezért időszerűnek tartjuk, hogy a jelenlegi típus röviden ismertessük.

Az újabb lokomotívok kazánja a technika mai állásának megfelelően 15 atm. gőznyomásra készül. A gőzgépet illetően megmaradt a jól bevált kéthengeres konpond-rendszer. A konpond-rendszernek célja ugyanaz, mint a tülvítésnek csökkenti a hengerben való gőzlecsapódást és ezáltal a gőzgépek egyik legjelentékenyebb energiavesztését. A gőz ugyanis kiterjeszkedés közben lehűl. A konpond-gépnél a gőz kiterjeszkedése két hengerre van elosztva, miáltal egy-egy hengerben kisebb mértékű lévén a kiterjeszkedés, kisebb mértékű lesz a lehűlés is. A dugattyú és a henger belső falülete, eltekintve a kívülről jövő hűtéstől vagy melegítéstől, a hengerben lévő gőz középhőmérsékletét veszi fel. Így tehát konpond-gépnél a dugattyú és a henger belső felületének hőmérséklete nem lesz oly sokkal hidegebb a beömlő friss gőznél, mely így nem csapódik le oly nagy részben mindjárt a hengerbe lépéskor, mielőtt még munkát végzett volna, mint hogyha a gőz egész kiterjedése egy hengerben menne végbe. Előnye még a konpond gépnek, hogy indításkor mind a két hengerbe nagynyomású friss gőz bocsátható, amiáltal a gép bármely állásból teljes erőfelfejtéssel indítható.

Lényeges változtatás az új típusnál a régihez képest a munkaképesség jelentékeny megnövelése. A mai lokomotívok ugyanis állandóan 65 lóerőt, átmenetileg rövidebb ideig 100 lóerőt képesek kifejteni, ami egy közepé nagyságú u. n. 16-os Fowler-féle gőzeké munkaképességének felel meg. Az áttétel úgy a járókerekekhez, mint a kötéldobhoz vál-

toztható, úgy hogy a gép változatlan fordulatszáma mellett is 4 vagy 8-5 kilométer sebességgel haladhat és percenkint 45 vagy 80 méter sebességgel, illetőleg 9265 vagy 5400 kg erővel vontathatja az ekét.

A lokomotív természetesen elsősorban hazai szénekkel való tüzelésre készült, salgótarjáni szénből óránként és lóerőnként 2-5 kg.-ot fogyaszt.

A garnitúrához a gyár rendszeren egy egyetemes billenő- (antibalance) ekét szállít, mellyel három vagy négy vassal 14" (36 cm.), öt vassal 10" (25 cm.) melyen lehet szántani, nem számítva a további néhány hüvely esetleges altalajlazítást. Kund Ede.

Uj rendeletek.

(Mezőgazdasági munkasközvetítés. — Küzdelem az aranka ellen. — Vám-árfolyampótlék. — Uj vasuti fuvarlevel-úrlapok.)

Mezőgazdasági munkasközvetítés.

A földművelésügyi miniszter közbírá tette az érdeklő gazdaközönség tájékoztatása céljából, hogy a fennhatósága alatt, a földművelésügyi minisztérium épületében működő Országos Mezőgazdasági Munkasközvetítő Központi Iroda díjtalanul látja el a mezőgazdasági munkasközvetítést s azokat a gazdaságokat, amelyeknek munkáira van szükségük, állami közvetítéssel látja el munkaerővel, viszont a munkaalkalmat kereső gazdasági munkásoknak ugyancsak díjtalanul áll rendelkezésükre. Tekintettel a tavaszi munkaidény beálltára, valamint arra, hogy a munkanélküliség leküzdése elsősorban szociális és gazdasági érdek, a földművelésügyi miniszter felkéri a gazdaközönséget, hogy valahányszor a helyi munkaerő nem fedezi a szükségletet, vegye igénybe az állami munkasközvetítő közreműködését, mely vidéki szervei útján mindig képes a munkahelyhez közel eső helyeken lévő munkásfeloszlókat a gazdák rendelkezésére bocsátani s a munkaalkalmat kereső munkásoknak így módon elhelyezést biztosítani.

Küzdelem az aranka ellen.

A hivatalos lap f. hó 13-iki számában jelent meg a földművelésügyi miniszter 45.400. számú rendelete, mely valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjét arra hívja fel, hogy a lőhere- és lucernatermelésünket veszélyeztető aranka elterjedésének megállítására érdekében legelősebben utasítsa az alája rendelt elsőfokú hatóságokat a vetőmagvak közforgalmának hatékonyabb ellenőrzésére. Hangsúlyozza a miniszteri körrendelet, hogy a lőhere- és lucernavetőmagforgalom ellenőrzésének elhanyagolása nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az arankávd fertőzött területek — mezőgazdasági termelésünk pótolhatatlan kárára — évről-évre növekedjen. Ennek megállítására végezt az elsőfokú közigazgatási hatóságok tartoznak az 1926. évi 38.286. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 8. §-ának 6. pontja alapján mindazokban a helyiségekben, ahol vetőmagot árusítanak, minél gyakrabban szemlét tartani, ily alkalmakkor szakértői vizsgálat céljára a gyanús vetőmagvakból hivatalos mintát venni s azt a Budapesti Vetőmagvizsgáló Állomásból vizsgálat céljából beküldeni. Az ellenőrzés kiterjesztendő a vetőmaggal kereskedő szatócsokra, valamint a saját magvaikat forgalomba hozó gazdaságokra is.

Vám-árfolyampótlék.

A pénzügyminiszter 40.821. számú rendelete értelmében folyó évi március hó 15-től március hó 31-ig bezárólag a vámok és mérlegpénzek fizetése alkalmával, amennyiben a fizetés nem aranyban, hanem más törvényes fizetési eszközben történik, 1 aranykoronát 14,700 papirkoronával kell számítani.

Uj vasuti fuvarlevel-úrlapok.

A pénzügyminiszter 37.924. számú rendelete értelmében a 200 és 1000 K.-ás magyar szövegű belföldi, a magyar-német, továbbá a magyar-francia szövegű nemzetközi gyors- és teherárú vasuti fuvarlevel-úrlapok ezertal azal a változással kerülnek forgalomba, hogy az úrlapokon lévő helyegképpen, valamint a köralku bélyegzőben az egyesített nagy címer helyett Magyarország egyszerű címere van elhelyezve. A jelenleg forgalomban lévő fuvarlevel-úrlapok a készlet felhasználásáig forgalomban maradnak.

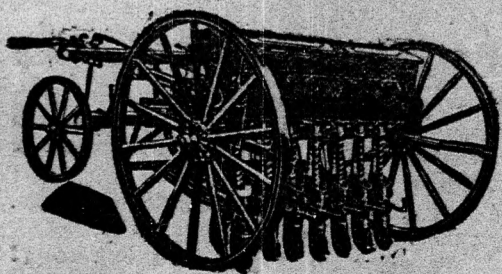
A burgonya termelése és nemesítése

2-ik. lényegesen bővített kiadás, 40 ábrával, 1 melléklettel. Irta: Beke László. Ára 42.000.— korona és külön a postaköltség. "Patria" r.-t. könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

FORDSON-TRAKTOR EKÉVEL

azonnal
szállítható

Autorizált
képviselőt
HAHN
Budapest, VIII., Üllői-ut 52/b
Telefon: József 1-69

Vetőgépek, acélekék

és egyéb mezőgazdasági gépek
legalkalmasabb kivitelben WEISS MANFRÉD R.-T. vezérképviselőségénél

„PYRAMIS“ Magyar Földbirtokosok és Földbérlet Kereskedelmi Részvénytársasága
Telefon: 65-49 és 65-50. Budapest, VI., Teréz-körút 26. Sürgöny: „Pyramis“

Osztály: Műszaki, gabona-, illsz-, takarmány- és gyapjuosztályok. Vetőmagtisztítóüzem. Bankosztály. Részvénytőke 1-6 milliórd

LEVELSZEKRÉNY.

3 rovatban csak a közérdeklő kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetési, lapreklamálási, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Fejlődésében megakadt rozs. 10. sz. kérdés. Mi a betegsége a mellékelt buzátöveknek? A buzát szeptember közepén vettem, szépen bokrosodott. A múlt hónap (február) elején vettem észre benne, hogy rozsdaszínű csíkok keletkeztek, mely csíkok 2-15 cm hosszúak. A beteg rész láthatólag nem terjed széleskörűen, az egészségesnek látszó rész sűrűen bokros, a beteg rész egészen kiritkult. Kérem továbbá szíves értesítéseteket, mekkora termés várható egy m. hold jól áttelelt hatoda után?

L. S.
Felvétel 10. sz. kérdésre. A beküldött két rozsmintában nincsen semmiféle kártevő. Az igazi okot talán csak a helyszínen lehetne kideríteni, még pedig a maradtat szerény (5-6 szalag) minta alapján ítélve, nem a vetésnek és az egyes töveinek vizsgálata alapján, hanem esetleg a talaj előkészítésének, trágyázásának, kivált ha mesterséges trágyát alkalmazott (részleges talajmegerzés), azután a gazdasági eszközök talajmunkájának megválasztása útján. Amikor a választ írom, szemem előtt van egy pápavidéki hasonló eset, amikor egybevetve az összes körülményeket, a baj okát csak a mesterséges trágya mérgező hatásában találok és amely esettel, mint-hogy igen tanulságos, talán a „Köztelek”-ben is alkalmilag foglalkozni fogok. Amennyi bizonyos, hogy az utolsó 2-3 hét alatt, az illető pápavidéki vetés szemelláthatólag javult. Ha az ottani - sz. balhási - esetben is a beteg, jobban mondva fejlődésében megakadt sások a jobb (melegebb) idők beköszöntével szintén megerősödnek, akkor ajánlom, járassa meg ezt a táblát a vetősorokra keresztben könnyű magtakarófogással. Igaz, hogy a gyenge vetősorokból ki-kitép a fogas néhány valóban guggonuló buzátövet, de oda se neki! Csak kapjon a megmaradt rész gyökere kissé laza, levegős földet, akkor hiszem, hogy egy-kettőre kiheveri a mostanáig való vesztelést, mert sávos hibája csak a fejlődésben való elmaradás: látható és megnevezhető baj nincs. A tövek, gyengeségük ellenére, egészségesek és így, ha kifejlődnek és munkába is lépnek majd a járulékos (felső) gyökerek, akkor a ma gyenge föld még bokrosodás dolgában legalább részben utóértheti a jó sávos fejlődését.

Ami azt a második kérdést illeti, hogy mekkora termés várható egy magyar hold jól áttelelt hatoda után (jelenlegi esetünkben „jól áttelelt buzavetés hatoda után”), nem hiszem, hogy azt valaki ma - három és fél hónappal az aratás előtt - megmondhatná. Mi minden értheti addig a most még jó eredménnyel biztató egy hatodot! Azután jó termés esetén is ki tudná azt megmondani a helyi viszonyok, a vetőmag, a föld termőerejének, a vetés előveteményének ismerete nélkül. Az ilyen adandó felelet azonos a sok ismeretlennel bíró egyenlettel, amely egyenletnek ma még a határozóit, számát sem ismerjük. Az egyetlen és ez is csak hozzávetőleges szám csak az lehet, amelyet jelenlegi esetben saját számvetése adhat, t. i. az egyhatod termény legjobb esetben csak annyi lehet, mint amennyi az ottani gazdaságban az átlagos jó esztendőben, a magyar holdnyi termésnek egy hatoda lenni szokott. Ha a magyar hold buzatermése 6 méternyi, akkor egy hatoda egy méternyi, ha pedig 15, akkor a hatodtermése 2,5 méternyi, hozzáadva a többi rossz űhatod résznek kétes termését.

Azt, hogy helyes-e az eszem járása, nem tudom, ha nem helyes, hiszem, hogy van nálammal okosabb ember is: szóljon az!!! Jablonowski József.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabricius Endre.

A Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület f. évi március hó 9-én igazgatóválasztmányi ülést tartott Székesfehérvárott Ktancz György apátkanonok elnökele alatt. Az igazgató-választmány részvétellel vette tudomásul Hoffmann Agoston földbirtokos egyesületi tagjának elhunytát és emlékéét jegyzőkönyvileg megörökítette. Tárgyalta az Országos Magyar Földbirtokos Egyesületnek és a Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesületnek a buzahasznóbéreknek aranykoronára való átválttatása tárgyában készített emlékiratát és kimondta, hogy kivonatolnak tartja, hogy a bérbéradók és bérlők között barátságos megegyezés jöjjön létre a hasznóbéreket illetőleg. A földművelésügyi miniszterhez felterjesztést intézett, amelyben kéri, hogy a 34.433. számú rendeletet helyezze hatályon kívül és rendelje el, hogy az összes arra alkalmas vasuti állomásokon az élőállatok feladása, illetve berakása minden külön előzetes engedély kikérése nélkül történhessen. Az igazgató-választmány ezenkívül még több kisebb fontosságú ügyet intézett el.

A Vas megyei Gazdasági Egyesület f. évi rendes közgyűlését márc. hó 10-én tartotta Maróthy László dr. elnökele alatt, aki megnyitó beszédében visszapillantást vetett a múlt évi gazdasági történetére és az egyesület működésére. Kiemelte, hogy a múlt évi katasztrófális rossz termés súlyos helyzetet teremtett a gazdák között. Sok gazdaságnak annyi gabonája sem termelt, amennyi a vetőmagszükségletet biztosítaná. Súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy a mezőgazdasági hitelkérdés még mindig megoldatlan. Beszámolt arról, hogy az Egyesület küldöttségileg kérte a pénzügyi kormánytól az 1924. évi jövedelem- és vagyonadó kivétel mérséklését. Ennek eredményeként a kivétel revizió alá vétetett. Hat nagyobb gazdaság bevonásával az egyesület tevényt ellenőrző körzetet létesített. Az 1924. évi termésű cukorrépa méltányos ármegállapítása érdekében az egyesület több tárgyalást folytatott a sárvári, büki és petőházi cukorgyárakkal. Ezek a tárgyalások ugyan a gyárak merov állásponjtja miatt eredményre nem vezettek, mégis az egyesület kezdeményezésére megindult országos rendezéssel ez a fontos kérdés is rövid idő alatt megoldást nyer. Masáti Ernő igazgató-titkár részletesen beszámolt az egyesület múltévi működéséről. Előterjesztette a számvizsgáló-bizottság jelentését az 1924. évi számadások felülvizsgálásáról, végül az egyesület 1925. évi költségvetését terjesztette elő, melyeket a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadott. A közgyűlés a megüresedett igazgatóválasztmányi helyekre egyhangulag Horváth Kálmán dr. alispán, Gyömörei György volt nemzeti gyűlési képviselő itapusztai nagybérlő és Tulok József dr. főszolgabíró választotta meg. Veres Márton indítványára, a közgyűlés köszönetet szavazott az elnökségnek a múltévi cukorrépatermés átvételi árának megállapítása érdekében folytatott tárgyalásokért. Szentmártoni Radó Lajos egyesületi alelnök és Geiszt Jenő indítványukban ugyancsak a múlt évi és az idei termésű cukorrépa átvételi árának érdekében tették indítványt. Hangsúlyozásával annak, hogy a termelők a cukorgyárakkal ne kössenek addig répatermelésre szerződést, amíg a répatermés átvételi árára vonatkozólag az OMGE a pénzügyi kormány és a cukorgyárak között most létesülő megállapodásról az egyesület tájékoztatást nekik nem küld. Ugyancsak szentmártoni Radó Lajos indítványában a MAV állítólagos tarifaemeléséről szólt. Indítványozza, hogy írjon fel az egyesület az összkormányhoz, hívja fel figyelmét abban arra, hogy a mezőgazdaság egy újabb tarifaemelés nem bír

meg. Az az ország egész közgazdasági életére károsan hatna ki s azt megbénítaná. A deficitmentes MAV gazdálkodása csak az az egyetlen célra vezető módja van, ha azt kellő üzleti szellemmel vezetik. Geiszt Jenő indítványában az adófizetéseknek még mindig használatos 17,000 koronás szorzószámot tette szóvá. Indítványozza, írjon fel az egyesület a pénzügyi kormányhoz s kérje, hogy az adófizetéseknek is az aranykorona reális értékét vegyék számításba. Az indítványok elfogadása után a közgyűlés végetért.

Felhívás előfizetőinkhez.

Április hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. Felhívjuk t. előfizetőinket,

akiknek előfizetése e hó végével lejár,

hogy az előfizetési díjat **mielőbb** beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be. **Akik az előfizetési díjat 1925. április 10-ig nem küldik be,** azok címére a lap küldését kénytelenek leszünk **beszüntetni.** Az előfizetési díjat **ugyanazon cím alatt** kérjük **beküldeni,** mint **amely címen a lap jár.**

Előfizetési ár:

egy évre	320,000 korona
fél "	160,000 "
negyedévre	80,000 "

OMGE tagoknak a tagsági díjon felül:

egy évre	200,000 korona
fél "	100,000 "
negyedévre	50,000 "

A kiadóhivatal.

VEGYESEK.

A „Köztelek” legközelebbi száma a közbeeső ünnepre való tekintettel, f. évi március hó 29-én, mint egyesített 24-25. szám fog megjelenni. Lapunk ugyanezen számban fogjuk a folyamatban levő tenyészállatvásárt és kiállítását is részletesen ismertetni.

Halálozások. Kálmán Mihály dr. a „Fructus” igazgatója, életének 51. évében rövid szenvedés után f. hó 13-án Budapesten elhunyt. A megboldogult földi maradványait f. hó 16-án helyezték a farkasréti temetőben örök nyugalomra.

Földeáki Návay Emil ny. közalapítványi igazgató f. hó 13-án 70 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt temetése f. hó 15-én volt Budapesten.

Szalachi Szalacsy Ferenc munkás életének 70. évében f. hó 16-án rövid szenvedés után Győrben elhunyt. Az elhunyt földi maradványait a győri családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Csorba Miklós, a jászberényi földm.-iskola m. kir. állami kertészeti intézője f. évi március 16-án, 39 éves korában Jászberényben elhunyt. A jászberényi m. kir. földművelésiskola tanári kara külön gyászjelentést adott ki.

Nyugalombavonulás. Március 15-én ritka ünnepség folyt le Somogy megye kis Vrásló községében, Forintos Károly uradalmi jószágfelügyelőt 40 éves szolgálata nyugdíjbavonulása alkalmából - mely 40 évből 35 évet Vráslón töltött - felkeresték a szomszédos Nemesdéd, Simonyi és Vrásló községek képviselőtestületei, továbbá az ipartestületek és a református hitközség képviselői, kiknek nevében Macsek Nándor nemesdédi körjegyző bucsuztatta és tolmácsolta a községek nagyrabecsülését és háláját, utána Eberling Rezső vráslói tanító az iskolaszékek nevében mondott bucsubeszédet, a cselédség

BÄCHER-MELICHAR gyártmányai ismét kaphatók

Ajánlattal készséggel szolgál!

BÄCHER * MELICHAR

RUDOLF FERENC

BUDAPEST 1778

V., Vilmos császár-ut 60. sz.

Sürgőnyeim: KULTUR Budapest TELEFON: 28-02 és 19-57

Mélyfurásu ártézi kutakat

gazdasági vízvezetékeket, szivattyutelepeket épít, talajkutatásokat végez

FEJES BERTALAN gépgyár mélyfurási osztálya, **SZÉKESFEHÉRVAR**

nevében pedig Zsoldos István gazda bucsuzott szeretett felügyelőjüktől. Forintos Károly jószágfelügyelő nyugdíjbanvonulása alkalmával egy régi igaz magyar gazdatisztel lesz kevesebb a megyében, kinek vendégszerető házat nemcsak a marcali járás, de az egész megye ismerte. Forintos jószágfelügyelő távozásával földesura Zichy Béla gróf oly szép elismeréssel és nyugdíjjal látta el kedves gazdatisztjét, mely ritkítja párját, mely ténykedésével példát adott a nemes gróf arra az utódoknak, hogy hogyan kell régi hű embereiket megbecsülni.

A felsőház és a gazdasági képviselő. Segítségére jön a tervezett felsőház kérdésében elfoglalt álláspontunknak a „Budapesti Hírlap“, amely a következőket írja: Kétségtelen, hogy az általános s hozzá még titkos választójog a felsőbb értelmiséget egyre jobban kiszorítja az alsóházból. Feladata a felsőháznak felgyűjteni az alsóházban gyéren képviselt értelemséget s a benne levő kiművelt képességeket, szélesebb látókörét, tárgyilagossabb és hűvösebb szemléletét a törvényalkotás értéktényezőjévé tenni. Ennek a feladatnak teljesítése szempontjából rendkívül fontos a felsőház összetétele. El kell ismernünk, hogy a törvényjavaslat igyekszik képviselőkhöz juttatni mind ama szerveket és intézményeket, amelyek a felsőbbrendű közmunkát vizik, a közigazgatást, a gazdaságot, a nevelést, a tudományt, a művészetet és az egész magyar művelődést szolgálják. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a küldési joggal felruházandó különböző testületek, így elsősorban a törvényhatóságok maguk is a széleskörű választójog alkalmazásával fogják megválasztani felsőházi delegátusait, nem oly bizonyos tehát, hogy a felkötendő felsőházi tagokban azok az értelmiségi osztályok nyerne képviselőket, amelyeket az alsóházból a radikális választójog kiszorít. All ez a tétel a különleges mezőgazdasági és ipari képviselőre is. Mindkét gazdasági hivatás a kamarák által választandó 6-6 taggal lesz képviselve a felsőházban. Ugy de a kamarák is igen széleskörű választójogon épülnek fel s a választások eredménye az lehet, hogy éppen azok nem fognak bejutni a felsőházba, akiknek az alsóházban sem lehet érvényesülniök. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Gyár- és Iparosok Országos Szövetségét, amelyek a gazdasági és ipari vezető intelligenciának éltszervei, a törvényjavaslat tökéletesen mellőzi. Képviselő nélkül hagyja a javaslat a mezőgazdasági tudományos és kísérleti intézményeket is, pedig ezek méltó büszkeségeink az egész világ előtt. Képviselő nélkül marad a magyar gyakorló orvosi kar s több fontos élethivatás, amelyeknek mind vannak felhasználható szervezeteik. Ezekből a kicsiny feledékenységekből nagy szerkezeti hiba adódik össze.

Az Alsóház Mezőgazdasági Kamara igazgató választmányára **Hogós Miksa gróf** elnök elnöklése alatt folyó hó 14-én választmányi ülést tartott Kaposvárott, Somogyvármegye székházában. Az Országos Mezőgazdasági Kamara képviselőiben részt vett az ülésen **Koós Mihály**, nyug. államtitkár az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója. Mivel **Szabó István** földművelésügyi miniszter elhunyt óta a választmány csak most tartott ülést, elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg néhai Szabó István miniszter elhalálozásáról, melynek utána a választmány kegyelete jeléül emlékének jegyzőkönyvben való megörökítését határozta el. **Horváth Jenő** kamarai igazgatónak a kamara 1924. évi munkásságáról elmondott beszámolója után a választmány attért az 1924. évi zárszámadások és az 1925. évi költségvetés tárgyalására. A kamara tavaszi közgyűlésének, valamint az idej kerületi gazdasági gyűlések helyének és idejének megjelölése után a választmány foglalkozott a kamarai intézményt ért támadásokkal. A visszautasítás egyedüli és megfelelő formáját a kamarák jövő munkásságában látja. Állást foglalt a választmány az 1925. évi jövedelem- és vagyonadó kivétele tekintetében. A bonyhád-szinmentali népies szarvasmarha tájfajtatenyésztés

megalapozása érdekében állattenyésztő egyesületek megalakítása, tejlőversenyek rendezése, a törzskönyvezés bevezetése és tejlellenőrzés fokozatos rendszeresítése határozatokat, a lótenyésztésnek helyes irányu megszervezése érdekében a **tolnaitási felvér lótenyésztő szövetség** leendő szoros kapcsolatnak felvételét határozta el a választmány. A sertésenyésztés előmozdítása szempontjából a választmány a kamara ezirányu tevékenységét két irányban jelölte meg: A magyar mangalica nemességét, különös tekintettel a szaporására és a husértés népszerűsítését a kisczagdák között, hasas kocák kiosztásával. Végül több időszerű kérdést tárgyalt a választmány.

Magyarország gazdasági helyzete 1924-ben. A Pénzületi Központ most tette közzé azt az ismeretést, amely egyrészt a Pénzületi Központ, másrészt a magyar pénzügyi és gazdasági élet múlt évi eseményeivel foglalkozik. Megállapítja a jelentős, hogy az 1922/23. években az akkori pénzügyi kormányzat által tett intézkedések nem járhattak a kívánt eredménnyel s így nem maradt más hátra a pénzügyi egyensúly helyreállítására, mint a hosszú lejáratu külföldi kölcsön. Az 1924/25. évi költségvetésnél 20 millió aranykorona hiánnyal kellett számolni, míg az 1923/24. évinél 73 millióval. A kölcsönből fedezett beruházások kivételével az állami üzemek, kivéve a vasgyárakat, aktívak, a posta 8,3, az államvasut 2,4 millió aranykoronával. Az állami vasgyárak passzívja 2,6 millió aranykorona, ennek oka részben az ipari pangás, részben pedig az, hogy az államvasutak nem foglalkoztatja a vasgyárakat oly mértékben, mint a múltban. Üzemi beruházásokra 29,8 millió van előirányozva, amiből 10 millió a postára, 17,9 millió az államvasutakra esik. A Magyar Nemzeti Bank első évi mérlegének tárgyalása után rámutat a jelentés arra, hogy a bank váltótárcáját főleg az szaporítja, hogy a pénzügyi intézetek által számított kamatláb a hivatalosan megállapított kamatlábat meghaladja, sőt gyakran a többszörösét teszi ki. A magyar pénzügyi intézeteknél a takarékos- és folyószámlák meghaladják az 500 millió aranykoronát, tehát kétszer akkora összeget tesznek ki, mint Magyarország külföldi kölcsöne. Megemlékezik a jelentés még a drágaság, a munkanélküliség és az aranymérlegkérdésről is.

Budapesti különleges lóvásárok. Az OMGE védnöksége alatt az 1925. évi tavaszi különleges lóvásárok a következő napokon rendezetnek a székesfővárosi Tattersallban: A III. számú igaslókiállítás, vásár és vontató-verseny április hó 17-21-ig, az LIX. számú luxaslókiállítás és vásár május hó 9-13-ig. Az igaslókiállításra április hó 4-ig, a luxaslókiállításra április hó 30-ig lehet a székesfővárosi Tattersall igazgatóságánál (Budapest, X., Kerepesi-ut 7.) díjtalan kapható bejelentési lapokon lovakat bejelenteni. A kiállítás szabályai és egyéb összes tudnivalói a bejelentési lapokon rajta foglaltak. Mindegyik kiállítási alkalom díjazásokkal lesz egybekötve.

Lótenyésztő Egyesület Kecskeméten. A múlt héten alakult meg a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara keretében a Kecskeméti Vidéki Tájfajta Lótenyésztők Egyesülete. Az alakuló közgyűlésen megjelent **Plósz Béla** dr. lótenyésztési főigazgató, **Scitovszky Aladár** miniszteri tanácsos, **D'Orsay Olivér** gróf, **Purgly Emil** és a környékbeli lótenyésztők nagy számmal. **Nagy Mihály** dr. elnök köszönetet mondott a földművelésügyi kormányzat és a mezőgazdasági kamaráknak az egyesület támogatásáért. **Purgly Emil** felszólalásában **Kovács Sándor**, **Pekár Gyula**, **Zsitvay Tibor**, **Fáy László** és **Zimay** polgármester érdemeit méltatta az egyesület megalakítása körül. A tisztikar megválasztása után megállapították a Kecskeméti vidéki lótenyésztés programját és a kormánytól várt támogatás módját és mértékét. A közgyűlés előtt megtartották a szemlére felhozott lovak osztályozását, utána pedig megtekintették Kecskemét város bugaci ménését.

A Balatoni Szövetség közgyűlése. A Balatoni Szövetség i. é. március 29-én d. e. 10 óráról kezdődőleg tartja rendezés évi közgyűlését a Magyar Országos Tüzoltó Szövetség (Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.) tanácskozó termében. A közgyűlés tárgysorozatának kiemelkedő pontjai lesznek: **Darvas Ferenc** dr. m. kir. gazdasági tanácsos előadása: „A balatoni fürdők közgazdasági jelentősége“ és **Sziklay János** dr. író előadása: „A magyar sajtó és a Balaton“ címen.

Méhészek mozgalmá Heves megyében. A Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi március hó 16-án tartott rendes közgyűlésén felállította a harmadik szakosztályát, a méhészeti szakosztályt. Szüksége merült fel már ennek az intézkedésnek, hogy Heves vármegye méhészei egy erős szervezetbe tömörüljenek, hogy ezáltal a magyar méhészet ügyét előbbrevigyék. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta **Udvardy Cserna Jenő**, ügyvezető titkár indítványát és ennek értelmében **Szántó Akos**, országosan ismert nevű méhészt szakembert választotta meg elnökül az újonnan megalakult szakosztály élére. Ugyancsak elhatározta a közgyűlés, hogy az egyesület által folyó év összes rendezendő szőlészeti és borászati kiállítását méhészeti kiállítással is kiegészíti.

Bikaárverés Magyaróvárott. A Magyaróvári Szarvasmarha-Tenyésztő Egyesület i. hó 27-én (pénteken) d. e. 9 órakor Magyaróváron az „Okör“ című vendéglőben bika-vásárt tart, amelyre az egyesület 15 drb., a gazdasági Akadémia 3 drb., Somogyi Dezső római nagybirtokos 15 drb., jó szülőkől származó, nagyjából tizskönyvezett szinmentali (közte 3 drb. telivér) bikát jelentett be. Ugyanaznap délután **Levél** és **Mosonszónok** községekben tehén- és üszövést rendez az egyesület, ahol mintegy 30 drb. fejős vagy vemhes tehén és 10-15 darab hasas üsző vásárolható; kor és minőség szerint kg.-kint 12.000-tól 20.000 koronáig és 5% a közvetítési díj.

Németország állattállománya. Az 1924. évi december 1-én megtartott állatszámolás adatai csekély emelkedést tüntetnek fel az 1922. évi állatszámolással szemben. A háboru előtti létszámot egyedül a lovak és a juhoknál érték el. 1924 év végén a lovak száma 3-85 millió, a szarvasmarháké 17-3 (ebből 9-7 millió darab tehén) bika 1, sertés 16-8, juh 5-7, kecske 4-4 millió darab volt.

Uradalomhoz ajánljuk cséplési munkához felügyelőnek, vagy irodai munkát elvégzésére magyar-német idény vagy állandó alkalmazásra nyugdíjas tanácsos, nőlen, 45 éves. Szives ajánlatokat kér Gruby, Budapest, II., Gül Baba-utca 30. szám alá küldeni.

A gazdaközönség figyelmét felhívjuk a teljesen átalakított, régi jöhrü **Rémi szállodára**, ahol teljes tisztaság és rend várja a gazdaközönséget. Abszolút féregmentes szobák, gőzfűtés, a szobákban hideg és meleg víz. A gazdaközönségnek a „Köztelek“-re hivatkozva szobánkat 20% kedvezményt adunk. **Rémi szálloda, Budapest, VIII. ker., József-körút 4. szám.**

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindegyenemü banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

Jelzalog és községi kölcsönök általunk előnyösen visszafizethetők. Olasz, szerb és török sorsjegyeket, zálogleveleket, községi kötvényeket és állampapírokat veszünk és eladunk. **Jakobovits Gyula és Társa**, Budapest, V., Balvány-utca 16.

Közgazdasági és pénzügyi hírek.

A Magyar Német Mezőgazdasági R.-T. február hó 25-én tartott rendes közgyűlésén alaptőkéjének felemelését határozta el. Az elővétel jog a Magyar Földművelésügyi miniszter f. hó 23-tól április 3-ig bezárólag 60.000 koronás árfolyamon 2:1 arányban gyakorolható. Ezt a tőkeemlést nagyszabású bérletszaporodási tranzakció, nemkülönben a „Sator“ Vetőmagüzem R.-T. részvényeinek megváltása tette szükségessé. Ez utóbbi vállalat ugyanis érdekközösségbe lépett a berlini

Vetőmag-nemesítő és Értékesítő R.-T.

Budapest, V., Mérleg-utca 3., III. em.

Vezérigazgató: **SEKÁCS ELEMÉR**

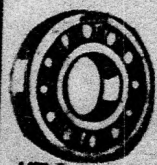
Távíratcim: **Nemesmag**

Telefon: **128-35 és 146-20**

Ajánlja tavaszi vetésre eredeti nemesített

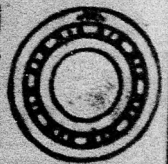
Fleischmann-féle lófogu tengerijét

(aransárga, korár. érő, lófogu, bőtermő, rendkívül kedvező morzsolási aránnyal) eredeti nemesített szántóföldi fehér „F“ bokorbab-vetőmagot, eredeti nemesített **Székács- és „F“ mohar- és köles-vetőmagvakat**

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, X., NOSZLOPI-Ú. 1. TELEFON: József 140-66

Szállít: ← GR → jelű, saját gyártmányu, valamint ← DWF →
és PwK jelű golyóscsapágyakat legjobb minőségben
Külön osztály javítások részére!

nevében pedig Zsoldos István gazda bucsuzott szeretett felügyelőjüktől. Forintos Károly jószágfelügyelő nyugdíjvonulása alkalmával egy régi igaz magyar gazdatiszttal lesz kevesebb a megyében, kinek vendégszerető házáat nemcsak a marcali járás, de az egész megye ismerte. Forintos jószágfelügyelő távozásával földesura Zichy Béla gróf oly szép elismeréssel és nyugdíjjal látta el kedves gazdatisztját, mely ritkítja párját, mely ténykedésével példát adott a nemes gróf arra az utódoknak, hogy hogyan kell régi hű embereket megbecsülni.

A felsőház és a gazdasági képviselő. Segítségére jön a tervezett felsőház kérdésében elfoglalt álláspontunknak a „Budapesti Hírlap”, amely a következőket írja: Kétségtelen, hogy az általános s hozzá még titkos választójog a felsőbb értelmiséget egyre jobban kiszorítja az alsóházból. Feladata a felsőháznak felgyújtani az alsóházban gyéren képviselt értelmiséget s a benne levő kiművelt képességeket, szélesebb látókörét, tárgyilagosságot és hűvösebb szemléletét a törvényalkotás értéktényezőjévé tenni. Ennek a feladatnak teljesítése szempontjából rendkívül fontos a felsőház összetétele. El kell ismernünk, hogy a törvényjavaslatot igyekszik képviselőre juttatni mind ama szerveket és intézményeket, amelyek a felsőbbrendű közmunkát viszik, a közigazgatást, a gazdaságot, a nevelést, a tudományt, a művészetet és az egész magyar művelődést szolgálják. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a küldési joggal felruházandó különböző testületek, így elsősorban a törvényhatóságok maguk is a széleskörű választójog alkalmazásával fogják megválasztani felsőházi delegátusait, nem oly bizonyos tehát, hogy a felküldendő felsőházi tagokban azok az értelmiségi osztályok nyerne képviselőt, amelyeket az alsóházból a radikális választójog kiszorít. Ah ez a tétel a különleges mezőgazdasági és ipari képviselőre is. Mindkét gazdasági hivatás a kamarák által választandó 6-6 taggal lesz képviselve a felsőházban. Ugy de a kamarák is igen széleskörű választójogon épülnek fel s a választások eredménye az lehet, hogy éppen azok nem fognak bejutni a felsőházba, akiknek az alsóházban sem lehet érvényesülniök. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Gyár- és Iparosok Országos Szövetségét, amelyek a gazdasági és ipari vezető intelligenciának létszervei, a törvényjavaslat tökéletesen mellőzi. Képviselő nélkül hagyja a javaslat a mezőgazdasági tudományos és kísérleti intézményeket is, pedig ezek méltó büszkeségeink az egész világ előtt. Képviselő nélkül marad a magyar gyakorló orvosi kar s több fontos élethivatás, amelyeknek mind vannak felhasználható szervezeteik. Ezekből a kicsiny feledékenységekből nagy szerkezeti hiba adódik össze.

Az Alsóház Mezőgazdasági Kamara igazgató választmánya **Hoyos Miksa gróf** elnök elnöklése alatt folyó hó 14-én választmányi ülést tartott Kaposváron, Somogyvármegye székházában. Az Országos Mezőgazdasági Kamara képviselőjében részt vett az ülésen **Koós Mihály**, nyug. államtitkár az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója. Mivel **Szabó István** földművelésügyi miniszter elhunyt a választmány csak most tartott ülést, elnök kegyeletos szavakkal emlékezett meg néhai **Szabó István** miniszter elhalálozásáról, melynek utána a választmány kegyeletos jelű emlékének jegyzőkönyvében való megörökítését határozta el. **Horráth Jenő** kamarai igazgatónak a kamara 1924. évi munkásságáról elmondott beszámolója után a választmány áttért az 1924. évi zárszámadások és az 1925. évi költségvetés tárgyalására. A kamara tavaszi közgyűlésének, valamint az idej kerületi gazdaggyűlések helyének és idejének megjelölése után a választmány foglalkozott a kamarai intézményt ért támadásokkal. A visszautasítás egyedüli és megfelelő formáját a kamarák jövő munkásságában látja. Allást foglalt a választmány az 1925. évi jövedelem- és vagyonadó kivétel tekintetében. A bonyhádi szimmentali népies szarvasmarha tájajattanyesztés

megalapozása érdekében állattenyésztő egyesületek megalakítása, tejelversenyek rendezése, a törzskönyvezés bevezetése és tejjellenőrzés fokozatos rendszeresítése határozatokat el, a lótenyésztésnek helyes irányu megszervezése érdekében a *tolnaisi felvér lótenyésztő szövetség* leendő szoros kapcsolatnak felvételét határozta el a választmány. A sertésenyésztés előmozdítása szempontjából a választmány a kamara ezirányu tevékenységét két irányban jelölte meg: A magyar mangalica nemességét, különös tekintettel a szaporaságra és a husértés népszerűsítését a kisczagdák között, hasas kocaák kiosztásával. Végül több időszerű kérdést tárgyalt a választmány.

Magyarország gazdasági helyzete 1924-ben. A Pénzügyi Központ most tette közzé azt az ismertetést, amely egyrészt a Pénzügyi Központ, másrészt a magyar pénzügyi és gazdasági élet múlt évi eseményeivel foglalkozik. Megállapítja a jelentés, hogy az 1922/23. években az akkori pénzügyi kormányzat által tett intézkedések nem járhattak a kívánt eredménnyel s így nem maradt más hátra a pénzügyi egyensúly helyreállítására, mint a hosszú lejáratu külföldi kölcsön. Az 1924/25. évi költségvetésnél 20 millió aranykorona hiánnyal kellett számolni, míg az 1923/24. évinél 73 millióval. A kölcsönből fedezett beruházások kivételével az állami üzemek, kivéve a vasgyárakat, aktívák, a posta 8-8, az államvasut 2-4 millió aranykoronával. Az állami vasgyárak passzívja 2-6 millió aranykorona, ennek oka részben az ipari pangás, részben pedig az, hogy az államvasutak nem foglalkoztatja a vasgyárakat oly mértékben, mint a múltban. Üzemi beruházásokra 29-8 millió van előirányozva, amiből 10 millió a postára, 17-9 millió az államvasutakra esik. A Magyar Nemzeti Bank első évi mérlegének tárgyalása után rámutat a jelentés arra, hogy a bank váltótárcáját főleg az szaporítja, hogy a pénzügyintézetek által számított kamatláb a hivatalosan megállapított kamatlábat meghaladja, sőt gyakran a többszörösét teszi ki. A magyar pénzügyintézeteknél a takaré- és folyószámlabetétek meghaladják az 500 millió aranykoronát, tehát kétszer akkora összeget tesznek ki, mint Magyarország külföldi kölcsöne. Megemlékezik a jelentés még a drágaság, a munkanélküliség és az aranymérlegkérdésről is.

Budapesti különleges lóvásárok. Az OMGE védnöksége alatt az 1925. évi tavaszi különleges lóvásárok a következő napokon rendeztetnek a székesfővárosi Tattersallban: A III. számú igazságlóállítás, vásár és vontató-verseny április hó 17-21-ig, az LIX. számú luxuslókialállítás és vásár május hó 9-13-ig. Az igazságlóállításra április hó 4-ig, a luxuslókialállításra április hó 30-ig lehet a székesfővárosi Tattersall igazgatóságánál (Budapest, X., Kerepesi-ut 7.) díjtalan kapható bejelentési lapokon lovakat bejelenteni. A kiállítások szabályai és egyéb összes tudnivalói a bejelentési lapokon rajta foglaltak. Mindegyik kiállítási alkalom díjazásokkal lesz egybekötve.

Lótenyésztő Egyesület Kecskeméten. A múlt héten alakult meg a Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara keretében a Kecskeméti Vidéki Tájfajta Lótenyésztők Egyesülete. Az alakuló közgyűlésen megjelent **Plósz Béla** dr. lótenyésztési főigazgató, **Scitovszky Aladár** miniszteri tanácsos, **D'Orsay Olivér** gróf, **Purgly Emil** és a környékbeli lótenyésztők nagy számmal. **Nagy Mihály** dr. elnök köszönetet mondott a földművelésügyi kormányzatnak és a mezőgazdasági kamaráknak az egyesület támogatásáért. **Purgly Emil** felszólalásában **Kovács Sándor**, **Pekár Gyula**, **Zsitvay Tibor**, **Fáy László** és **Zimay** polgármester érdemeit méltatta az egyesület megalakítása körül. A tisztikar megválasztása után megállapították a Kecskeméti vidéki lótenyésztés programját és a kormánytól várt támogatás módját és mértékét. A közgyűlés előtt megtartották a szemlére felhozott lovak osztályozását, utána pedig megtekintették Kecskemét város bugaci ménését.

A Balatoni Szövetség közgyűlése. A Balatoni Szövetség f. é. március 29-én d. e. 10 órától kezdődőleg tartja rendes évi közgyűlést a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség (Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.) tanácskozó termében. A közgyűlés tárgysorozatának kiemelkedő pontjai lesznek: **Darvas Ferenc** dr. m. kir. gazdasági tanácsos előadása: „A balatoni fürdők közgazdasági jelentősége” és **Sziklay János** dr. író előadása: „A magyar sajtó és a Balaton” címen.

Méhészek mozgalmá Heves megyében. A Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi március hó 16-án tartott rendes közgyűlésén felállította a harmadik szakosztályát, a méhészeti szakosztályt. Szüksége merült fel már ennek az intézkedésnek, hogy Heves vármegye méhészei egy erős szervezetbe tömörüljenek, hogy ezáltal a magyar méhészeti ügyét előbbrevigyék. A közgyűlés egyhangulag elfogadta **Udvardy-Cserna Jenő**, ügyvezető titkár indítványát és ennek értelmében **Szántó Akos**, országosan ismert nevével méhész szakembert választotta meg elnökül az újonnan megalakult szakosztály élére. Ugyancsak elhatározta a közgyűlés, hogy az egyesület által folyó évben rendezendő szőlészeti és borászati kiállítást méhészeti kiállítással is kiegészíti.

Bikaárverés Magyaróváron. A Magyaróvári Szarvasmarha-Tenyésztő Egyesület f. hó 27-én (pénteken) d. e. 9 órakor Magyaróváron az „Okör” című vendéglőben bika-vásárt tart, amelyre az egyesület 15 drb, a gazdasági Akadémia 3 drb, Somogyi Dezső rómafői nagybirtokos 15 drb, jó szülőkötől származó, nagyjából törzskönyvezett szimmentali (közte 3 drb. telivér) bikát jelentett be. Ugyanaznap délután **Levél** és **Mosonszolnok** községekben tehén- és úszóvásárt rendez az egyesület, ahol mintegy 30 drb. fejős vagy vemhes tehén és 10-15 darab hasas úszó vásárolható; kor és minőség szerint kg.-ként 12,000-tól 20,000 koronáig és 5% a közvetítési díj.

Németország állatállománya. Az 1924. évi december 1-én megtartott állatszámolás adatai csekély emelkedést tüntetnek fel az 1922. évi állatszámolással szemben. A háboru előtti létszámot egyedül a lovak- és a juhoknál érték el. 1924. év végén a lovak száma 3-85 millió, a szarvasmarháké 17-3 (ebből 9-7 millió darab tehén) bika 1, sertés 16-8, juh 5-7, kecske 4-4 millió darab volt.

Uradalomhoz ajánlkozik cseplési munkához felügyelőnek, vagy irodai munkák elvégzésére magyar-német idény vagy állandó alkalmazásra nyugdíjas tanácsos, nőlen, 45 éves. Szíves ajánlatokat kér Gruby, Budapest, II., Gül Baba-utca 30. szám alá küldeni.

A gazdaközönség figyelmét felhívjuk a teljesen átalakított, régi jöhrü Rémi szállodára, ahol teljes tisztaság és rend várja a gazdaközönséget. Abszolút féregmentes szobák, gőzfűtés, a szobákban hideg és meleg víz. A gazdaközönségnek a „Köztelek”-re hivatkozva szobánkat 20% kedvezményt adunk. Rémi szálloda, Budapest, VIII. ker., József-körút 4. szám.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindenemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

Jelzalog és községi kölcsönök általunk előnyösen visszafizethetők. Olasz, szerb és török sorsjegyeket, zálogleveleket, községi kötvényeket és állampapírokat veszünk és eladunk. **Jakobovits Gyula és Társa,** Budapest, V., Bálvány-utca 16.

Közgazdasági és pénzügyi hírek.

A Magyar Német Mezőgazdasági R.-T. február hó 25-én tartott rendes közgyűlésen alaptökejének felemelését határozta el. Az elővétel jog a Magyar Földhitelintézetnél f. hó 28-tól április 3-ig bezárólag 60,000 koronás árfolyamon 2:1 arányban gyakorolható. Ezt a tökeemlést nagyszabású börtészaporodási tranzakció, nemkülönben a „Sator” Vétőmagüzem R.-T. részvényeinek megváltása tette szükségessé. Ez előbbi vállalat ugyanis érdekközösségbe lépett a berlini

Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T.

Budapest, V., Mérleg-utca 3., III. em.

Vezérigazgató: **SZÉKÁCS ELEMÉR**

Távíratcím: Nemesmag

Telefon: 128-35 és 146-20

Ajánlja tavaszi vetésre eredeti nemesített

Fleischmann-féle lófogu tengerijét

(aranyárga, korán érő, lófogu, bőtermő, rendkívül kedvező morzsolási aránnyal) eredeti nemesített szántóföldi fehér „F” bokorbab-vetőmagot, eredeti nemesített Székács- és „F” mohar- és köles-vetőmagokat

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, X., NOSZLOPI-U. 1. TELEFON: József 140-66

Szállít: ← GR → jelű, saját gyártmányu, valamint ← DWF →
és PwK jelű golyóscsapágyakat legjobb minőségben

Külön osztály javítások részére!

Német—O
sági expo
Magyar—
építése, m
gazdasági

Gépk

A ten
állításon
gyártmá
közönség
tását me
el, sőt te
kodás oly
hogy ann
rendü ére
összeköte
gukért. E
legkülönb
tikus gazd
közök. T
gyártmány
Chinoi
Állatgyá
sorozatával
képesi inter
haladásról
lések beltér
mint új és
mény, amel
amit a máj
Distel tölt
gyakorlati
A mezőgaz
újítást kell
lyet már az
ségben has
egész Európ
mint a gyak
mény iránt.
karbonát por
sokszorosan
csávázószer
a Porzolt ré
máják. Nagy
Perosa per
készítményei
kaphatók.

„Ford”-k
kiállításán
A csinos k
szántást a k
állandóan és
nagy és min
traktor meg
kiszáradnak
tor a többi g
melyen napo
tása öröknit
teljes felszer
kusabb földm
A többtermel
üzemre, a leg
helyeztek f
és kisebb ga
delik a „Ford
kényíti az a
hónaphan tet
40 milliórd
A „Ford”-tra
az állandó ér
tanúsítanak a
John Fowl
mint mindig.
terén és az
közök nagy
öt méter mun
tarlóhántásn
munkálatokn
országon több
kultivatóról
ezen eszköz
velés előtti m
segítség: m
egy tizbaráz
ekét altalajtur
Ezen talajműv
pén gyártja, h
részeit is. A r

Ganz és Tá
Budapest a t
gyártott gépek
üzemben, mely
enerzsiaorrás
benzin-, benzo
a leggazdaság
gépek hajtásár
a cég által gy
mely aggregát
kiválóan alkal
szivattyúkkal k
ellátási céokra
habó benzinnel
teljesítményén
nak a vásáron
és költségvetés
Hahn Artur
ford-gyár 1910
sétete a teny
kal szerepel
cséplőgép hajtá

A Balatoni... Országos... kőzi-ut 38.)... sorozatának... ne dr. m. kir... tani fürdők... nos dr. író... "cimen.

Magyaróvári... 7-én (pén... "Okor" című... az egyesület... b. Somogyi... jó szülőktől... szimmentali... Ugyanzen... kben tén... mintegy 30... darab hasas... ínt kg.-kint... vetítési díj... évi decem... tál csekély... állatszámlá... not egyedül... év végén a... rthaké 17-3... sertés 16-8,

felgyelonek... t idény vagy... en, 45 éves... Baba-utca 30.

a teljesen... ahol teljes... Abszolut... n hideg és... öztelek"-re... munk. Rémi... t 4. szám.

essuth Lajos... ebonyoltása

ösen vissza... glevéleket... és eladunk... ny-utca 16.

írek.

ár hó 25-én... elését hatá... znetnél f. hó... yamon 2: 1... nagyszabásu... ator" Vető... zükségessé... ett a berlini

jét... ánnnyal) ... eredeti ... akat

Német-Orosz Mezőgazdasági R.-T.-gal nagyobb mezőgazdasági exportok lebonyolítására. Ugyancsak tervbevetett a Magyar-Német Mezőgazdasági R.-T.-nak oly nagymérvű kiépítése, mely a vállalatot az ország egyik legnagyobb mezőgazdasági intézményévé fogja emelni.

Gépkiallítás a tenyészállatvásáron.

A tenyészállatvásárral kapcsolatos ezidei gépkiallítás a megjelent gépgyárosok és gépkereskedők gyártmányai és áruik legjavát mutatják be a gazdaközönségnek. A gépkiallítás a legutóbbi évek kiállítását messze felülmulja, a legteljesebb békénívót éri el, sőt technikai fejlődés szempontjából a gépgazdálkodás olyan nagyarányú haladásával tesz tanuságot, hogy annak alapos tanulmányozása a gazdák legelsőrendű érdeke. Általánosságban a gazdaközönséggel összeköttetésben álló cégek igyekeztek kitenni magukért. Különösen imponálnak a nagy gézőkék, a legkülönbözőbb traktorok és a szebbnél-szebb praktikus gazdasági gépek és egyéb mezőgazdasági eszközök. Többek között a következők jelentek meg gyártmányaikkal a tenyészállatvásáron:

Chinoin Végveszteti Gyár R.-T. a tenyészállatvásáron új állaggyózsáti, mint mezőgazdasági készítményeinek teljes sorozatával vett részt, amelyek a múlt évi kiállításhoz képest intenzív, tudományos működés eredményeként nagy haladásról tesznek tanuságot. Állaggyózsáti terén a sertések bélférgessége ellen Kébal-készítmény említendő meg, mint új és a sertésenyésztésben nélkülözhetetlen készítmény, amely hivatva van e téren azt a szerepet betölteni, amit a májmetély elleni küzdelemben a világszerte ismert Distol tölt be. E készítmény hatása számos tudományos és gyakorlati kísérlet eredményeként tökéletesnek mondható. A mezőgazdasági készítmények közül mint korszakalkotó újítást kell megemlítenünk a Porzol porcsávázószert, amelyet már az ősszel az őszi vetésekhez igen nagy mennyiségben használtak a gazdák. Porzol mint porcsávázó szer egész Európában elsőnek jelent meg és egy a tudományos, mint a gyakorlati külföld igen nagy érdeklődést mutat e készítmény iránt. A Porzol hatása az Amerikában elterjedt rézkarbonát porcsávázószerek bizonytalanságát és elégtelen hatását sokszorosan felülmulja és az abszolút hatásos higány-csávázószereket egyszerűen tökéletesen utoléri. Legújában a Porzol répamagvak csávázására is nagy mértékben használták. Nagy haladást jelent, hogy a gyár eddig jól bevált Perosan peronoszpóra elleni és Sulfural lisztharmat elleni készítményei poralakban is, könnyen szállítható formában kaphatók.

Ford-képviselet, Haltenberger (Nagymező-utca 19.) kiállításának igen nagy sikere volt a tenyészállatvásáron. A csinos külsejű „Ford”-féle mezőgazdasági traktor próbaszántását a kiállítás területén a gazdák nagy tömegei nézték állandóan és meleg érdeklődéssel kísérték a pompás kis gép nagy és minden tekintetben nagyszerű munkáját. A „Ford”-traktor megbízható, minden gazdasági munkára alkalmazható, kiszagadnak és nagybírtokosoknál nélkülözhetetlen. A traktor a többi gyártmányokkal szemben oly erős, hogy 30 cm. mélyen naponta 6 holdat szánt, 4-5 tonnát vontat, fogyasztása óránként 5-6 liter petróleum, kezelése egyszerű, sulya teljes felszereléssel 12 métermázs. Egyszóval a legraktikusabb földművelőgé, mely a gazdasági gépek koronája. A többtermelés előfeltétele, hogy a gazdák áttérjenek a gépüzemre, a legutóbbi években több száz darab Ford-traktort helyeztek üzembe Magyarországon. A nagyobb uradalmak és kisebb gazdák is mind nagyobb és nagyobb számban rendelik a „Ford”-traktort, melyek beszerzését nagyban megkönnyíti az a körülmény, hogy fenti cég főnökének a múlt hónapban tett amerikai útja alkalmával vállalkozásai révén 40 milliórdos traktorbeszerzési hitelt sikerült szereznie. A „Ford”-traktornak az országban nagy jövője van, amit az állandó érdeklődés is igazol, amit a kiállítás látogatók tanúsítanak a kiállítás iránt.

John Fowler & Co gőzekegyár budapest-kelenföldi telepe, mint mindig, most is vezérszerepet játszik a gőzekegyártás terén és az ideai kiállításra a kiállított gőz-talajművelő eszközök nagyszertűségével tűnik ki. Nevezetesen kiállított egy 6 méter munkaszélességű ruganyfogyó kultivátort, mely egy tarlóbantánál, mint tavasszal és ősszel vetőfegy élőkészítő munkálatoknál kitűnően bevált; ezen eszközök Magyarországon több mint 100 darab üzemben van és a cég ezen kultivátorból az utolsó hetekben az ideai tavaszra, amidőn ezen eszköz a mostani abnormalis száraz tél után a talaj vetés előtti megmunkálásánál a gazdának nélkülözhetetlen segítsége; már több darabot adott el. Továbbá kiállított egy tizbarázdas hántó-ekét, egy négybarázdas melytől ekét általában, egy öt-hatbarázdas közepmely ekét stb. Ezen talajművelőeszközöket a cég budapest-kelenföldi telepe gyártja, hol állandóan raktáron tartja gőzekeinek alkotórészeit is. A nagyarányú kiállításnak nagy volt a sikere.

Ganz és Tarsa-Danubius Gép-, Vagon- és Hajógyár R.-T. Budapest a tenyészállatvásár gazdaközönségének az általa gyártott gépek közül ez alkalommal is olyanokat mutat be üzemben, melyek gazdaságokban eddig is a legmegfelelőbb energiatörzásoknak bizonyultak. „Am” típusu motorai benzín-, benzol-, petróleum- vagy faszéntüzeléssel egyaránt a leggazdaságosabban üzemben tarthatók s bármilyen munkagépek hajtására használhatók. Különös figyelmet érdemelnek a cég által gyártott, dinamóval közvetlen kapcsolt motorok, mely aggregátumok, gazdaságok, kastélyok stb. világítására kiválóan alkalmasak, valamint a centrifugál- vagy turbínaszivattyúkkal kapcsolt motorok, melyek öntözési vagy vízellátási célokra jelenleg a legmegfelelőbb gépek. A szállítható benzínmotoros kőfűrészes egyszerű kezelésű és nagy teljesítményű fogva bérfavágásra különösen bevált. A gyárnak a vásáron levő megbízottja mindennemű felvilágosítást és költségvetést készíttel ad az érdeklődőknek.

Hahn Artur és Tarsai (Üllői-ut 52. b) mint a világhírű ford-gyár 1910. óta, tehát mintegy 15 éve autorizált képviselete a tenyészállatvásáron a nagyszerű Fordon-traktoroknál szerepet mindenféle munkaeszközzel kapcsolatban, cséplőgép hajtására is felszerelve. A cég minden gazdát

érdeklő kiállításában a híres Lanz-daralók, tejgazdasági eszközök és egyéb mezőgazdasági gépek is szép feltűnést keltenek.

Harangkiállítás. A Harangművek R.-T. a múlt évi tenyészállatvásáron elért nagy sikeren felbuzdulva, a vásárra feljövő vidéki közönség részére ezidén egy „F” hangú 800 és egy 470 kg. sulyu „C” hangú harangot állít ki, melyeket a kaposvári református egyház rendelkezésre gyárt, valamint a Szegedföldi Központi Róm. Kath. Egyház részére gyárt 240 kg. sulyu „C” hangú harangot. A harangok pompás összhanga, valamint azok külső kiállítása nagyon tetszett a vidéki gazdáknak, kiket a Harangművek R.-T. kiállítását különösképpen érdekelt. A Harangművek R.-T. tisztviselője a gazdák kérdéseire kijelentette, hogy a harangrendelés megkönnyítése végett díjtalanul szakértőt küld ki vidékre, hogy az új harang a meglevőkkel összhangban legyen.

A Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth-cég (VI., Vilmos császár-ut 57.) impozáns kiállítása messze kimagaslik a résztvevők közül. Mint minden évben, az idén is számos újdonságot mutat be gazdaközönségünknek, melyek a technikai újítások alkalmazása által végeredményben a mezőgazdasági többtermelést fokozzák. Első helyen kell említenünk a Robur-nyersolastraktorokat, melyek kétféle nagyságban — 15 és 20 HP — készülnek. Ezen traktorok a hazai viszonyok legmesszebbmenő figyelembevételével szerkesztettek és úgy nagy-, mint kisgazdaságban minden célra — szántás, cseplés, öntözés, vontatás, stabil-üzem — felhasználhatók. Fogaskerék-meghajtású gőzmagajárók, kombinált vetőgép, Creno-daraló mind egy-egy újdonság, melyek a mezőgazdaság érdekeit szolgálják. A cég által bemutatott Lanninger-rendszerű esztétizáló-berendezésnél különösen ki kell említeni a teljesen egyenletesen szőró, igen nagy teljesítményű porlasztó-róza és a csővezetékek összekötésére szolgáló igen szélesre megoldott gyorskapcsoló. Az összes kiállított gépeket üzemben mutatja be a cég, mely iránt a gazdák óriási tömegei nagy érdeklődést tanúsítanak.

A Kemna I. breslaui forrógézek különlegességi gyár, budapesti fiókja, Vilmos császár-ut 51., telefon 91-21, megint jelentékeny részt vesz az ideai gépkiallításával kapcsolatos tenyészállatvásáron. A gyár kiállít egy használt, de breslaui törzsgyárban a legalaposabban kinyitott 20-as Kemna forrógézekészletet, valamint egy legmodernebb szerkezetű különösen erős HB jegyű 4/6 vasu kombinált mely és sekély ekét, egy nagy és egy kis kultivátort, hozzávaló tárcsás és szögös boronátgökökkel. Ezekre a kultivátorokra külön felhívjuk a gőzeke-talajdonosok figyelmét, mert tarlóbuktatásnál és mag alá való szántásnál teljesítmény és minőség dolgában olyan munkát produkálnak, amelyet semmiféle más talajművelő eszközzel elérni nem lehet. A figyelemreméltó kiállítást különösképpen rögtörhengerek és különböző rendszerű általajtrakkal és ekevasakkal felszerelt különböző eketeket egészítik ki. A Kemna-cég impozáns kiállítása nagy mértékben hozzájárult a tenyészállatvásári gépkiallítás teljes sikeréhez.

Kolhanyi Testvérek szügyártók és nyergesek (IX., Viola-utca 48.) kiállításra a résztvevő kisipar között nagy feltűnést keltett. A céget a hazai gazdaközönség országsszerte jól ismeri, kiállításra iránt nagy érdeklődést mutatott. A kiállított szépségre és minőségre egyaránt elsőrangú löszerszámok, lámpolási cikkek és szügyártókelekkel igazolják a cég évről-évre fokozódó fejlődését. Kolhanyi testvérek cége iránt a gazdaközönség ma már a legteljesebb bizalommal viseltetik, gyártmányait kedvelik és a cég igyekszik is, hogy vevőközönsége legteljesebb megelégedését kiérdemlje. A cég jó hírét igazolja az is, hogy a gazdák nagy tömegei ismételtelen több és több rendeléssel keresik fel a céget.

Ligo Mezőgazdasági és Gépkereskedelmi R.-T., Budapest, V., Alkotmány-utca 31. cég tekintélyes és különösen figyelemreméltó kiállítását közvonzellal a főbejárattal szemben van. Legnagyobb érdeklődést a WD-láncfalpas traktorok kelik fel, amelyekből egy kisebb, 25 lóerős gép van kiállítva. Ezen traktorok legelsősorban a mezőgazdasági munkálatoknál találunk alkalmazást, ahol függetlenül az időjárástól, a legzárabb talajtól kezdve a legnehezebb talajig, hegyes-völgyes területeken is, egyformán jól használhatók. A talajművelési munkálatokon kívül ezen gépek ugyanolyan kitűnő eredménnyel dolgoznak az erdőgazdasági és a nehéz szállítási munkálatoknál. A reakció szerelt szüjtárcsaberendezés pedig lehetővé teszi a traktorok felhasználását úgy cséplőgépek, mint más erőgépek meghajtására is. Ezenkívül ki van állítva még egy 80 lóerős merevrendszertű WD-motoroske, amely gépet a gazdaközönség még békeidőből jól ismer. Fenti gépek a legnevesebb német gyárnak a Hannoverische Maschinenbau A. G. Hannover, röviden „Hanomag” készítményei. Ugyanítt láthatók még a hírneves német „Gebrüder Kberhardt” Ulm-i gyár vontató-ekéi. Mint a „Deutsche Werke” vezérképviselete kiállít még a cég két cséplőgépet és egy fűkaszálot a legmodernebb elsőrendű kivitelben.

A Magyar Általános Tőzgepipar R.-T. (V., Mérék-utca 4.) egy tőzgeggel fűtött 10-es Magyar Állami Gépgyári gőzeséplő garnitúrát tőzgeggel üzemben tartva mutat be. Különösen érdekelheti ez a dunántúli gazdaközönséget, mert ott a tőzgeztüzelés, amely különös berendezés nélkül is bármely lokomobilon alkalmas, például a nagykanizsai körzetben la szénnel szemben 60%, lla barna szénnel szemben 39%, tüzfával szemben 77% megtakarítást biztosít a gazdának. A bemutatott lokomobilon a Papp-féle betéttel is fel van szerelve, amely az olcsó tőzgeztüzelés költségeit további 20%-kal csökkentli. Cséplési tőzgeg vagontételekben a r.-t. központi irodájában V., Mérék-utca 4. szám alatt szereshető be, kisebb mennyiségben pedig egyes kisebb dunántúli gőcpontokban is kapható lesz, hogy a kisebb fogyasztók részére is könnyen hozzáférhetővé váljék.

Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának vezérigynöksége (V., Vilmos császár-ut 32.) mint minden évben, úgy ezuttal is nagyszabású kiállítás keretében mutatja be az összes mezőgazdasági munkálatok elvégzésére szolgáló kitűnő gyártmányú gépeket és eszközöket, melyek a gazdaközönség körében kizismertek és a kiállítást látogatók tetszését a legnagyobb mértékben megnyerték.

Mezőgazdasági Öntöző R.-T. (Budapest, Kossuth Lajos-u.4.) a Német Phoenix esővezeték-betéti vállalatot képviselte a tenyészállatvásáron, a cég az általánosan és nálunk is előnyösen ismert Phoenix szab. permetező-, öntöző- és mester-

séges esőkeszüléket gyárt. Ezen berendezések pmpásan egyúdnású illenek, vízelosztásuk teljesen egyenletes és a talajt a legjobban megpuhítják. A csövek hidegen hengerelt acélból gyártanak és a legnagyobb nyomásnak is ellenállanak anélkül, hogy belátható időn belül tönkremenének. A Phoenix öntöző-permetezők teljesítménye velekszik minden más rendszerű permetezővel, mert egy motor és egy szivattyú képesek egy olyan berendezést üzemben tartani, amelyik havonként 350 holdnyi területen 49 mm-es csapadékot igényel. Magyarországon 20-25 uradalomban van üzemben a Phoenix-berendezés, ahol a leggyönyörűbb természetrendményeket értek el. Így többek között burgonyával bevetett öntözőterületen 220 q, cukorrépánál pedig 250 q volt a terméshozadék. A nagyszámu érdeklődőknek és a gazdaközönségnek a cég szívesen szolgál szaksszerű felvilágosítással. A kiállításnak egyébként igen nagy sikere volt, az üzemben bemutatott öntözőberendezéseknek állandóan sok volt a nézője.

A Neumayer-traktorok. Iruisművek. (Podmaniczki-u. 21.) A folyton fokozódó kereslet folytán ma már nagy tömegben vannak gyártás alatt s ennek folytán a gyárnak módjában áll ezen traktorokat rendkívül előnyös árban szállítani. A traktorok 2 nagyságban készülnek és p. 25 és 45 lóerővel. A Neumayer-traktorok kiválóságát minden illetékes hazai és németországi szaktekintély egyértelműen elismeri és hangsúlyozza. A traktor bemutatójáról K. Herdiczka tanár most megjelent „Modern traktorok” című könyvében írja: A „Neumayer-traktor biztos üzemű, csekély fogyasztású, legelsőminőségű anyagból készült, hosszú élettartamu szántógép. A szerencsi szántógép bemutatón ez volt az egyetlen gép, mely nehéz viszonyok között is kifogástalan munkát tudott végezni. Fölénye az ott megjelent többi traktor felett szembetűnő volt”. A traktor próbamunkája iránt a gazdaközönség igen élénken érdeklődött, ugyszintén az irus-művek egyéb gyártmányai a közkedvett Irus-daralók és őrlőmalmok iránt is.

„Saturnus” műszaki és kereskedelmi R.-T. (Rudolf-tér 1.) kiállításra az állatvásáron látható szokásos gépeken és mezőgazdasági eszközökön felül egy korszakalkotó, szűzációnos új látványvaló lepi meg a közönséget: a tűzálló festékekkel. Amit a tenyészállatvásári nyilvános próbákban mutat be a „Saturnus” a tűzálló festékekkel, az valóban csodálatos, jelentőségében kiszámíthatatlan és annyira elragadja a szemlélőt, mint a mostani technikai felfedezéseknek bő korszakában egy más találmány sem. A tűzálló festék tulajdonság egy minden más festékhez hasonló anyag, melynek fira való festése által a fa a legteljesebb mértékben ellenálló a legemésztebb tűz hatásának. Alkalmazása épp ily egyszerű, mert minden színben előállítható és az eddigi festékanyagokat talán még felül is mulja. Ez óriási fontosságú találmánynak sikere az egész világon bizonyára a legnagyobb lesz. A „Saturnus” kiállításának egy másik látványója a Féli-féle 35 lóerős francia gyártmányú traktor, melynek a gazdaközönség magyarországon nagy jövőt jósol. A cég egyéb mezőgazdasági gépeit és eszközeit az ország gazdálkodói igen jól ismerik. Legjobb gyártmányú gépei és eszközei nemcsak az országban, de külföldön is a legnagyobb keresletnek örvendenek, ami lehetővé teszi a cég céltudatos munkáját a mezőgazdasági többtermelés érdekében.

Schlick-Nicholson Gép-, Vagon- és Hajógyár R.-T. (VI., Váci-ut 45-47.) Magyarország legrégebb mezőgazdasági gépgyára a tenyészállatvásáron régi jó hírnevéhez méltó kiállítással szerepel. Közismert kitűnő gépei közül egy cséplőgarnitúrát, egy a gyár szabadalmát képező szántógépet és a használatban kitűnően bevált „Nemzeti” páratlansorú és „Gloria” párossorú vetőgépeket állít ki minden nagyságban. Ezenkívül egy kis gőzmagajárót, melyet olcsó áránál fogva kisebb gazdák is megszerezhetik. Mint halljuk a gyár összes ilyen ez évben elkészülő magajáró lokomobilonja el lettek adva. Egyébként megállapítható, hogy a most alkalmazásban levő sok gyorsfordulatu motoros meghajtóerők között a gőzgep eddigleg gyakorlatban legmegbízhatóbbnak bizonyult, amit semmiféle más gép kiszorítani nem tudott. A cég kiállításával bizonyítja a technikai felkészültségét, melyel a magyar mezőgazdaságnak sok szolgálatot tehet. A kiállítás iránt állandó nagy az érdeklődés.

Stanga József tejgazdasági, gépkereskedelmi és műszaki iroda (IX. ker., Ráday-utca 26. sz.) kiállításra méltó feltűnést keltett. A cég tejgazdaságok, szövetkezetek és magánosok részére szükséges felőzögepeket, kőpököket, vaj- és sajtgártási berendezéseket kézi- és erőhajtásra, valamint szénsavas rendszerű hűtőberendezéseket és bádógrúkat állít ki nagy izléssel és hozzáértéssel. A kiállítás keretében különösen kiűntek a körülbelül 30 évi gyakorlat folyamán legjobban bevált Ramoschl és Schmiedt A.-G. „Westfalia”-i gyártmányai. E legrégebb és legnagyobb német szeparatórgyár gyártmányai nálunk szerte az országban legjobban elismerik. Kiszagadakra néve fontosak az olcsó háztartási 40 literes órateljesítményű szeparátorok 1-2 tehénnél bírók részére. A gyártmányok minősége és célszerűsége elsőrangú, melyek a kontinens igen sok kiállításán a legelső díjakat vitték el. A cég legutóbb a világhírű Ahlhorn speciális tejgazdasági és hűtőgepgyár képviseletét is átvette.

Stefánits Janos úri és női cipész-mester (Budapest, IX., Üllői-ut 85.) országsszerte ismert speciálista, méltó feltűnést keltett angol lovaglócsizmáival, gazdasági csizmáival és vadászcipővel. Különösen megcsodáltak egy remekbe készült lakkeszimat, mely József Ferenc főherceg Ötensége részére készült. Ezeket kívül készít a cég női és úri luxus-cipőket a legfinomabb anyagból.

„Volante” Autókereskedelmi R.-T. (VI., Jókai-tér 10.) a tenyészállatvásáron egy cséplőgéppel üzemben tartott „Romeo”-traktort állít ki három vasu eredeti Romeo-ekével. Az utóbbi időben tartott próbászantások igazolják, hogy a már eddig alkalmazott traktorok között az olasz gyártmányok abszolút versenyképesek. A Romeo-traktor az olasz gyártmányok közt is elsőrangú, alacsony fordulatszámú, két févhengerrel, nem hamar pusztuló autómotorral felszerelve. Petróleumüzemű, csekély fogyasztású és kötött talajon is abszolút biztonsággal, nagy teljesítménnyel dolgozó gép. A Romeo-traktor e hó 16-17-ikén Nagyterényben hivatalos szakkörök előtt végezt próbászantást, mely alkalommal 8” mélyen, óránként 1140 négyzetöget szántott fel. A traktor munkájáról a megjelent szakemberek legelismertöbben nyilatkoztak. A Romeo-traktoroknak óriási előnye: összehasonlít-

Most jelent meg! Fontos minden gazdának!

HUTYRA-MAREK: ALLATORVOSI BELGYÓGYASZAT II. KÖTETE

A szervek betegségei

185 képpel és 1 színes műmelléklettel.

Írta: Dr. MAREK JÓZSEF

Allatorvosi főiskolai tanár

Ara 308.000 korona és külön a postadíj.

"PATRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: Rege Karoly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonaosztályának jelentése.) 1925. március 19. Az amerikai piacról érkező hírek az árak emelkedését jelentették és az előző lánnyulást után a budapesti tőzsdén is javult az irányzat. Minimális forgalom után, záratkor a búza és a rozsot 15.000 K-val magasabb áron jegyezték. A terménycikkék piaca üzletelen és csak tengeriben volt némi forgalom. Az irányzat változatlan. Budapesti paritásán kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 76 kg.-os: tisztavidéki 4775-4800, fejmégyei és pestvidéki 4750-4775 K. Buza 78 kg.-os: tisztavidéki 4875-4900, fejmégyei és pestvidéki 4850-4875, rozs 4300-4350, takarmányrpa 3400-3600, sörárpa 4500-4700, zab 3900-4050, tengeri 2300-2350, köles 2500-2600, korpá 2025-2050 K.

Budapesti liszt- és élelménypiac. (Avena Mezőgazdasági Termény- és Állattérkező R.-T. jelentése.) Március 20. Tartott irányzat mellett a tegnapi tőzsdén a következő lisztárak fordultak elő: Duplanullás 7700, nullás 7500, kettes 7300, hatos 6000, takarmányliszt 3000, korpá 2100, egyes rozs-liszt 6000, 75%-os egységese rozs-liszt 5500 K. volt kg.-kint budapesti paritásán, szákkal együtt. Malomárak: nullás 8200, kettes 7600, hatos 6100 K volt kg.-kint.

Budapesti takarmányvásár. Márc. 17. (A székesfővárosi vásárgazdatisztviszok jelentése.) Rétsizéna I. r. ó II. r. ó 80-120, III. r. csomagolásra 40.000-75.000, nádtakarmány száraz 30.000, máharszéna 115.000-150.000, lucernaszéna 170.000-200.000, zabosíkkönyvszéna 125.000-150.000, takarmányzalma (zabszalma: csépelet) 45.000-70.000, alomszalma 40.000-50.000, zsuppszalma 9.000-100.000, zsuppszalma I kéve 3500-5000 K.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Vetőmagosztályának jelentése.) Lőheremag irányzata valamivel lanyhább. A kereslet ölmázról áruban a lefolyt héten kissé enyhült. Nyilvánvalóvá vált ugyanis, hogy Németország saját termése ha nem is egészen, de nagyrészt fedezte a szükségletet. Amerika viszont beszűkítette vásárlásait és mintán Franciaország árúja már biztos kezekben van, ennél fogva ezen momentumok az itteni piacra is kihatással voltak, mert az eladásra kerülő tételek iránt vajmi kevés érdeklődés nyilvánult meg. Lucernamag. Az árak folyton hanyatló irányzatot követnek, amit nagy mértékben előmozdít az, hogy a vidéki kereskedők raktárkészleteiket forrozottan igyekeznek értékesíteni és jóval áron alul dobják a piacra. Amerika nagyobb vételmegbizásokat adott, üzlet azonban kevés jött létre, mivel igen alacsony árakat engedélyeztek. Fehérhere irányzata vontatott és ahogy megmozdulnak a készletek, melyek az első kéz tulajdonában vannak, úgy az ársökkenés itt is elkerülhetetlen lesz. Nyulzapuka. Kereslete igen élénk, bár az árak a héten lényegesen változást nem mutatnak. Baltacim. Az érdeklődés az utolsó napokban csendes maradt. A magas árak a vevőket tartózkodásra kényszerítik. Fűmagvak. Az elmúlt héten ugyan a rossz időjárás miatt erősebb lendületet vehettek az üzlet. Szép időjárás esetén erősebb forgalomra számíthatunk. Répamag. Az árak külföldön való emelkedése a budapesti piacon egyáltalán nem tud érvényesülni, annak ellenére, hogy az itteni készletek már erősen összeszaporodtak. A komoly, szolid kereskedelem az árakat mérsékelte, minnek következtében a kereslet észrevehetően megélénkült. Bikkönyben lanyha irányzat érvényesült. Köles. Üzletkötés az elmúlt héten alig fordult elő. Viktória-borsó. A múlt héten felszínre került barátságos hangulat e héten is érezhető volt, irányzata tartott. Muharmag. A túlsúlyba jutott árúknál, a forgalom teljes szünetelésének sivár képét mutatja. A múlt évi árakkal szemben mintegy 40 százalékkal esett vissza. Tatárka, Kender, Len és Lencse árai változatlanok. Mák ára többszörös változás után szintén csökkent. Bab. A készletek ugyan bőségesek, de már nem oly nagyok, mint az utóbbi időben, mert az árutulajdonosok a nagy pénzzükre következtében igyekeztek készleteiken még veszteség árán is tudni. Megrendelések. A korai tavaszodás iránt gazdáink körében láptál aggodalmak nagyon is beigazolódtek. Az abnormális időjárás megakasztotta a tavaszi munkálatok folytatását. Az üzleti forgalom is egészen az időjárási viszonyok hatásai alatt áll.

Árak nyersáruért 100 kg.-kint budapesti paritásán, minőség szerint, 1925. március 20-án.

Table with 2 columns: Item name and Price range. Includes Bab, fehér; Bab, tarka; Baltacim, jól csirázó; Borsó, Viktória; Bikköny, tavaszi; Cukorcirok; Csibehur; Csillagfürt; Fehérhere; Kendermag; Komócsin; Köles, fehér; Köles, szürke; Köles, vörös; Lencse, kisszemű; Lencse, nagyszemű; Lennmag; Lőbab; Lőheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható; Lőheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható; Lőheremag, nagyaránkamentes; Lőheremag, fehér, ölmázról; Lőheremag, vörös, ölmázról; Lucernamag, nyers nagyaránkás, nem tisztítható; Lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható; Lucernamag, nagyaránkamentes; Lucernamag, fehér, ölmázról; Lucernamag, vörös, ölmázról; Mák; Muharmag; Mustármag; Nyulzapuka; Takarmányrépa; Tatárka.

Table with 2 columns: Item name and Price range. Includes Weni sertésvásár; Csehországi állattarak; Budapesti bőrvásár; Tej és tejtermékek; Baromfi és tojás; Budapesti halpiac; Zöldszeg és gyümölcs; Borpiac; Zürich, márc. 16.; Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 14,59168 papirkorónával egyenlő.

Weni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Állattérkező R.-T. jelentése.) A folyó hó 17-iki, keddi fővásár felhajtása: belföldi zsirsertés 36 drb, hussertés 28, magyarországi hussertés 610, romániai zsirsertés 54, hussertés 1314, jugoszláviai hussertés 385, lengyelországi zsirsertés 11,403, hussertés 20 drb, összesen zsirsertés 11,583, hussertés 2357 darab. Hussertésben a kereslet élénkebb, zsirsertésben csendes, jegyzések: Prima zsirsertés 2'25-2'35, közép zsirsertés 2'20-2'22, öreg zsirsertés 2'10-2'20, szedett zsirsertés 2'05-2'30, hussertés 1'75-2'10, kivételesen 2'15. A folyó hó 19-iki, csütörtöki pótvásár felhajtása 1444 drb volt. Irányzat és árak változatlanok.

Csehországi állattarak. (Magyar Mezőgazdák Állattérkező R.-T. jelentése.) Marhafelhajtás 1738 darab, sertésfelhajtás 3295 drb. Marhavásár irányzata vontatott. Hussertés valamivel olcsóbb, zsirsertés változatlan. Jegyzések: ökör Ia 8-9'50, ökör IIa 7-8'25, ökör IIIa 5'75-7, bika Ia 7-7'75, bika IIa 6-6'90, bika IIIa 5-6, tehén Ia 6'75-7'75, tehén IIa 5'75-6'65, tehén IIIa 4-5'50 zsirsertés 10'50-11'25 hussertés, 8'25-9'25 cK.

Budapesti bőrvásár. A budapesti nyersbőrpiacon az irányzat elcsúszott és kedvelten és vontatott volt, az árak nagyban változatlanok. Fizettek pénteken marhabőrért 14.000-15.000, borjubőrért hosszalábbal 25.000, szombaton marhabőrért 14.000-15.000, borjubőrért 25.000, hétfőn marhabőrért 14.000-15.000, borjubőrért 25.000, kedden marhabőrért 14.000-15.000, borjubőrért 25.000, szerdán marhabőrért 14.500-15.500, borjubőrért 25.000, csütörtökön marhabőrért 14.500-15.500, borjubőrért 25.000. A csigán fejtett marhabőrért 1500-2000 korónával nagyobb árak fizettek. Forgalmi adó külön.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5600-5800, tojshab literje 45.000-56.000, tejfel literje 24.000-30.000, vaj kg.-ja 70.000-120.000, nagyban 70.000-90.000, tehénturó kg.-ja 14.000-18.000, juhturó kilogrammja 36.000-40.000, hazai ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 80.000-90.000, nagyban 60.000-64.000, hazai grói sajt kg.-ja kicsinyben 70.000, nagyban 50.000-54.000, hazai trappista sajt kg.-ja kicsinyben 45.000-50.000, nagyban 32.000-36.000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, drbja 35.000-60.000, tyúk drbja 60.000-100.000, hizott ruca kg.-ja 45.000, hizott pulyka kg.-ja 34.000-35.000, libamáj kg.-ja 80.000-180.000, ludzsír kg.-ja 70.000, tojás drbja 1100-1500 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty Ia kicsinyben 45.000-50.000, nagyban 25.000-30.000, ponty IIa kicsinyben 30.000-40.000, nagyban 21.000-26.000 K.

Zöldszeg és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa 1500-4000, petrezselyem 2000-6000, zeller 4000-8000, kalarabé 3000-6000, vöröshagyma 4000-6000, foghagyma 28.000-40.000, cékla 2500-4000, fejeskáposzta 3000-5000, kelkáposzta 4000-7000, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3500-4000, nagyban q.-kint 290.000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 1400-2400, nagyban q.-kint 135.000, karfiol 14.000-20.000, torma 12.000-40.000, sóska 30.000-50.000, spenót 5000-12.000, champion-gomba 70.000-90.000, alma 7000-24.000, körte 24.000, szőlő 40.000, dió 16.000-20.000, gesztenye 10.000-18.000 K.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete borosztályának jelentése.) Budapest, 1925. márc. 20. A helyzet egyformán lanyha. A bortület teljesen stagnál. Az árak mindig jobban lemorzsolódnak. Most már Malligand fokkonként 600 koronáért törtétek kommerzbör eladások. Jobbjáért iránt egyáltalánban nincsen érdeklődés.

Zürich, márc. 16. (Devizazárlat.) Budapest 0'0072, Berlin 123'59, New-York 518'50, Bécs 73'05, Prága 15'40, London 2483, Páris 26'82 1/2, Milánó 21'13 1/2, Belgrád 8'35, Bukarest 2'52 1/2. Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 14,59168 papirkorónával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. E. F. bérghazdasága. Kizárólag a cselédtörvény intézkedései alkalmazhatók, más idevonatkozó jogszabály nincsen. Szerk. Gy. I. A mezőgazdasági középiskolák kérdésén tudomásunk szerint a kultuszminisztériumban most dolgoznak. Tervezett szerint négy középiskola elvégzése után lehet a mezőgazdasági középiskolába lépni. Hogy az iskolát mikor nyitják meg, nem tudjuk. Erről minden esetre - mivel a mezőgazd. középiskola megnyitása lényeges kultúremény lesz - a hírlapokból is értesülni fog. P. dr. O. F. A kölesmag őske ellen mosással kapcsolatos nedves csávázás alkalmazása ajánlatos Higosan-nal vagy Uszulon-nal, esetleg Formaldehyd-dal. Ajánljuk a M. Kir. Növényélet- és Körtani Allonástól a "Hogyan és mivel csávázunk?" c. kiadványt megszerezni, amely a részletekre is ad felvilágosítást. D. Bérghazdaság. Juhok fülbélyegzését olyképen kell végezni, hogy a fülbélyegzővel (tetoválóval) ejtett számbeket illetve jeleket azonnal a tetoválás megtörténte után (a még vérző sebet) spiritalból és koromfeketé (kínusz) vagy vonyefekete név alatt ismert anyagból készített festékkel erősen be kell dörzsölni. Ügyelni kell, hogy a spiritalból és az említett festékek valamelyikéből készített keverék egyenletes, sűrű (pépszerű) legyen. Az ilyen módon fülbélyegzett állatok jelzése hosszú éveken át megmaradnak. A jelek könnyű leolvashatósága és megmaradása érdekében fontos az is, hogy a bélyegzés a fulnek belső csapuz (szőrmentes) helyén történjen. K. I.

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-EKÉK, FORD-AUTÓK ÉS ALKATRÉSZEK azonnali szállításra kaphatók: ANTAL JÁNOS és TÁRSA "FORD"-gyárak autorizált képviselője Kaposvár, Fő-utca 22. szám

H. A. Tudunkkal a kérdézt lap megszűnt.

P. G. Nagykőrös. A jövedelem helyes megállapítására a leltározáskor meglevő szénának és szalmának a felvétele helyes. Különösen helyes 1-1 év jövedelmének a kimutatására, mivel egyik évben igen sok szalma és széna termelt, míg a másik évben nagyon kevés, már pedig abban az évben, amikor sok széna és szalma termelt, akkor ebből kifolyólag a jövedelem a múlt évvel szemben, amikor kevés volt a széna és szalmatermés, fokozódik, viszont a másik évben, amikor az év elején a leltárban sok a szalma és a széna, évvégi leltárban pedig kevés a szalma és a széna, ez mindenesetre jövedelemcsökkenést mutat az illető esztendőre. A jövedelemnek helyes kiegyenlítésére tehát az elméleti igazság azt hozná magával, hogy a széna és szalma is értékeltessek. Cél-szerűség szempontjából azonban el is maradhat a széna és a szalma felvétele évről évre, mivel végeredményben a széna és szalmának értéke mindenkor a pénzbevitelben jut kifejezésre, akár haszonállatállomány, akár tenyészállatállomány használja is azt fel. Jövedelem- és vagyonadó szempontjából, akár elmarad a széna és szalma felvétele, akár nem, lényeges befolyást a jövedelemadó alapjára nem gyakorol.

As OMGE. könyvkiadóvállalat kiadásában legújában megjelent: **Takarmányozástan** 8. javított kiadás. Írta: **CSELIK ISTVÁN** Ára 84.200.- K és postaköltség. "Patria" r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Közteltek)

Hirneves Szent Egydy-i GŐZEKEKÖTELEKET

legelsőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:

Magyar Béla
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.
Telefon: 44-47 7139 Telefon: 44-47

TENYÉSZÁLLATVASÁRON

(1925. március 21-23.)
Üzemben látható

szab. önműködő **A-S** hűtő- és jéggyártógép
Egyetlen létező hűtőgép, melynél

nincs közlése! nincs utántöltés!
Gellért Ignác és Társa R.-T.
Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: 12-91
Wien, III., Kegeligasse 27.

Szőlőshöz **CSEPEL**

Gyümölcsfához **ARBOR**

Burgonyához **PAX**

Gyártja: **WEISS MANFRED**
ACÉL- ÉS FÉMŰVEI R.-T.
CSEPEL 7173

Részletes árajánlattal készséggel szolgál és kívánatra vételkötőzettségek nélkül díjtalanul a helyszínen bemutatja

AGROGLOBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. sz., 1. em.
Telefon: József 153-54, József 153-76, József 125-79

Saborsky Ede és Társa

Budapest - Wien

szarvasmarha-, sertés-, borju- és juhbizományosok

IRODAK: Bertóvárosi, telefon: József 18-30
Marhavágóhíd, telefon: József 18-89
Sárospatak, telefon: József 44-17
WIEN IRODA: III., St. Marx, telefon: (interurban) 22-81
Küldemények címszó: Budapest-Marhavágóhíd
Budapest-Sertésváros
Wien, St. Marx
DUTALAN VÁSÁRI JELENTÉSEK 1023

Ulrich B. J. Budapest VI., Vilmos császár-ut 31.

Telefon: 128-07, 126-05, 126-09, 126-10 és 126-11.
Telefon: Interurban 68-17.

Nagy raktárt tart mezőgazdasági, ipari és bármely más célra kitűnő szerkezetű centrifugál és magasznyomó turbinaszivattyúkban

magas hatásokkal, villamos- és gépüzemre.
Ontóberendezések részére **SZIVATTYUMŰVEKET** szabadalm. speciális szerkezettel, nagy szállítóképességgel

Mélyfurású oszlopok részére
Bármilyen szivattyú-szerkezetet kézi, gépi vagy járgányos meghajtásra készítenek részére.

Állandóan raktáron vannak:
kézi- és lőfogatu tűzfecskendők, furócsövek, forracsövek és lokomobilcsövek
kovacsolt- és öntöttvas vízvezetési csövek.

Nagy raktár
fürdő-, klozet- és mosdóberendezésekben sárgaréz-, fém- vagy vasfém vízvezetési, gőzszelvényekben, öntöttvas lefolyó, drainage-kőanyag- és ólomcsövekben.

Selejtes kovacsoltvascsövek kerítések és védőkorlátok részére.

GŐZEKE

részleteket mindenféle gyártmányú gőzekekhez készít és szállít precíz kivitelben, acélfogaskerekeket, fémosapágyakat, tűzszekrényeket, ekevasakat stb.

SODRONYKÖTELEKET

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON. 7127

SCHILLINGER MIKSA

Zsák és ponyva kereskedés és kölesönzés

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

Gőzekekötél

elismert legjobb minőségben kapható:
HEGEDŰS JOZSEF okl. gépészmérnök
Budapest, IV., Pappnövelde-utca 1. sz.
TEL.: J. 154-04 és J. 70-97 1574 Sörgöncym: HEGEMON

POSNANSKY és STRELITZ
asszalt, fémszéllemez és kátrány-vegytérmelegítő, Pesterzsébet
Városl. iroda: Budapest, V., Lipót-kört 27.
Telefon: 28-29, 32-33. ajánl:

"PERMANIT"
KÜLÖNLÉGES BŐRFÉLDÉLMEZT legjavítottabb lefűzőanyag. Kátrányos fedélmezt, műi aszfaltmezt, fűszigetelőmezt, carbolineumot, carbolsavat, carbolport

"FERROFIX"
ROZSDAVÉDŐ FESTÉKET
lény. Tetőfedéseket szigeteléseket

Szénát és szalmát

préselve vagy lazán, teljes vagonrakományokban szállít legelőcsőbb napi áron:

Böhm Arnold
takarmány- és terménynagykereskedő
Budapest
VII., Vörösmarty-utca 20. sz.
Telefon: József 41-81 7109

Istállóablakot, magtárablakot
azonnal szállít 7217

FARKAS ÉS TÁRSA
Budapest, VI., Lehel-utca 8. Telefon: 82-70

Szeszfűzőberendezések, pálinkafűzőüstök, likőr-, cognac- és egyéb szeszipari készülékek, vegyeszeti ipari berendezések saját vagy idegen tervrajz szerint. Alakítások, javítások, éne-zások. Autogénhegesztés. 1654

Szemenyel Lajos és gépüzemeltető
Budapest, IX., Remete-u. 34.

KOMNICK-féle motorekék 45 és 80 HP
KOMNICK-féle kettősrendszerű gőzekék
MacLAREN-féle magánjáró és kettősrendszerű gőzekék
FORDSON-traktorok, OLIVER-ekével,
HAWA-traktorok, cséplők, fűkaszálók,
SKODA-tejszeparátorok, kis ekék, kultivátorok, mindenféle gazdasági gépek, műszaki cikkek, olajok 7124

"AGRICULTURA" KERESKEDELMI R.-T. géposztálya
(Fleischl Samu cég géposztálya)
BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 28. Modernül berendezett gépjavitóműhely.

Kocsiarucsarnok Szövetkezet
O. K. N. tagja BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 51.
Az ország legnagyobb kocsiraktára
Állandó kocsikiállítás 7283

Német impothól utántermelt fajtiszta **Weisse Riesen, Deodara, Prof. Wothmann**

burgonya-vetőmagot

előnyös feltételek mellett szállít ifj. **Wilczek Sándor** mezőgazdasági irodája, Budapest, V. ker., Nádor-utca 14. szám.
Telefon: 125-71 7474

GAZDASÁGOK FIGYELMÉBE!

3-soros tengeriültetők, tárcsásboronák

8, 10-es ekék, Losonci Gazdasági Gépgyár gyártmányú vetőgépek, míg a készlet tart, tolóhengeres és kanalas-rendszerű

Kérjen Árajánlatot! 1431 Kérjen Árajánlatot!

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, V., Rudolf-tér 1. sz.

6000 hold...
Szigeti Ba...
BIRTOK...
Bérletek: m...
Külcen hold sz...
Élőadó: Pest...
József 132-78.

A Mi...
Mikod...
vételár

Hosszu hitelre!

CSEPPFOLYÓSGÁZ

(BLAUGAS)

Készen szállított világítógáz

Vidéki kastélyok, lakások, vendéglők legtökéletesebb világítása. — Hasonló fényerősséget tekintetbe véve, olcsóbb a petróleumnál is. — Laboratóriumoknak, kórházaknak, sterilizátorok melegítésére legalkalmasabb

Kezelés nincs! Teljesen veszélytelen! Nem fagy be!

Más rendszerű világítások könnyen átalakíthatók!

Költségvetés, mérnöki leutazás díjtalan!

HEUFFEL SÁNDOR mérnök, cseppfolyósgázgyára

Telefonszám: JÓZSEF 10-97

Budapest, VII. kerület, Rottenbiller-utca 1. szám

Telefonszám: JÓZSEF 10-97

7157

Kölesönök földbirtokosoknak
6000 holdon felüli birtokokra 10 milliárdtól előnyös feltételek mellett rendelkezésre állanak.
Szigeti Bankház, Budapest, V., Hajnal-utca 8.

BIRTOKOK, BÉRLETEK:

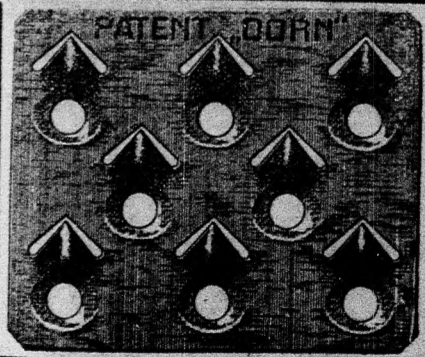
Bérletek: Szatmárban 200 hold 4 szobás urilakkal, Allobonához 8 km., 8 évre 90 kilogrammért. Veszprémben 1000 hold 5 szobás lakással nyolcvan kilóért. Kilenec hold azúró, gyümölcsös, 3 szobás butorozott lakással, feltermeséért. Békésben 7 évre 125 kg. búzabéért.

Eladó: Pest megyében 240 holdas erdőbirtok, kitűnő vadászati gyümölcsösben, 5 szobás urilakkal, két milliárdért. Budapesttől 60 km.-re esik 225 holdas I. o. fekete homokbirtok 9 szobás urilakkal, három milliárdért. Esztergomban bekerített 4 kat. hold szántó, gyümölcsös, legmodernebb emleletes 3 szobás mellékhelyekkel. **FERENCZY JÓZSEF, Budapest, VIII., Múzeum-körút tiz. Telefonszám: József 132-73.**

PERMETEZŐK
kémperecek, szénkéngeszék, alkatrészek, gummisszelepek és tömlők állandóan raktáron. Minden fajta gépek javítása. 7405
KIRÁLY ALAJOS utca
KIRÁLY SÁNDOR
első magyar szőlőgazdasági gépgyár, Budapest, VI., Felsőerdősor 6.

MODERN
Transzmisszió
tengelyt, gyártáskészen álló, függő- és falasapágyat, szíj- és kőtélkorongokat, tengelykapcsolót szállít:
Abeles Emil transzmissziógyár
Budapest, V., Váci-ut 88. Telefon: 24-41 és 98-32
Bérgyőzeim: Baros 1843
Teljes készletű gépek torzvaszó és szerelése

CEMENTIPARI GÉPEK
ÉS FORMÁK
SZÁNTÓ és BECK
MÉRnök GÉPGYÁRÁBAN
BUDAPEST, X., GYÖMRŐI-UT 76-78. SZ.
Telefon: József 60-88, József 90-34 1430
Kérjen árajánlatot

A legtökéletesebb cséplés és legkisebb cséplési szemvesztés a szab. „DORN”-féle lemeztörekrostával érhető el!

45.000 dbt. szemben egész Európában. MÁV, Hofherr, Nicholson használják. Jelenleg 161 MÁV-géphez megrendelve. 500 keresztbuzából hivatalos próbán 247 kg.-ot takarított meg a furostával szemben. Nem vetemedik, nem repedezik (mint az utánszál), eldugulás lehetetlen, könnyen szerelhető a régi rájárással, nyelvet minden gabonához könnyen alakíthatók, tartóssága örökös. Árát a megtekintéssel 2-3 nap alatt kikeresel. Azonkívül búza-, árpa-, rozs-, zab-, pelyva-, por-, repec-, herc- stb. rostalemezekt. Jutányos, gyors és pontos szállítás teljes felelősséggel. Utánzatoktól óvakodjunk. 7331

DORN JÓZSEF szab. rostalemezgyára, BÉKÉSCSABA
Szállítás augusztusi búzahitelre is!

A permetező
lelke a szelepi.
Ha biztos akar lenni abban hogy jót kap, ügyeljen a
Vulkán védjegyre.
Vulkán szelepek, Vulkán tömlők
mindenütt kaphatók.

A Mikosdi Magnemesítő Uradalomban tőkiválasztás utján éveken át nemesített Prof. Wolthmann-féle
vetőburgonyát
Mikospusztai állomáson vagonba rakva, vagy helyt átvéve métermázsánként napiár + 50% árban ajánlunk. Megrendelések a vételár előzetes befizetése mellett **Zalavölgyi Iparművek Részvénytársasághoz, Zalaszentgrótra** intézendők.

Aloplátva: 1899. Számos kitértetés

KÖZPONTI KÁLYHÁK

(Meidinger caloriferesek)

3-4 szobás lakások, családi házak és villák fűtésére kaphatók:

KOCH JENŐ

kályhagyárában

Budapest, VI., Szondy-utca 53.

TELEFON: 8-69

Nemcsak új, de meglévő épületekbe is elhelyezhetők a központi kályhák.

A fűtésberendezési terv és költségvetés díjtalan

A legkötőbb

viz- és trágyalésvivattyú

Nagy teljesítmény! Perconként 300 liter!
Nem fagy be! Nem dugul el!
Nem rozsdásodik! Kezelése egyszerű!
Határolatlan tartósság! Csakoly erőszükséglet!
Próbára is szállítjuk! - Gyártja:

Kohn és Társa, Szombathely

Megtekinthető a tenyésztőállomásán: DÉNES R. R.-T.-nál.

DUKES ÉS HERZOG

alapított 1873-ban

Budapest, V., Zoltán-utca 6.

Telefon: 88-99, 122-74

Galgóc Pozsony Dunaszerdahely Mezőgazdaság és keményítőgyár Dunaszerdahely

A JÖVŐ MŰTRÁGYÁJA

a rhenania-foszfát

25-30% ammonicitratban oldható foszforsav-tartalommal, szemben a thomassalakkal, mely csupán 16-19% citromsavban oldható foszforsavat tartalmaz;

szuperfoszfát, kálió, kénsavas ammóniák, méznitrogén, olajpogácsák és mindenféle erőtakarmányok

Meghívó

a Kálmán-téri Vizsgálóintézet R.-T. 1925. március hó 25. napján d. e. 10 órakor az intézet helyiségében, Budapest, IX., Kálmán-tér 10. sz. a. megtartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1924. évi üzleti év eredményéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadások megvizsgálásáról.
3. Az igazgatóság indítványa a mérleg megállapítása tekintetében.
4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése tárgyában.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
6. Az alapszabályok 9. pontjának megváltoztatása.
7. Esélyleges indítványok.

Budapest, 1925. március 18.

Az igazgatóság.

Méregszámja 1924. december 31. Vagyton: Pénztár-száma 827.983 K. Berendezésszáma 46.234.429 K. Teher: Alaptőke száma 3.040.000 K. Folyószáma 40.004.899 K. 1923. évi nyereség 222.082 K. 1924. évi nyereség 3.505.431 K.

Eredményszámja 1924. december 31. Veszteség: Adó-száma (társulati és kereseti adó 4.090.470 K, forgalmi adó 7.351.391 K) 11.441.861 K. Költség-száma 410.510.809 K. Leírás-száma 2.951.133 K. 1923. évi nyereség 222.082 K. 1924. évi nyereség 3.505.431 K. Nyereség: Vizsgáló-Zárszáma 420.929.788 K. Inhabitoriums száma 8.260.525 K. 1923. évi nyereség 222.082 K.

Igazgatóság: **Dr. Mandler Ottó** Mandler Leó
Felügyelő-bizottság: **Mandler Gyula** Schwartz Gusztáv
Wiener Zsigmond

Tenyésztőállattelep, Budapest, VI., Bibor-u. 12.

Állandó friss fejős, borjas és magas hasas bel- és külföldi fajtehenekből. Kiallítás Prima bontású gazdáknak beközelítésre hitelre adnak el tenyésztőállatokat. Ugranyói „Drótos” (apja Szigóvár, anyja Carina) számtalan versenyen nyert mén fedez. (Telefon: József 21-65) 7483

Székesfehérvári m. kir. áll. méntelepvezetőég I. sz. osztálya, Székesfehérvár

Árverési hirdetmény.

A székesfehérvári m. kir. állami méntelepvezetőég állományából folyó évi április hó 1-én délelőtt 10 órakor Székesfehérváron, a méntelepi laktanyában, az alább megnevezett ménék, illetve herélték (lovak) lesznek nyilvános árverésen, az ár azonnal lefektetés mellett, eladva.

LEJZ.	neve	neme	apja	anyja	kora	színe	magasság
746	Gödöllő-16	mén	Nónius-4-XXIX-5	Nónius-Tartár-3-3	16	sötét pej	163
720	Neopolitanó-XI-3	mén	Neopolitanó-XI	Conversanó-XII	6	szürke	157
477	Draga-Nónius-9	herélt	Draga	Nónius-XXIII	10	piros pej	164
56	Incitató-IV-2	herélt	Incitató-IV	Favory-XII-8	8	alvászöld	155
502	History-2	herélt	History	Kozma	16	ércsárga	172
111	Előszállás-6	herélt	Darázs	Ilona-VI	8	sötét pej	168
66	Ulan	herélt	Martagan	Ugly Fall	13	geszt. pej	168
384	Sárvár-6	herélt	Furiózó-XXVI	Nogat-1912	6	vil. geszt. pej	162
706	Ozora-5	herélt	Bonomodó	Korhely-I	10	piros pej	169

Székesfehérvár, 1925. évi március hó 10-én.

Becsey Lajos
Igazgatóság igazgatója
VI. roska.

„AGROTECHNIKA“

MEZŐGAZDASÁGI GÉPTECHNIKAI TANÁCSADÓ ÉS SZERKEZTÉSI IRODA

Foglalkozik minden, a modern mezőgazdálkodás műszaki részét illető és technikai természetű feladattal.

Vállalja a következő munkákat:

Mezőgazdasági gépek konstrukciója és konstruktív átalakítása magánosok és gyárak, valamint enemi műhelyek részére; ilyenmő műhelyrajzok és kalkulációk készítése.

Teljes mezőgazdasági műszaki üzemtervek készítése és keresztülvitele. Mezőgazdasági géptechnikai találmányok szakszerű kidolgozása.

Mezőgazdasági gépek és eszközök felülvizsgálata és karbantartási szavatosság mellett.

Mezőgazdasági üzemek gépészeti és műszaki berendezéseinek jókarbantartása évi általánypólapon, szavatosság mellett.

Tanácsadás mindenmő mezőgazdasági géptechnikai ügyben.

Mezőgazdasági műszaki üzemanyagok vizsgálata és kipróbálása.

Mezőgazdasági műszaki üzemek állandó irányítása és vezetése.

Mezőgazdasági gépkisérletek és próbak végzése.

Speciális ág:

Motorikus talajművelő eszközök konstrukciója, átalakítása, javítása, felülvizsgálata, kipróbálása, vétele és eladása és tanácsadás ezekben az ügyekben.

Gépkészítő vizsgákra való előkészítés, kiváló szak-tanár által.

Minthogy semminemő gyárban vagy vállalatban nem vagyunk érdekelve, minden munkánkban a gazdákönnség érdekeit abszolút pártatlansággal és lelkiismeretességgel szolgálhatjuk, ami egyedül célunk!

Irodánk elismert szaktekintély vezetése alatt áll.

Cím

„AGROTECHNIKA“
Budapest, IX., Erkel-utca 19., I. 2. Telefon: József 101-87
Irodai órák: hétfő, szerda, péntek d. u. 3-6-ig, vasárnap d. e. 11-1-ig

Hungária-drótfonatok

a legelőcsőbbak és legtekélyesebbek. 7184

Egyedüli gyártója:
Haidekker Sándor R.-T.
sodrony-, szövés-, fonat-, kerítés-, vasbutor- és láncgyár
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/B.
Fők: Botán, II., Fő-utca 58.
Képzett igazs és berendezés
Kátrányozott fűtődrót alkalmi áron.

OLVASSA a „Köztelek Olvasó Könyvtár“-t. - Kapható a „Patria“ r.-t. gazdasági szak-könyvtárában Budapest, IX. Üllői-ut 25. (Köztelek)

Eladó dunántúli nagy birtok.

Teljesen 2540 kat. hold, ebből 1524 hold szántó, többi erdő, rét, legelő, szőlő, kert. Földök nagyrésze prima. Két rasuti fővonal és nagy város közelében. 30 szobás emeletes kastélyval, körülötte 6 holdas park. Eladásnál megbízott elme kiadóban „Dunántúli 7451“ cím alatt megtekinthető. Az illető több kisebb dunántúli birtok eladásával és bérbeadásával is megbízva. 7451

16-os KEMNA

gőzekegarnitúra

talpvezetővel, 6-os ekével, kultivátorral és teljes felszereléssel, teljesen hibátlan, üzem-eladó. A gép bármikor megképes állapotban eladó. tekinthető. Érdeklődéseket „Alkalmi vétel 7465“ jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja. 7465

Gazdák figyelmebe!

Angol lovaglócsizmák, vízhatlan gazdasági csizmák, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legelőcsőbb árban megrendelhetők

Stefanits János
cégnél 7328

Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtokon folyó évi március-április hó folyamán eladásra kerülnek a következő tavaszi vetőmagvak:

mohar 550 g, lucerna 100 g, tavaszi búkköny 250 g, réti bevert fűmag 150 g, mők 40 g

Az ára napi ár: a vevő szakjaiban Mezőhegyesen vagonba rakva előzetes készpénzfizetés ellenében, kisebb tételekben is.

Felvilágosítást közvetlenül a ménesbirtok igazgatósága ad.

Mezőhegyes, 1925. évi március hó 10-én.

7472 **Az igazgatóság.**

„RATIMORS“

a legmegbízhatóbb patkányirtószer

A gazdákönnség köréből beérkezett kérelmeknek és megnyilatkozott kívánásoknak megfelelőleg, hosszú időn át kísérleteztünk olyan patkányirtószer előállításával, amely rendelkezésének megfelelő, a patkányokat tehát kipusztítja és az anyag egyéb állatra nem mérgező hatású. Célunk elérhető, a befejezett kísérletek abszolút eredményeknek bizonyultak és emiatt fogva a **RATIMORS** patkányirtószer a mai naptól kezdve forgalomba hoztuk.

A **RATIMORS** folyadék, amely a használati utasítás szerint használandó fel. Egy üveg, amelynek tartalma egy liter anyagnak felel meg, ára 100.000.- koronás. Megrendelhető a 7198

Veterinária Vegyészeti R.-T.-nál
Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 18/b szám.

Magyar utviszonyoknak a legjobban bevált AUTÓJA

LAURIN és KLEMENT R.-T.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELET: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 10. Telefon: 8-14
Garage és javítóműhely: BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 91. 7433

Saját érdekében ügyeljen a pontos címre!

SABORSKY JÓZSEF ÉS FIAI R.-T.

BUDAPEST, VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 14. SZ.

TELEFON: József 120—25

Sürgőnycim: ALBIZ BUDAPEST

ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN

AZ 1849 ÓTA FENNÁLLÓ

JOSEF SABORSKY & SÖHNE

WIENI CÉGGEL

FÖGLALKOZUNK:

élő és leölt szarvasmarha, borjú, sertés és birka,

valamint haszonállatok

kizárólag bizományi

eladásával és bizományi beszerzésével.

Világhírű cégünk jó hírneve, valamint bel- és külföldi elsőrendű cégekkel való széleskörű összeköttetéseink révén megbízóink érdekeit a legjobban tudjuk kielégíteni.

☛ Saját számlán ügyletet elvből nem bonyolítunk le. ☛

Mindennemű felvilágosítással készséggel állunk rendelkezésre.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ „Eternit” VEDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK MÁTSCHEK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. CYÁN: NYERGES-UJFALU.

Mikódi bérudalmunkban, Mikódszántán, kb. 100.000 darab I-a minőségű egyéves (Salix viminalis) 30 cm. hosszú

fűzdugvány eladó.

Ára ezrenként 120.000 korona az vasatállomása. A csomagoláshoz szükséges kosarak önköltségi árban számítottak. Zalavölgyi Iparművek R.-T., Zalazentgrót. 7481

Hasznabérbeadó alföldi 10.000 holdas uradalom a gazdasági év végével. Eladó: kereskedelmi központ és jó fogyasztóplac közelében a Dunántúlon 700 holdas birtok, azonnali átvételre is. Igényjogosultsággal bíró, komoly érdeklődőknek felvilágosítást nyújt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ingatlanforgalmi vállalata Budapest, IX., Köztelek-u. 8., II. em. Telefon: József 13-90 7479

BUDAPEST, V., VÖRÖSMARTY-TÉR 3. Telefon: 141-03, 143-77.

REIMAN

Mezőgazdasági géposztály:

RENAULT-TRAKTOROK

lántalpas és kerekes kivitelben. Benzín-, benzol-, szivógázüzemre. Szánt, vontat, cséplés stb. Teljes cséplőeszközök, mezőgazdasági gépek, öntözberendezések.

Gépkocsi-osztály: Személy- és teherautók, kismozdonyok, répa- és billenőkocsi, sinek, kerékpárok, váltók.

Elektromos-osztály: Villamosvilágítás és erőátviteli berendezések. Készégek, gazdaságok villamosítása. 7457

Tökéletes cséplés csak a szabadalmazott **dobkosárbetételeim** alkalmazásával, mert csak ennek segítségével lehet a kalászból a gabonát az utolsó szemig kiveszeálni

7100

Utaktárról, poszán is KEMÉNY MÁNÓ gazdasági cikkek BUDAPEST, V. ker., Rudófi-utca 11. sz. szállíthatom: szaküzlete

Répakocsik,

kerekek, kerékpárok, sinek, váltók és kötőanyagok, valamint **hajtányok,**

a GYŐRI WAGGONYÁR gyártmányai raktárról azonnal szállíthatók. 1709

ANGOL-MAGYAR BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KESKENYVÁGÁNYU VASÚTOSZTÁLYA BUDAPEST, V., Vilmos-császár-ut 32.

Schlick-Nicholson Gép-, Waggon- és Hajógyár Részvénytársaság

BUDAPEST, VI., Váci-ut 45-47. sz.
Távírási cím: SCHLICKNICHOLSON

Alapítási év 1890
Alapítók: 87,000,000 K
Tartalékok: 2,500,000,000 korona

Gazdasági lokomobilok 3, 3½, 5, 6, 8, 12 HP nagyságban. Magánjáró lokomobilok 5, 6, 8 HP nagyságban. Cséplőgépek 800, 900, 1000, 1070, 1225, 1370, 1525, 1670 mm szélességben. „Nemzeti” páratlan sorú vetőgépek minden nagyságban. „Gloria” páros sorú vetőgépek minden nagyságban. Ásványi szabadalmazott tengeriszártépőgépek

Egyéb gyártmányok: Gőzgépek, Gőzkazánok, Nyersolajmotorok, Szivógázmotorok, Waggonok, hajók, jéggyári és hűtőházi berendezések. 7407

Egyedi kiválasztás utján NEMESITETT

Eszenyi-féle vetőburgonyákra

ELŐJEGYZÉSEKET ELFOGADUNK. Megrendeléseket az előjegyzések sorrendjében teljesítünk. Cím: ESZENYI JENŐ gazdaságának központi irodája, TORNYOSPÁLCÁ, Szabolcs megye. 7480

ZUPKA ANTAL autókarrószerelő- és kocsigyár, Budapest, VIII., Hős-utca 17. sz. Telefon: J. 48-00.

Állandó raktár új és használt kocsikban. Kocsik javítását, fényezését, újra való kárpitozását jutányosan elvállalom. 7200/II

A tényezőállat- és gépkidállításon résztvevő

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

Egy állandó üserő áramlik állandóan gazdasága felett

A SZÉL!

Ne engedje el hibásnálatlanul!

Magyarország szélstatistikája a legkedvezőbbek egyike: 300 szeles nap.

Kérjük tudakozódjék szélmotoraink felől: Halápy Oszkár ur Érd; gr. Zichy Rafael ur Felsőszentiván; Jakabffy Dezső ur Pusztacség; Weber Aladár ur Ballószeg; Voigt Vilmos ur Örkény uradalmainál stb. stb.

Ingyenerő! Ingyenvilágítás!
Minden felvilágosítást díjtalanul adunk!

15-20 lóerős nyersolaj-

TRAKTOROK

szántásra, cséplésre, vontatásra.

MALOMBERENDEZÉSEK

mindenféle nagyságban a legmodernebb kivitelben.

ESŐZTETŐBERENDEZÉSEK

szántóföldi öntözésre.

SZIVÓGÁZMOTOROK és LOKOMOBILOK

6-35 lóerőig.

GRENO" DARÁLÓMALOM

200-300 kilogramm dara óránként, 1½-3 lóerőig.

MINDENFAJTA MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

BUDAPEST

7853

„KÖRTING“ 12 LÓEREJŰ 3-VASU MOTOREKE A VILÁGHÍRŰ KÖRTING-GYÁR SZABADALM. GYÁRTMÁNYA!
 Szántáson kívül kisebb cséplőgép vagy takarmányozógépek hajtására használható. • Gondos német munka, elsőrendű anyag! • Precíziós motor, tehát gazdaságos üzem!
 ÁRA BUDAPESTEN, ELVÁMOLVA, 60 MILLIÓ KORONA
FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., BUDAPEST, V., VÁCI-UT 50. SZÁM.

Gőzekeköteleket
 Szavatolt legmagasabb szakítási erővel
 eredeti gyári áron azonnal szállítok
TOEPFFER RÖBERT mérnök
 Gézszerelési vállalkozás
 Budapest, I., Meszöly-u. 6. Telefon: József 85-95.

Cséplőgéptulajdonosok!!
Pénzt, időt, munkát
 takarítanak meg a 1764
STERN-féle dobkosár-betétléccel
 680 kg. tiszta
buzaszem
 volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel szakértő-bizottság előtt utáncsépeltetünk. Pénzt, időt és munkát takarítanak meg.
 Kérdezőkódásra ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást.
BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5/F

Mangalica tenyészkocák
 50 darab hasas, átvészelt, 1 1/2 éves tenyészkoca, májusban faszának, 140 darab 10 hónapos tenyészkoca eladók úbbeszűrésen első díjakkal és a nagydíjjal kitüntetett tenyészetemből. **CSOBAI JÓZSEF GAZDASÁGA,** Csobaj, Szabolcs m. Vasútdőlmás: Tokaj. 7244
 Ingyen küldjük legújabb gazdasági szakkönyv-jegyzékünket "Pátria" irod. vál. és nyomdai r.-t. Könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szab. BROWN-féle kéménytoldók és vasaló hevítesővek

LÁROS LAJOS
 Takaréktűzhelygyár R.-T.
 BUDAPEST
 Központi iroda és gyár:
 VIII., Bezerédy-utca 8. sz.
 Telefon: József 21-34
 Városi üzlet és raktár:
 IV., Váci-utca 40. szám
 (Irányi-utca sarok)
 Telefon: József 153-52

FÖLDES GYŐZŐ Mag- és Termény-kereskedelmi Részvénytársaság
 BUDAPEST, V., ZRINYI-UTCA 14. SZ.
 TELEFON: 141-10
 Táviratelm: FÖLDESUR Budapest

ELADÓ 1200 darab magastörzsű rózsza
 negyven fajban, április 15-1. szállítára. Legkisebb szállítási mennyiség 50 darab. Visszatérőnek ár-engedmény. Részletes felvilágosítást nyújt a Pannóniai Főispátság erdőgazdálkodásának Pápa-kövési, Veszprém megye. 7490

Cukorrépára nem szerződő gazdaságok eredeti importált, kleinwanzlebeni fajtájú cukorrépamagvakat teljes garanciával beszerezhetnek, ajánl továbbá aratáskor történő fizetésre vetőmagvakat:

Kész ablakok és ajtók
 minden méretben, lakó- és munkaházak részére, épülő szobák kivételben, tehát nem olyan, mint a forgalomban lévő rakatári készítmény, vasalva és alapmázolva, bármily mennyiségben azonnal kaphatók
HUFNAGL IMRE asztalosárnyakgyárban
 BUDAPEST, VI., KARTÁCS-UTCA 27. SZÁM
 (A, B, C, J és F villamosokkal Nyugati pályaudvartól 300 méterre)
 7419 Telefon: 108-23
 Rajzokat vonatkozó árrakkal felhívásra díjmentesen küld

FLORANID (UreaBASF)

 A legjobb kerti trágya
BADISCHE ANILIN- & SODA-FABRIK
 LUDWIGSHAFEN AM RHEIN
 Beszerzési források és árak megtudhatók:
BUDÁNI FÉSTÉKELADÁSI R.-T.
 Budapest, V., Akadémia-u. 3. 7411

Tavaszi búkköngy | Victoria-, express- és velőhorszót | Stockeraui lencsét
 Államilag ólomzárolt lucernamagot | Fehérheremagot | Államilag ólomzárolt lóheremagot
 Muharmagot | Eredeti német takarmányrépamagvakat | Kendermagot
és minden egyéb gazdasági magot 7363
Heinrich Mette quedinburgi cukorrépa-termelő cég magyarországi vezérképviselőse
 „Orion” rézgálicot | Raffiát | Rézhénport | Szuperfoszfátot | Chilisalétromot
 a legelőnyösebb feltételek mellett szállít vagon- és kisebb tételekben
 „Danica” Mütrágyagyár budapesti vezérképviselőse

Többtermelés csak úgy lehetséges, ha a növényeknek táplálékot nyújtunk. A tavaszi trágyázásnál főként nitrogénműtrágya jön tekintetbe és pedig:
Floranid 46%-os virágok, vetemények és gyümölcs részére.
Leunasalétromsav 27%-os gyengén terméssű földéknél fejtrágyának cukorrépa, pamutvetőmag, dohány és minden mezőszerte vetett főzelékfélék részére.
Kénsavas ammoniak burgonya, tengeri és tavaszi vetések részére. Díjtalan felvilágosítással és ajánlattal a fenti trágyaszerekre vonatkozólag a „Stickstoff-Syndikat Berlin” képviselője:
„AGRICOLA” Mezőgazdasági Eladási Szövetkezet k. f. Budapest, V., Váci-ut 6. és transzdanubiai képviselőnk: **BARLAY & TOMALIK,** Dombóvár készséggel szolgál. 7290

Lótartók! Lószerszámot, pokrócot, Igás, párja --- 1,700.000 K-tól **KOLHÁNYI TESTVÉREK** szíjgyártók és nyergesek
 nyergeket szállítunk bármily mennyiségben! Parádés, párja 4,000.000 K-tól Budapest, IX., Viola-utca 48. szám
 Nyergek, drb.-ja 2,000.000 K-tól **Mindennemű árunk I. rendű.** Hívótelefon: József 53-09 1434

Ostornyél, ostorszij, Halbich-féle patent lözszasztók, lovaglóbotok, kutyakorbácsok stb., stb. gyártása **Unger József** Budapest, VII., Wesselényi-utca 10. Alapítva 1904. 7107

Szuperfoszfátműtrágyát, kálitrágyasót, Gazdák sziveskedjenek árajánlatot kérni! **Pátria Mészárosok és Hentesek Csontfeldolgozó és Mütrágyagyára R.-T.** Budapest, V. ker., Vilmos-császár-ut 22. szám
 etetési célokra alkalmas **takarmányesontlisztet** (Präcipitat) a legjutányosabb napi áron és kedvező feltételek mellett szállítunk. Budapest, V. ker., Vilmos-császár-ut 22. szám Telefon: 196-01 7112

A hirdetés díja... a 3%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett... előre fizetendő

KISHIRDETÉSEK

Bejelentés... a hirdetés díja... a 3%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett... előre fizetendő

Díjtalan állásajánlatok... az ötven év óta fennálló Magyar Gazdatisztek és Erdőgazdatisztek Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-utca 25.), mely Székely Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos elnök és Fabricius Endre ügy. alelnök vezetésével működik.

Óvári okleveles gazda... 38 éves, nős, római katolikus vallású, földmivessésként végzettségű, nőtlen. Megszállott területre is elmozdított. Magyarul, németül és románul beszél. Megkeresés: „Korábbi 1239” alatt a kiadóba kér. 1239

Ispán 38 éves, nős, római katolikus vallású, földmivessésként végzettségű, nőtlen. Megszállott területre is elmozdított. Magyarul, németül és románul beszél. Megkeresés: „Korábbi 1239” alatt a kiadóba kér. 1239

Gépészkövacs állást keres... azonnali belépésre, gyakorlatra van a gazdasági gépek minden ágában, jól felszerelt műhelyi szerződéssel rendelkezik. Kovács Károly gépész, posta Várkonyi, Tolna m. 1291

Menekült, 25 éves (nőtlen) középiskolát végzettem. Erdélyben nagy méhészettel, gazdaságom volt. A méhészettel, kaptárkészítéssel, iródi munkákkal, gazdálkodással foglalkoztam. Hárminc alkalommal koresek, hol tőveléssel, hol tőveléssel. Megkeresés: „Korábbi 1239” alatt a kiadóba kér. 1239

Legelőmarhát 50 darabot, kilenc két évesen felült, elvált meggyezés szerint Poklyospuszti gazdaság, Lapujtó. 1409

Dr. SZÁSZ ALFRED M.-TANÁR LÉPFENE-SERTÉSORBANG, poraluk és ojtásra kész folyékony SERGEÓUSZÓG-BIPOLÁRIS SZEPTIKEMIA-ÉS EREDETI BAROMFI-KOLERA-ELLENES OJTÓANYAGAIT valamint EGÉRTYPHUS-TENYÉSZETÉT egerek, mezei egerek (pookók) patkányok irtására 7468 kizárólagosan BUDAPEST, VII., Erzsébet-királyné-utja 15. az alatti bakteriológiai és ojtóanyagtermelő intézetében egyedül maga termeli. Telefon: József 71-29 Sürgönyeim: SZÁSZAL BUDAPEST

BETÖLTENDEŐ ÁLLÁS GAZDATISZTEK Ispáni, nőtlen állás teljes elvált, állással, betöltendő. Hosszabb gyakorlati bíró, korán kelő, szorgalmas, önállóan is rendelkezni tudó egének ajánlkozomnak bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldendők. Fizetés igények közlése. László Béla, Felsőhárshegy, posta Mező. 1284

Okleveles, menekült gazdatiszt, nős, család, a kőszéki akadémiát végezte, aki 16 évig egy gróf uradalom hátszékében gazdaságának önálló vezetője volt. Állást keres. Cím: Farkas Lajos, gazdatiszt, Kispes, Szigetvár. u. 53. 1421

Megszállt területen bírók... 14 év gazdasági gyakorlat, földmivessésként végzett, 37 éves, nős, ispani vagy ehhez hasonló állást keres. Cím: Bló Sándor, Boroshegy, Arad megye. 1282

Gazdatiszt állást keres... földmivessésként végzett, tejszártya szakiskolát végzett, középiskola, kis-család egyén. Jó gyakorlati gazda, nagyszorgalmas, katonai rendhez szokott, józan, értelmes, nem nagy igényű ember. Fróhalmi fűszere nélkül lehet. Győr, Szombathely, Frigyes főherceg-u. 1284

Urasági inas, ajánlkozok... a kőszéki akadémiát végezte, aki 16 évig egy gróf uradalom hátszékében gazdaságának önálló vezetője volt. Állást keres. Cím: Farkas Lajos, gazdatiszt, Kispes, Szigetvár. u. 53. 1421

Urasági inas, ajánlkozok... a kőszéki akadémiát végezte, aki 16 évig egy gróf uradalom hátszékében gazdaságának önálló vezetője volt. Állást keres. Cím: Farkas Lajos, gazdatiszt, Kispes, Szigetvár. u. 53. 1421

Urasági inas, ajánlkozok... a kőszéki akadémiát végezte, aki 16 évig egy gróf uradalom hátszékében gazdaságának önálló vezetője volt. Állást keres. Cím: Farkas Lajos, gazdatiszt, Kispes, Szigetvár. u. 53. 1421

Kezeloerdészit keres... dunántúli uradalom négyezerholdas erdőgazdálkodására. Olyan, 33 évű, nem idecsobb okl. erdőgazd. kik. jónavú magánuradalomnak önálló erdőgazdálkodási feladatokat és erőt, valamint erdőterületi ügyességgel legjobban bizonyított tudnak felmutatni, küldjék ajánlatukat Farkas Bertalan, Budapest, Vilmos eszéka-utca 33. címre. 1286

Gazdatiszt, ispani nős... azonnali belépésre, 35 éves, rom. kat. vallású, józan, értelmes, nem nagy igényű ember. Fróhalmi fűszere nélkül lehet. Győr, Szombathely, Frigyes főherceg-u. 1284

Ispáni állást keres... 35 éves, nős, kiscsalád egyén, nemetországú és hazai gyakorlati, beszél magyarul és németül. Cím: József Ferenc, Pépa, Tamás-u. 19. 1281

Háztartás... 170. 1282

Szerényigényű... 1282

Házvezető... 1282

Intelligens... 1282

Gazdasszonyt keresek... a kőszéki akadémiát végezte, aki 16 évig egy gróf uradalom hátszékében gazdaságának önálló vezetője volt. Állást keres. Cím: Farkas Lajos, gazdatiszt, Kispes, Szigetvár. u. 53. 1421

Intelligens... 1282

Ispáni állást keres... 35 éves, nős, kiscsalád egyén, nemetországú és hazai gyakorlati, beszél magyarul és németül. Cím: József Ferenc, Pépa, Tamás-u. 19. 1281

Házvezető... 1282

Szerényigényű... 1282

Házvezető... 1282

Intelligens... 1282

Intelligens... 1282

Ispáni állást keres... 35 éves, nős, kiscsalád egyén, nemetországú és hazai gyakorlati, beszél magyarul és németül. Cím: József Ferenc, Pépa, Tamás-u. 19. 1281

Házvezető... 1282

Szerényigényű... 1282

Házvezető... 1282

Intelligens... 1282

Intelligens... 1282

Okleveles... 1282

Intelligens... 1282

Ispáni állást keres... 35 éves, nős, kiscsalád egyén, nemetországú és hazai gyakorlati, beszél magyarul és németül. Cím: József Ferenc, Pépa, Tamás-u. 19. 1281

Házvezető... 1282

Szerényigényű... 1282

Házvezető... 1282

Intelligens... 1282

Okleveles... 1282

Intelligens... 1282

Ispáni állást keres... 35 éves, nős, kiscsalád egyén, nemetországú és hazai gyakorlati, beszél magyarul és németül. Cím: József Ferenc, Pépa, Tamás-u. 19. 1281

Házvezető... 1282

Szerényigényű... 1282

Házvezető... 1282

Intelligens... 1282

Ismét kaphatók BÄCHER-MELICHAR gyártmányai!

A középbirtok legalkalmasabb szántógépe az
Államgépgyári kétgéprendszerű XCT jelű gőzekekészlet
 Teljesítménye óránként 1 magyar hold. Rendkívül jutányos áron szállítja:
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
 Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

LÓSZERSZÁM Gépszij
 varrószijak, kötőszijak, szirony, kumet lószerszámok mindenkor raktáron.
Állati bőroket kikészít bér munkában (szőrmével is) esetleg megvesz
GÁL MIHÁLY bőrgyáros és szijgyártó
 Városi Iroda és készbőrraktár: Budapest, VI., Lázár-utca 16. (Operaház mögött) 7155
 Telefon Interurbán 130-87

Kétgéprendszerű gőzekkel bérszántást vállal
HAJDU LÁSZLÓ okl. gépészmérnök, lövénysz. szakértő
 Budapest, VIII., József-körút 49. sz.
 Tel.: József 22-65. Sürgőseim: „Hajmér Budapest“

SIRIUS darálók
 a legjobb öntésű műkövel, golyócsapágyakkal.
 Oriási teljesítmény! Kis erőszükséglet!
 Csakély beszerzési ár! 7131
Farkas J. és Társa
 BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 61 K

„Westfalia“ tejseparatorok
 mindennemű tejgazdasági eszközök, tej-, vaj- és sajt készítő telepek berendezése legelőnyösebben
STANGA JÓZSEF tejgazdasági, gépkereskedelmi és műszaki vállalatnál vásárolhatók. Iroda és raktár: Budapest, IX., Rédey-u. 26 K. Telefon: J. 25-73

UJ RÁBA teherautók
REIMAN BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 3.
 TELEFON: 141-08, 148-77 7174

Eladó 12.000 drb 130-as 13/15 garantiált keresztmetszetű profilozott talpfal
kisvasuti talpfal
 Gőzfűrés, Tapolca. 7444

HIRDETMEÉNY.
 A pécsi püspöki uradalomban 12 drb 5-éves fehér jármosökör eladó
 Megtekinthetők Pécsen, az uradalom jószágigazgatóságánál.
 7485 **Püspöki uradalom.**

Malacok, csikók, borjúk, bárányok, fejőtehenek, szoptató- és ellős anyaállatok nélkülözhetetlen csontképző és csontbetegségeket elhárító, a baromfiak tojóképeségét elősegítő pót-takarmánya az
„Adrit“ iszapolt kréta
 nem örlött márványpor, hanem foraminiférakból álló kréta iszapolt pora. Megrendelhető:
Általános Árutorgalmi R.-T., Budapest VI., Gyár-utca 40. Telefon: 128-96

Kocsik, gumiherek, lószerszámok, nyergék
 az elismert kiváló minőségűben, legelőnyösebben beszerzhetőek
 Egyedül eláruló hely:
Waltzner Rezső cég, Budapest, VII., Akácfa-utca 23 gyártelepén. 1206

Mezőgazdák „Zuhataq“ kutja
 (serleges rendszer)
 Sok ezer darab üzemben!!
 Kizárólag szállítja:
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezele
 BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

TÖZEGKORPÁT
ALOMTÖZEGET
 légszáraz állapotban azonnal szállít a **TÖZEGKITERMELŐ R.-T.**
 Központi Iroda: Budapest, VI., Teréz-körút 26. (Pyramis helyiségben)
 Telefon: 65-48, 65-49, 65-50
 Interurbán: 198-87
 Termelőtelep és gyár: Fonyód (Sany u.) 7130

ERDÉLYI MÁRK
 gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gőzeke-bérszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 194-35
 Sürgőseim: „Gőzeke“ Budapest

Vállal BÉRSZÁNTÁST
 legmodernebb, talhevitő, majdnem teljesen új gőzekkel, vállalja továbbá:
 gőzekekészletek, billenőkék teljes gyári javítását, új tüszekronyok építését, mindennemű kazánmunkákat.
GŐZEKEALKATRÉSZEKET
 szállít minden rendszerű gőzökész raktárról, vagy készíti és javít rendele után.
 Modellek után acélöntést, szürke vagy bronzöntvényt.
 Mint a Delehes-gyár budapesti képviselője, állandóan raktáron tart és azonnal szállítja új **gőzekekészleteket**
 minden méretben, eredeti gyári áron. 7214

Burgonya vetőgumó
 valamint **étkezési burgonya**
 vagontételekben kerül eladásra és pedig államilag vetőgumónak elismert, Németországból importált bőtermő **Weisse-Riesen** elsőéves utántermése, továbbá hazai nemesített **Wohlmann** utántermés. Ezenfelül kisebb tételekben **Rózsa, Magdeburger-Blau, Bismarck, Riesen-Niere** és **Krüger** féleségek. Érdeklődők forduljanak **herceg dr. Esterházy Pál ur hitbizományi uradalmának Jószágigazgatóságához, Eszterháza, Sopron megye.** 7478

Az amerikai DEERING-féle petróleumüzemű TRAKTOR
 valódi **SACK**-féle automatikus hiemelésű **hármasekével**
a mai nap létező LEGTÖKÉLETESEBB SZÁNTÓGÉP
Szánt Vontat Csépel
 Felvilágosítással készséggel szolgál ezen gépek magyarországi kizárólagos képviselője:
PROPPER SAMU RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 BUDAPEST, V. KERÜLET, VILMOS-CSÁSZÁR-UT 52. SZÁM

földbirtokosok és ur...
 Bessvény...
 Az OMGE ig...
 bizottsága
 A közgazdas...
 szakosztály
 A buzahaszon...
 Kétféle mért...
 Pazarló orsz...
 Az országos
 Az „F“ tenger...
 (Fleischman...
 AlLucernatö...
 Az idei hógut...
 A sertés ered...
 A sertések tö...
 elvetelés. (...
 Mezőgazdaság...
 Levelezkény...
 Könyvismeret...
 A gazdaközön...
 Gazdátársadal...
 Az új dohány...
 Beszámoló az...
 és vásárról.
 Helyesbítés. (...
 Vegyes közlen...
 Tőzse, keres...
 Szerkesztői ü...
 AZ O...
 Felhívás
 Alapszabál...
 március hó v...
 Felkérem a...
 tagsági díjat...
 befizetése irá...
 A tagdíj nag...
 Az OMGE...
 GEOSZ vé...
 (1925. má...
 Jelen voltak...
 Bud János dr...
 követ, Beliczey...
 Bacher Emil, B...
 Czeiner Nándor...
 Darányi Kálmá...
 Eszenyi Jenő, f...
 Kálmán, Gaál...
 Gyérey Richárd...
 János gróf, Ho...
 Andor báró, Jes...
 Korányi Frigye...
 Kovács József...
 A tav...
 Szén...
 Rézke...
 a Mag...
 Mai szán...